

MASARYKOVA UNIVERZITA

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra rodinné výchovy a výchovy ke zdraví

Pedofilie

Bakalářská práce

Autor práce: Karel Žák

Vedoucí práce: PhDr. Mgr. Jitka Reissmannová

Brno 2009

Bibliografický záznam

ŽÁK, Karel. *Pedofilie: bakalářská práce*. Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta, Katedra rodinné výchovy a výchovy ke zdraví. Brno, 2009, 78 stran. Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Mgr. Jitka Reissmannová. Dostupné na internetu: <http://is.muni.cz/th/174448/pedf_b/>.

Anotace

Bakalářská práce pojednává o pedofilii, tj. erotické orientaci na nedospělé osoby (děti). Zabývá se především těmi pedofilně orientovanými lidmi, kteří nepáchají trestné činy na dítěti či dětech a jejichž hlavní problém nespočívá v nutkání k takovým činům. Shrnuje historický vývoj pojmu pedofilie, jeho vymezení a kontext, uvádí psychiatrické teorie a představy o výskytu, etiologii a léčbě pedofilie. Popisuje společenské souvislosti – vztah pedofilie k trestné činnosti (sexuální zneužívání dětí, výroba či přechovávání dětské pornografie), kulturně-historickou podmíněnost společenských norem, význam a užívání pojmu v médiích, veřejném povědomí a legislativě. Zaobírá se reálným životem lidí s pedofilní orientací, utvářením jejich osobní identity a popisem, prevencí a řešením úskalí a problémů, které může tato odlišnost přinášet jim nebo lidem v jejich okolí. V závěrečné části se práce pokouší formulovat podněty k zamyšlení adresované rodičům dětí, pedofilně orientovaným jedincům i všem ostatním lidem.

Klíčová slova

pedofil, pedofilie, sexuální orientace, deviace, parafilie, dítě, děti, nedospělý, pohlavní zneužívání, dětská pornografie, girllove, boylove

Abstract

The bachelor's thesis deals with paedophilia, an erotic attraction to immature people (children). It deals mainly with those paedophile-oriented people who do not commit criminal acts involving child or children and whose main problem does not consist in urge to such acts. It summarizes the genesis of the concept of paedophilia, its specification and context, and features psychiatric theories and ideas about incidence, etiology and treatment of paedophilia. It describes the social context – relation of paedophilia to criminal activity (child sexual abuse, production or possession of child pornography), cultural and historical conditionality of social norms, the meaning and usage of the term in the media, social awareness and legislature. It portrays real life of people with paedophile orientation, formation of their personal identity and considers description, prevention and solution to difficulties and problems which their differentness may bring to them or people in their surrounding. In the final part, the thesis tries to frame recommendations to children's parents, paedophile-oriented persons as well as all other people.

Keywords

pedophile, paedophile, pedophilia, paedophilia, sexual attraction, child, children, underage, sexual abuse, child pornography, girllove, boylove

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval především vedoucí práce PhDr. Jitce Reissmannové za to, že mi umožnila vytvořit práci, věnující se nekriminálním aspektům pedofilie. Děkuji také pedofilně orientovaným mužům, kteří přispěli svými myšlenkami a komunikovali se mnou.

Prohlášení

Potvrzuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně a všechny použité prameny řádně citoval a uvedl.

V Brně dne 20. dubna 2009

Karel Žák (kz@click.cz)

Obsah

PŘEDMLUVA	7
ÚVOD	9
1. CO JE PEDOFILIE?	12
<i>Zavedení pojmu pedofilie.....</i>	<i>12</i>
1.1. DEFINICE	13
<i>Příklady definic.....</i>	<i>14</i>
<i>Věkové aspekty definice.....</i>	<i>18</i>
<i>Prolínání pedofilie s „normální“ sexuální orientací .....</i>	<i>19</i>
1.2. JE PEDOFILIE NEMOC?	20
1.3. ROZDĚLENÍ PEDOFILIE.....	22
1.4. VÝSKYT V POPULACI.....	23
<i>Výskyt pedofilie u žen.....</i>	<i>24</i>
1.5. ETIOLOGIE.....	25
<i>Behaviorální modely .....</i>	<i>25</i>
<i>Genetické modely.....</i>	<i>25</i>
<i>Evolučně biologické modely.....</i>	<i>26</i>
<i>Model sexuálně motivačního systému.....</i>	<i>26</i>
<i>Psychoanalytické modely.....</i>	<i>27</i>
1.6. LÉČBA	27
<i>Léčba založená na útlumu a konformizaci.....</i>	<i>28</i>
<i>Léčba založená na sebedpřijetí a integraci.....</i>	<i>30</i>
2. SOUVISLOST PEDOFILIE S NĚKTERÝMI SPOLEČENSKÝMI JEVY	31
2.1. SOUVISLOST PEDOFILIE S POHLAVNÍM ZNEUŽÍVÁNÍM DĚTÍ	31
2.2. SOUVISLOST PEDOFILIE S DĚTSKOU PORNOGRAFIÍ	35
2.3. KULTURNÍ ODLIŠNOSTI AKCEPTACE SEXUÁLNÍCH KONTAKTŮ S DĚTMI.....	38
2.4. PEDOFILIE V MÉDIÍCH.....	40
2.5. PEDOFILIE, ŠKOLA A PREVENCE	41
2.6. PEDOFILIE A LEGISLATIVA	43

2.7. PROJEVY, PŘÍNOSY A RIZIKA PEDOFILIE	46
2.8. PEDOFILIE A VZORY	49
<i>Lewis Carroll</i>	49
3. ŽIVOT S PEDOFILNÍ ORIENTACÍ.....	51
3.1. POČÁTEK ZJIŠTĚNÍ ODLIŠNÉ SEXUÁLNÍ ORIENTACE	52
3.2. PŘIZNÁNÍ SI PEDOFILNÍ IDENTITY	53
3.3. PEDOFILNÍ LÁSKA	55
3.4. SVĚŘENÍ.....	56
3.5. SEXUÁLNÍ PUD	57
3.6. PEDOFILNÍ REALITA	58
4. PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ	61
4.1. PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ PRO TY, KTEŘÍ SE CÍTÍ BÝT PEDOFILNĚ ORIENTOVÁNI ..	61
<i>Podněty k zamyšlení pro „problémové“ pedofily</i>	62
4.2. PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ PRO RODIČE DĚTÍ	63
<i>Prevence pohlavního zneužití.....</i>	63
4.3. PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ PRO TY, KTERÝM SE PEDOFIL SVĚŘÍ	65
<i>Podněty k zamyšlení pro rodiče pedofilů</i>	65
<i>Podněty k zamyšlení pro toho, komu se svěří ten, kdo zneužil dítě</i>	66
4.4. PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ VŠEOBECNÉ.....	67
ZÁVĚR.....	68
POUŽITÁ LITERATURA	70

Předmluva

Pedofilie patří k nejčastěji zmiňovaným sexuálními deviacím (v aktuální odborné terminologii parafilii). V povědomí mnoha lidí je pod pojmem *pedofil* zakořeněna představa člověka, který je dětem nebezpečný, protože touží po sexuálních aktivitách s nimi, přičemž tuto svoji touhu někdy musí nutně realizovat a nějakému dítěti tak ublížit, a proto by mu mělo být v jakémkoliv kontaktu s dětmi zabráněno. Bývá dáván do souvislosti s pojmy jako násilník, prznitel, vrah dětí...

Když jsem se poprvé osobně setkal s člověkem, který se mi později svěřil, že je pedofil, neshledával jsem na něm nic zvláštního. Byl to student pedagogické fakulty, do studia poměrně „zažraný“. Jeden z mála těch, se kterými jsem si padl do oka – velmi jsme si rozuměli a našel jsem v něm záhy výborného přítele a kamaráda. Netušil jsem však, že se v něm skrývá jedna zásadní vlastnost. Jednoho večera, když jsme si povídali na hloubavá témata, se mi svěřil. Začal sice opatrně, ale stejně byl můj šok znatelný. Do té doby jsem se totiž vždycky s pedofilii a potažmo s pedofily setkal jen prostřednictvím médií a zpráv z černých kronik. Začal mi vysvětlovat, že už zhruba od 13 let cítí, že se mu malá děvčata (tehdy ve věku 7–8 let) líbí „tak nějak víc“. Sám tomu nerozuměl, ale podvědomě tušil, co by si o něm jeho kamarádi mysleli, kdyby jim řekl, jaké dívky se mu líbí. Pedofilní orientaci si přiznal, když mu bylo 20 – zamiloval se tehdy do desetileté dívky. Když jsem se ho ptal, proč se mi svěřil, říkal, že už to nemohl vydržet – vadilo mu, že jsem se mu svěřoval s některými soukromými věcmi, které jiným lidem neříkám, a on sám takovou poměrně zásadní věc tajil a pochyboval, zda bych ho bral za dobrého kamaráda i poté, co bych se o něm dozvěděl, že je pedofil. Začal mi pak vysvětlovat podrobněji, co cítí. Popisoval, že se mu malé dívky „ukrutně“ líbí. Trápilo ho, že si pod pojmem pedofil lidé vybaví člověka, který dětem ubližuje, přitom on nikdy neviděl důvod, proč by měl dětem ubližovat – proč by měl ničit krásu, kterou v nich vidí. Znal jsem jej v té době již velmi dobře, neměl jsem proto důvod pochybovat, zda je pravda, co mi říká. Zde tento stručný příběh skončím, ale chtěl bych se k němu vrátit a dopodrobna jej probrat, bude-li to možné, v práci diplomové.

Osobnost kamaráda mi už tehdy nezapadala do mezi lidmi poměrně rozšířeného obrazu, který jsem v té době o pedofilii a pedofilech také samozřejmě měl. Po svěření jsem se sám sebe ptal: Když je pedofilie všude zmiňována jako nebezpečí pro děti, nakolik je můj kamarád dětem nebezpečný? Obavy o děti, které mají asi všichni lidé, se v tu chvíli zcela přirozeně probouzely i ve mně. Nemůže on té dívce, když je do ní zamilovaný, nějak ublížit? Dokáže se vždy ovládnout?

Tyto vnitřní otázky ve mně vyvolaly především potřebu získat více informací. K sexuologickým otázkám jsem měl vždy o něco blíž – maminka je gynekolog, a často tak probíráme nejrůznější témata, která se pohlavního života lidí týkají. Zeptal jsem se jí tedy, zda nemá k tématu nějakou odbornou literaturu. V knihkupectvích a knihovnách jsem nahlédl do odborných knih, zapátral jsem i na internetu. Zjistil jsem, že odborné literatury je poskrovnu – často jsem našel jen pár řádků, které o pedofilii pojednávají velmi stručně, letmo a mnohdy rozporuplně. Nejrůznější publikace, včetně odborných, většinou buď záhy přejdou k tématu pohlavního zneužívání dětí, jako by bylo s tématem pedofilie totožné, nebo zmiňují pedofilii jen v krátkém odstavci, kde se často uchylují pouze k popisu jejích negativních projevů a následků. Práce renomovaných sexuologů sice snad pokaždé uvádějí, že pedofilně orientovaných lidí, kteří se se svou odlišností vypořádávají bez toho, aby porušovali společensky chráněné zájmy, a z nichž někteří jsou dokonce dětem mimořádně prospěšní, žije mezi námi nejspíš mnoho, přitom se ale žádný sexuolog těmito „nekriminálními“ pedofilně disponovanými jedinci nikde podrobněji nezabývá.

Deficit v tomto směru je patrný i v České republice – doposud se neobjevila žádná práce, která by komplexně a pokud možno také objektivně shrnovala všechny aspekty, které se pedofilie týkají. Proto jsem se nakonec rozhodl, že se v rámci studia na Katedře rodinné výchovy a výchovy ke zdraví, kde je obsahem studijního plánu mimo jiné i kurz základů sexuologie a kde se také budoucí pedagogové připravují na výuku sexuální výchovy, pokusím zpracovat bakalářskou práci, která by o pedofilii pojednala komplexně, především s ohledem na situaci nekriminálních pedofilně disponovaných osob, a která by zmíněný deficit alespoň částečně zmírnila, byť samozřejmě nemůže suplovat nedostatek skutečné odborné pozornosti a literatury.

Úvod

Cesta za poznáním pedofilie je pracná a zdlouhavá, zatímco emoční reakce nelibosti, které jsou vzbuzovány zprávami o abnormálních sexuálních projevech, jsou okamžité. Touto parafrázovanou myšlenkou, jejímž původním autorem je Aleš Kolářský, chci začít pojednání o nelehkém a předsudky zatíženém tématu pedofilie. Jeho uchopení není snadné. Jedná se totiž o téma kontroverzní, zároveň svým způsobem populární i tabuizované. U každého tabuizovaného a současně také bulvarizovaného tématu vzniká riziko, že povědomí lidí bude skutečnosti poněkud vzdálené. Pokusit se v této situaci formulovat jiný názor, než většinový, bývá proto problematické.

Veřejnost se o pedofilii, stejně jako o ostatních parafiliiích, dovídá z hromadných sdělovacích prostředků většinou jen jednostranně – na základě popisů osob, které spáchaly sexuální delikt. Často je navíc za pedofila označen každý člověk, který sexuálně obtěžoval dítě, ačkoliv je pedofilie sexuologicky diagnostikovaná u menšiny pachatelů pohlavního zneužívání. Není proto divu, že se pojem *pedofilie* stal v povědomí veřejnosti označením *sklonu* ke zneužívání dětí, nezřídka též přímo synonymem pro pohlavní zneužívání dětí. Naproti tomu odborníci z řad sexuologů mezi pedofilii a pohlavním zneužíváním dětí většinou rozlišují – často uvádějí, že mnoho pedofilně orientovaných lidí se dokáže se svou odlišností vyrovnat a svým chováním nepřekračovat obecně respektované právní a morální normy. Je patrné, že významy, ve kterých je pojem *pedofilie* užíván, jsou různé. Zcela intuitivně tak vyvstane, s ohledem na téma této práce, základní otázka: Co tedy pojem *pedofilie* vlastně znamená? Z rozsahu první kapitoly, ve které uvádím základní aspekty pedofilie, lze vytušit, že odpověď na tuto otázku není tak úplně snadná.

V této práci se primárně nezaměřuji ani na kriminální nebo patologické aspekty, které bývají dávány s pedofilii do spojitosti a na které jinak obvykle bývá celé téma redukováno, ani na polemiku týkající se obhajoby či odsudku konsensuálních (souhlasných) sexuálních aktivit s dětmi a studie či spekulace o míře jejich škodlivosti. Zaměřuji se především na situaci těch více či méně pedofilně orientovaných osob, které svým chováním nehodlají zpochybňovat obecně respektované právní a morální normy a jejichž zásadní problém nespočívá v „neovladatelnosti pudů“, ale v obtížnosti úkolu čelit předsudkům a najít vlastní identitu a životní cestu. Kriminálních rizik, která s pedofilii mohou souviset (například sexuální zneužívání dětí či problematika dětské pornografie), se ovšem také dotknu.

V práci se snažím o vyvážení pomyslných vah, jejichž ramena jsou na jedné straně zatížena celospolečenským odsouzením pedofilie (které je ovšem způsobeno spíše obecně rozšířeným významově nesprávným uchopením pojmu), na straně druhé jsou vyvažována pedofily samotnými a lidmi, kteří bez ohledu na svou vlastní sexuální orientaci dokáží situaci pedofilů alespoň částečně pochopit a vnímat je spravedlivě, s přiměřenou vstřícností a sympatiemi. Na obou pomyslných stranách se však nezřídka objevují sklony k neobjektivním, zjednodušujícím, případně též hyperbolizujícím představám, které nakonec ve svém důsledku objektivní realitu deformují. Například někteří pedofilové mají tendenci sklouzávat k tvrzení, že žádný *skutečný* pedofil by dětem nikdy neublížil (což je podobně přehnané, jako kdyby někdo tvrdil, že *skutečný* heterosexuál by nikdy neublížil ženě), zatímco oponenti již samotný sexuální kontext, v němž je pojem *pedofilie* zkonstruován, používán a chápán, považují za důkaz toho, že cokoliv, co by mohlo být projevem pedofilie, je a priori amorální, odsouzeníhodné a trestné.

Jak si můžeme takového pedofilně orientovaného člověka představit? Zkušenosti vnímavých odborníků i pedofilů samotných ukazují, že skutečnost bývá prostá – na úvod si zkusme představit dospělého muže, který se bez svého přičinění namísto do dospělých žen zamilovává do dětí – dívek nebo chlapců, cítí k nim lásku, náklonnost, touží být v jejich přítomnosti, navázat s nimi vztah. Vůbec přitom nemusí jít o nějaké napodobování „sexuálních“ či „partnerských“ vztahů. Člověk s pedofilními dispozicemi ani nemusí tyto vztahy hned pojmenovávat slovy jako „zamilovanost“, často je může vnímat jako poslání věnovat se dětem, jako schopnost přátelství a citové blízkosti s nimi či jako pocit štěstí a naplnění z času s nimi stráveného.

V práci se pokouším popsat, jak takový vztah pedofilně orientovaného člověka s dítětem vzniká a jaké má aspekty. Případovými studii některých pedofilů, které kontaktují přes internet, bych se chtěl v rámci kvalitativního zkoumání obšírněji zabývat v práci diplomové, která by na tuto bakalářskou práci navazovala.

Samotný fakt „neobvyklosti“ pedofilní lásky s sebou zákonitě přináší určité problémy. Ačkoliv v živočišné říši můžeme pozorovat nejrůznější a z našeho pohledu bizarní formy vztahů, zdá se, že v případě lidských partnerských vztahů máme tak nějak „přirozeně a automaticky“ jasno v tom, jak by měly vypadat. I samotný pedofil¹ může vnímat, že to, co cítí, není úplně běžné. Je otázkou, proč zrovna city s erotickým rozměrem vůči dětem považujeme v naší kultuře za

---

¹ Pojmu *pedofil* (v mužském rodě) užívám v celé bakalářské práci nerozdílně jak pro označení pedofilně orientovaného muže, tak i pro označení pedofilně orientované ženy.

neobvyklé, zatímco v některých jiných kulturách (nebo i v jiných etapách naší vlastní historie) na nich nic neobvyklého spatřováno být nemusí. Stojí také za povšimnutí, že reálné vztahy pedofilů k dětem jsou často považovány za zdravé a přirozené a jsou vysoce společensky oceňovány, pokud nebo dokud si je pozorovatel nespojí se slovem *pedofil*. Zdá se, jako by byl větší problém s konotacemi a předsudky spojenými s tímto slovem než se samotnou vlastností, kterou označuje.

Znalost tématu je důležitá i pro pedagogy. Učitel může být přínosem nejen tím, když odhalí případ zneužívaného dítěte, ale také tím, že připraví mládež a děti k tomu, aby se dokázaly lépe vyrovnat se svou vlastní sexualitou. V současné době již bývají děti na základních školách informovány o tom, že lidská sexuální orientace nemusí být nutně heterosexuální – že může být i homosexuální. Těžce opomíjenou oblastí však zůstávají ostatní odlišnosti sexuality, obvykle nazývané termínem *sexuální deviace*. Děti bývají maximálně upozorněny na nebezpečí zvenčí (jenž jim hrozí ze strany dospělých „úchyláků“), nikoliv však už na to, že i ony samy či jejich kamarádi se mohou ocitnout v situaci, kdy se budou vyrovnávat s parafilní odlišností své vlastní sexuality.

V závěrečné části se pokouším formulovat podněty k zamyšlení či doporučení, která považuji v kontextu tématu práce za důležité a přínosné. Celá bakalářská práce pak může být přínosná nejen pro čtenáře, kteří se o téma zajímají, ale též pro ty, kteří doposud – vzhledem k deficitu komplexních informací o pedofilii – neměli možnost zabývat se tématem do hloubky či přemýšlet o těch aspektech pedofilie, o nichž se běžný člověk díky tomu, že jsou mimo zorný úhel médií, obvykle nic relevantního nedozví, a pokud ano, tak jen v útržkovitých náznacích.

Zdroje, ze kterých čerpám informace, jsou velmi omezené – v České republice se nekriminálními aspekty pedofilie systematicky zatím nikdo nezabýval. Informace čerpám z odborných publikací a článků, laických článků, internetových diskuzních fór i osobních stránek obsahujících zážitky, zkušenosti a názory jak lidí pedofilně orientovaných, tak i jiných lidí s vážným zájmem o toto téma.

1. Co je pedofilie?

Někteří lidé mají k dětem zvlášť nápadnou náklonnost, která svou intenzitou anebo některými ze svých projevů vybočuje z mezí běžnosti. Získali ji bez svého přičinění. Někdy se takovým lidem říká pedofilové. (Host, 2002)

Zavedení pojmu pedofilie

Pro stovky lidských vlastností či projevů žádné zvláštní označení nemáme. Není to dávno, co tomu tak bylo i v případě pedofilie – po dlouhá staletí, až do třetí čtvrtiny 19. století, se bez tohoto pojmu lidstvo obešlo, přičemž první zmiňované moderní pokusy o rozlišení homosexuality a heterosexuality jako vrozených sklonů předcházely jen zhruba o 20 let (Kertbeny, 1869).

Termín *paedophilia erotica* poprvé použil rakousko-německý psychiatr Richard Freiherr von Krafft-Ebing ve svém díle *Psychopathia sexualis* (1886). Označil jím sexuální náklonnost vůči prepubescentům. Použil přitom původně starořeckého výrazu *paidofilia* (παιδοφιλία) = láska k dětem, složeného ze slov *pais* (παις) = dítě, chlapec a *filia* (φιλία) = láska, přátelství.

Krafft-Ebing za typické pro *paedophilia erotica* považoval intenzivní citový vztah a genitální vzrušení – *Lustgefühlen* (pocit radosti, slasti), *seelische Befriedigung* (duševní uspokojení) a *Reize* (půvabnost, přitažlivost), zatímco sexuální styky s dětmi považoval pro pedofilii za netypické a pro ilustraci povahy pedofilie si nejvíce cenil kazuistik týkajících se osob vyšších morálních kvalit. Krafft-Ebing vycházel z toho, že pedofilie ve většině případů není příčinou zneužívání (v tehdejší terminologii prznění) dětí, pokud není vůle oslabena (jinou) duševní poruchou. Běžné projevy pedofilie však byly mimo jeho zorný úhel, v kazuistikách uvádí hlavně extrémní případy například mužského či ženského orgasmu již z pouhého pohledu na dítě, nešťastné zamilovanosti vedoucí až k šílenství, atd.

„Krafft-Ebing popsal sexuální deviace na základě extrémních či bizarních kriminálních případů“ (Weiss, 2002). Vycházel tedy z vnějších (pozorovatelných) projevů lidí, kteří překračovali běžně uznávané společenské normy. Ty i dnes mimo jiné určují „normálnost“ nebo „perverznost“ toho kterého jednání či představ. Sexuální náklonnost k dětem, navíc též spojená se sexuálním kontaktem, však v různých historických dobách a různých kulturách nebyla vždy považována za perverzi; o tom bude pojednáno později v samostatné kapitole.

1.1. Definice

„Pedofilové“ a zvláště „pedofilie“ jsou nejasné pojmy, užívané ve velmi rozličných významech. Původně jimi byl myšlen „ten, kdo miluje dítě“. Pak vstoupily do hry erotické a sexuální konotace: „Ten, kdo cítí erotickou přitažlivost vůči dětem“. To je dnes správná definice. (Gieles, 2001)

Definice pedofilie vznikaly a vznikají především z potřeby pojmenovat to, co přesahuje dobovou představu o normalitě nebo co nelze snadno vysvětlit pomocí jiných pojmů. Proto je pojem *pedofilie* většinou definován a užíván pro označení něčeho, co se od „normální sexuality“ zásadně liší, a definice se opírají zejména o problémové symptomy pedofilie, nikoliv o vlastní esenciální podstatu a dynamiku pedofilních dispozic. Příznivější projevy pedofilie jsou často používány v klinické diagnostice nebo odborném popisu pedofilie, nebývají však součástí samotné definice. Paradigma oboru tak samo konstruuje a fixuje představu o tom, že některé typické projevy jsou považovány za jaksi vedlejší, akcidentální, zatímco za definující jsou zpravidla považovány pouze kriminální a patologické aspekty. Z ideologické zátěže pak vyplývá i představa, že pokud se pedofilie označí jako *sexuální deviace*, je tím zdůrazněn její patologický aspekt (ten přešel i na novější termín *parafilie*), zatímco označení za *sexuální orientaci* je vnímáno jako snaha srovnávat pedofilii s homosexualitou, která patologizující nálepkou nemá. Termín *deviace* je navíc původně spojen s psychoanalytickými teoriemi o vzniku perverzí a inverzí v průběhu psychosexuálního vývoje, zatímco termín *orientace* se obvykle používá k označení vrozené a trvalé dispozice, za niž je dnes pedofilie moderními sexuology vesměs považována.

Doposud se vědci neshodli na objektivní ostře ohraničující definici pedofilie. Nebyl ostatně popsán ani žádný příznak, který by byl pro pedofily naprosto specifický. Pedofilie se projevuje především tak, že v sobě člověk **cítí** jakousi **zvláštní náklonnost k dětem**. Jenže přesně definovat pocity je prakticky nemožné, protože každý člověk je jiný, a tudíž i zdánlivě stejnou věc každý vnímá vždy alespoň mírně rozdílně.

Že hranice mezi pedofilem a „nepedofilem“ není ostrá, dokládají některé výzkumy. Briere a Runtzová (1989) zkoumali 193 vysokoškolských studentů dobrovolníků; 21 % uvedlo sexuální přitažlivost k některým dětem, 9 % přiznalo sexuální fantazie zahrnující děti, 5 % s těmito fantaziemi masturbovalo a 7 % připustilo realizaci sexuálního kontaktu s dítětem, kdyby se mohli vyhnout odhalení a potrestání. K podobným výsledkům dospěli také Smiljanichová a Briere (1996), kteří zkoumali soubor 99 mužů a 180 žen, přičemž sexuální přitažlivost alespoň k jednomu dítěti připustilo přibližně 3 % žen a 22 % mužů. Hall (1995) zkoumal dobrovolníky falometricky; v souboru 80 dospělých mužů, z nichž 20 % přiznávalo *nějakou* sexuální přitažlivost k prepubertálním dívkám, skoro třetina (32,5 %) vykazovala ve vztahu k heterosexuálním prepubertálním objektům **stejnou nebo**

větší míru sexuálního vzrušení než ve vztahu k dospělým objektům. Přitom u všech tří souborů dobrovolníků je pravděpodobné, že málokdo z těch, kteří připustili určitou sexuální přitažlivost k dětem či ve vztahu k nim vykazovali převažující míru sexuálního vzrušení, se sám bude považovat za pedofila. Záleží zřejmě na tom, s jakou intenzitou se pedofilní dispozice v daném člověku projeví, nakolik mu vstoupí do života a zda si takový jedinec reaktivitu vůči dětským objektům vůbec přizná. V této souvislosti je neméně zajímavé zjištění Freunda (1965, 1972), že při vizuální stimulaci obrázky nahých prepubertálních dívek falometricky reagují penilními tumescencemi i muži s nepedofilní objektovou preferencí, i když samozřejmě v mnohem menší míře než v případě vizuální stimulace obrázky nahých dospělých žen. Zdá se tedy, jakoby „kousek“ pedofilie měl v sobě téměř každý člověk, avšak vlivem nejrůznějších okolností se u různých lidí projevuje rozličnými způsoby a v rozdílné míře, takže většinou za pedofilii není ani označena.

Wikipedie, článek *Pedofilie* (2009) k výše citovaným výzkumům uvádí, že *„se zaměřují úzce na genitální projevy pedofilie. Citové a vztahové projevy pedofilie (schopnost zamilovat se do dětí a citově k nim přilnout, pocit naplnění a štěstí ze vztahu s nimi) hrají sice v praxi často při stanovení diagnózy pedofilie rozhodující roli, avšak ve výzkumech je ze společenských i metodologických důvodů není možné odlišit od sociálně akceptovaných a oceňovaných citů a vztahů interpretovaných obvykle jinak než jako projev pedofilie.“*

Příklady definic

Uvedme si zde několik příkladů definic pedofilie z různých zdrojů:

[1] Krafft-Ebing (1886, str. 417) zahrnul pod pojem pedofilie případy, u kterých shledal kromě nespecifického „dědičného zatížení“, což byl oblíbený univerzálně používaný pojem psychiatrie té doby, tři další specifické společné znaky:

- Náklonnost k nedospělým osobám druhého pohlaví² se jeví jako primární (oproti „prostopášníkovi“); související představy jsou nenormální a se silně zdůrazněnými pocity radosti, slasti a rozkoše.
- Deliktní akty až na jeden případ spočívají v pouhém necudném osahávání a onanizování oběti. Nicméně vedou k uspokojení dotčeného, i když u něj nedojde k ejakulaci.
- Pedofilové jsou nevzrušiví sexuální přitažlivostí dospělého jedince, na němž provádějí koitus pouze *faute de mieux* (z nedostatku něčeho lepšího) a bez duševního uspokojení.

[2] „Pedofilie je sexuální deviace, při níž jsou objektem zájmu devianta děti.“ (Barták a kol., Encyklopedický slovník, 1993)

---

² Homosexuální pedofilii považoval Krafft-Ebing za vzácnou; více pozornosti jí věnoval až později.

- [3] „Pedofilie – *med. psych.* sexuální úchylka, při níž jsou zneužívány děti.“ (Kraus a kol., Nový akademický slovník cizích slov, 2005, str. 607)
- [4] „Pedofilie patří k společensky vysoce nebezpečným poruchám chování. Dopouští se jí člověk, který své sexuální chování, případně sexuální uspokojení vztahuje k nezletilým dětem.“ (Novotná a Kremličková, Kapitoly ze speciální pedagogiky pro učitele, 1997)
- [5] „Pedofil je jedinec sexuálně zaměřený na děti ve věku 5–12 let. Jsou však známy též případy, kdy se pedofil uchyluje i k sexu s nemluvňaty. Pedofila vzrušuje nezralost objektu (chybění pubického ochlupení a prsů u dívek, u homosexuálních pedofilů i nepřítomnost ejakulace). Pedofil si většinou s dětmi velice dobře rozumí, proto také často pracuje ve škole, na dětských táborech apod.“ (Sexus.cz: Sexuologický slovník, heslo *Pedofilie*, 2009)
- [6] „Pedofilie (pedophilia), pederosis; dle MKN-10 řazeno mezi poruchy sexuální preference; zaměření na děti, nejčastěji prepubertálního n. časného pubertálního věku, objevuje se u obou pohlaví, zhruba u 1–2 % populace, více ve stáří; výběr partnerů je hetero- či homosexuální, častější je u heterosex. mužů, objekty jsou u někt. pouze dívky, u jiných pouze chlapci, příp. obě pohlaví; pedofilové obvykle dobře komunikují s dětmi, získávají si je dárky a pozornostmi, zastrašováním a hrozbou nutí dítě o p. styku mlčet; trestný čin, je-li dítěti méně než 15 let; pedofilové mají zpravidla zachovanou preferenci pro dospělé sex. partnery, ale protože jsou jimi chronicky frustrováni, obrazejí se na děti jako na náhradní objekty.“ (Hartl a Hartlová, Psychologický slovník, 2000, str. 403)
- [7] „Pedofilie: Sexuální láska k dětem, sexuální preference dětí, obvykle prepubertálních. Existuje v heterosexuální i v homosexuální formě. Nejčastější je u heterosexuálních mužů. (...) Pedofilně orientovaný jedinec má často dobrou schopnost komunikace s dětmi, získává si je dárky a pozornostmi. V opačných případech používá zastrašování a hrozby, které svým obsahem jsou natolik účinné, že dítě o pedofilním aktu mlčí. (...) Pedofilně orientovaných je cca 1–2 % populace. Častěji postihuje muže.“ (Capponi, Hajnová a Novák, Sexuologický slovník, 1994, str. 94)
- [8] „Pedofilie: Název pochází z řeckého *pais* (hoch, dítě) a z řeckého *philós* (milovník). Pedofil je tedy milovník dětí. U této deviace jde o erotické (erotosexuální) zaměření na objekty v prepubertálním věku (tedy na chlapce a dívky bez znaků dospívání). Nejčastější je zde zaměření na děti ve věku 5–12 let. Pedofilové jsou lidé, kteří preferují jak fyzickou nezralost objektu (...), tak i jeho dětské chování“ (Weiss, 2002, str. 74). Dále Weiss zmiňuje i různé autory, kteří pedofilii vysvětlují jako sociosexuální nezralost nebo do pojmu pedofilie zahrnují i náhražkové chování zaměřené na děti, uvádí podle Brzka (1999) pedagogicko-estetický komplex jako důležité diagnostické vodítko při zjišťování pedofilie, cituje

Kolářského a Brichcína (2005), podle nichž je pro pravou pedofilii charakteristická pedofilní proceptivita často v užitečných rolích vůči dítěti, atd.

[9] „Pedofilie je v odborném pojetí trvalá nebo dlouhodobá náklonnost či reaktivita s erotickým rozměrem převážně nebo výlučně vůči nedospělým chlapcům nebo dívkám. Člověk, u něhož je taková náklonnost rozeznána, bývá nazýván pedofil.“ (Wikipedie, otevřená encyklopedie, článek *Pedofilie*, 2009)

[10] „Pedofilie je náklonnost či reaktivita (zpravidla s erotickým rozměrem) vůči nedospělým chlapcům nebo dívkám, která se zpravidla projevuje citovou náklonností, intenzivnějším prožíváním nebo potřebou citově významných vztahů k dětem, schopností se do nich zamilovat, obvykle též specificky vyšší genitální reaktivitou nebo touhou po fyzické blízkosti nebo orgasmických aktivitách ve vztahu k nim.“ (ABZ.cz: slovník cizích slov, heslo *Pedofilie*, online cit. 11. října 2008)³

Na první pohled si můžeme povšimnout, že definice jsou rozdílné, místy i rozporuplné.

Krafft-Ebingova původní a nejstarší definice [1] zřetelně klade hlavní důraz na pocity radosti či slasti (*Lustgefühlen*), duševní uspokojení (*seelische Befriedigung*) a též na půvabnost objektu (*Reize*). Krafft-Ebing dvakrát rozlišuje autentickou *paedophilia erotica* od náhražkového sexuálního chování: poprvé když popisuje, že do pedofilie nespadá náhražkové sexuální chování vůči dětem, podruhé když popisuje, že pokud má pedofil sexuální styk s dospělou osobou, je to pro něj náhražkové chování, které jej plně duševně neuspokojuje. O explicitně sexuálním kontaktu se Krafft-Ebing také zmiňuje, ale především kvůli zdůraznění, že typicky nejde o soulož, ale „pouze“ o nepenetrativní formy kontaktu. Z předchozího (zde necitovaného) textu kazuistik je ovšem zřejmé, že ani tyto formy nepovažuje Krafft-Ebing za nezbytný příznak.

Definice Encyklopedického slovníku [2] je příliš stručná. Neuvádí, o jaký zájem se jedná. Slůvko deviant je zde nadbytečné – je přece jasné, že nositel sexuální deviace je sexuální deviant; toto označení nositele sexuální odchylky mívá mezi lidmi pejorativní zabarvení. Navíc slovo *deviace* je v sociologii vžité pro deviantní chování, a tedy asociuje odlišnost sexuálního zaměření s nepřijatelným chováním.

Definice Nového akademického slovníku [3] je zcela chybná. Při pedofilii nemusí být zneužívány děti a zneužívání dětí nemusí souviset s pedofií. Autoři

---

³ Zde uvedená verze definice pedofilie dle ABZ.cz s datem citace 11. října 2008 již není k datu vydání této bakalářské práce aktuální; ke dni 20. dubna 2009 ABZ.cz uvádí definici podle Nového akademického slovníku cizích slov. Zřetelně se zde ukazuje nevýhoda otevřených encyklopedických zdrojů – poměrně dobrou definici může téměř kdokoliv přepsat a naprosto tak změnit význam pojmu.

slovníku se nedrželi původního odborného významu slova, ale podlehli pokleslému užívání slov s koncovkou „-filie“ pro označení sexuálních praktik, nikoliv erotického zaměření.

Definice z knihy Novotné a Kremličkové [4] je rovněž zcela nepřesná. Pedofilie není porucha chování (tudíž se jí nelze dopustit) a o její společenské nebezpečnosti lze pochybovat – Weiss (2002) uvádí, že mezi námi žije nejspíš mnoho pedofilně orientovaných lidí zcela v souladu se společenskými normami.

Definice dle Sexuologického slovníku Sexus.cz [5] je vcelku správná, je však do ní zapletena zmínka o „sexu s nemluvněty“ (tedy aktivitě pro pedofily zcela netypické) namísto toho, aby se definice seriózně zabývala skutečnými projevy pedofilie a rozlišením případného pedofilního zaměření na nemluvněta (nepiofilii).

Podobná zkratovitá spojení, jako jsou uvedena v definicích [3], [4] a [5], mohou v člověku, který cítí erotickou náklonnost k dětem, skutečně vytvářet dojem, že nemá jinou možnost, než nějaké dítě sexuálně kontaktovat. Pedofilie však neimplikuje zneužití dítěte, zároveň pokud někdo sexuálně kontaktuje dítě, nejedná se vždy o pedofilně orientovaného člověka.

Slovníkové heslo z Psychologického slovníku Hartlových [6] vzniklo zjevně z části převzetím stejně nedoložených tvrzení z hesla *Pedofilie* v Sexuologickém slovníku [7], přičemž v rámci zkracování bylo vypuštěno například slovo *láska*, stejně jako všechna další relativizující fakta. Heslo [6] obsahuje v úvodu vcelku racionální jádro definice, avšak následuje několik výzkumy nepodložených tvrzení (například údaj o výskytu v populaci, o častějším výskytu u heterosexuálních mužů) nebo obecně pochybných tvrzení (např. o častějším výskytu ve stáří). Zmíněny jsou i pozitivní projevy pedofilie, avšak pouze v kontextu záludného chování v rámci kriminálního scénáře získávání pozornosti dětí za účelem jejich zneužití, přičemž Hartlovi ve své definici [6] sloučili dva protikladné scénáře ze Sexuologického slovníku [7] do scénáře jediného.

Weiss (2002) [8] ve své monografii představuje celou škálu různých pojetí. Celkově se však jeho pojetí velmi blíží Krafft-Ebingovu, navíc rozsáhle popisuje i užitečné projevy pedofilie ve vztazích s dětmi. Zřetelně rozlišuje „pravou“ pedofilii od „náhražkové“ a zřetelně rozlišuje sexuální styk s dětmi od erotického zaměření na děti. Příznačné je i to, že Weiss, podobně jako Krafft-Ebing, používá původní, nezkrácený význam slova *erotický*.

Formu zájmu a též objekt zájmu pedofila uvádí správně definice [9] Wikipedie, otevřené encyklopedie, v rozšířené podobě pak i definice [10] slovníku

cizích slov ABZ.cz. Jsou nejbližší definicím uváděným v relevantních odborných sexuologických textech (např. Berlin, 2000; Edwards, 2004; Musk a Swetz,⁴ 1997; Jones,⁵ 1990; Weiss, 2002) a zároveň i původnímu Krafft-Ebingovu vymezení pojmu. Pedofilie zde není ani v nejmenším definována jako sex s dětmi. Definice ABZ.cz [10] sice uvádí **touhu** po orgasmických (sexuálních) aktivitách s dětmi, avšak pokud někdo po něčem touží, nemusí to znamenat, že tuto svou touhu někdy zrealizuje.

Poslední dvě definice, které pedofilii vymezují jako erotickou náklonnost k dětem, považuji za správné a v této práci se k nim přikláním. Na jejich základě bychom mohli ve vši stručnosti charakterizovat pedofila jako člověka, který **cítí erotickou přitažlivost vůči dětem**.

Věkové aspekty definice

Definice pedofilie se liší také podle toho, jak vymezují věk dětí, objektů náklonnosti. Některé definice hovoří pouze o prepubertálních dětech bez jakýchkoliv známek dospívání (takové definice bývají motivovány zejména přáním definovat pedofilii tak, aby se nijak neprolínala s „normální“ sexualitou), jiné definice zahrnují do pedofilie i náklonnost k dospívajícím, zejména v rané pubertě. Rovněž náklonnost k velmi malým dětem (kojencům či batolatům, případně i předškolákům) bývá někdy vyčleňována do samostatného pojmu odlišovaného od pedofilie (např. nepiofilie nebo infantofilie). Někteří autoři pracovně rozlišují více věkových pásem – například Kurt Freund rozlišoval římskými číslicemi I až III podle věkového pásma různé typy efebofilie (zaměření na dospívající chlapce). Podobně i někteří jiní autoři píší o pedofilních orientacích v množném čísle a nikoliv o jedné pedofilní orientaci.

Host (2002) uvádí, že zřejmě pro většinu pedofilů jsou děti nejkrásnější těsně před pubertou a v rané pubertě. Weiss vymezuje pedofilii charakteristickým rozmezím 5–12 let. Krafft-Ebing zmiňuje v souvislosti s pedofilií jak kazuistiky soustavné náklonnosti k pětiletým dětem, tak i například k dívkám ve věku 5–10 let nebo k chlapcům v rozmezí 10–15 let – zřejmě si byl vědom, že cílová věková pásma jsou u různých pedofilů odlišná. O rozdělení pedofilie podle věku pojednává podrobněji kapitola níže. Zda se pro různá věková zaměření zvolí společný název *pedofilie*, nebo zda se použije specializovanější terminologie, je však z věcného hlediska nepodstatné.

---

⁴ „Pedofilie je sexuální orientace charakterizovaná sexuální přitažlivostí k dětem.“ (Musk a Swetz, 1997)

⁵ „Mezigenerační přitažlivost části dospělých může představovat životní 'orientaci' spíše než patologickou nepřizpůsobivost.“ (Jones, 1990)

Prolínání pedofilie s „normální“ sexuální orientací

U pedofilních mužů je zájem o ženy nižší než o děvčátka nebo o chlapce. Muž s normálním sexuálně motivačním systémem reaguje v sestupném pořadí nejvíc na dospělé ženy, méně na dospívající dívky, na děvčátka a nejméně na chlapce. (Brichcín in Alexa, 2002)

Pedofilie se do určité míry s „normální“ (většinovou) sexuální orientací prolíná. Toto prolínání je dvojího druhu. Prvním je situace, kdy pedofil do určité míry apetuje i dospělé jedince. Druhým typem prolínání je situace, kdy pedofil apetuje dospívajícího jedince ze svého pohledu ještě jako nedospělé dítě,⁶ byť ono již má sekundární pohlavní znaky ve vývinu, zatímco teleiofil (tj. člověk orientovaný na dospělé jedince) apetuje téhož dospívajícího jedince už jako dospělého právě proto, že sekundárními pohlavními znaky již v určité míře oplývá. Z touhy po vztahu s dospívajícím chlapcem či dívkou nebo ze schopnosti zamilovat se do něj či do ní proto nelze automaticky usuzovat, že je dotyčný pedofilně orientován. U dospívajících jedinců již jsou sekundární pohlavní znaky v menší či větší míře přítomny, zároveň však některé jejich projevy mohou být ještě dětské. Záleží na subjektivním posouzení – zda se dotyčné(mu) dívka či chlapec líbí, protože je částečně ještě dítětem, či zda je to právě proto, že se z ní/něj stává plodná žena či pohledný muž. Ostatně není vyloučené ani to, že krása dospívajícího člověka přitahuje pedofila stejným způsobem a stejnými duševními pochody jako člověka zaměřeného na dospělé.

Pokud někdo naváže vztah s nedospělým objektem, ještě to neznamená, že je pedofilem. Často se můžeme setkat na různých diskuzních fórech se situací, kdy je dospělý muž přiznávající lásku ke čtrnáctileté dívce označen za pedofila a slovně odsouzen. Totožné označení uvádějí též někteří novináři v článcích o zneužití nebo znásilnění stejně mladé dívky. V našich zeměpisných šířkách však čtrnáctileté dívky již obvykle mají sekundární pohlavní znaky v pokročilém stadiu vývoje, stejně tak jejich rysy chování již nejsou převážně dětské. Takové dívky sice mohou ještě některé pedofily přitahovat, mnohem pravděpodobněji však budou apetovány člověkem zaměřeným na dospívající nebo dospělé.

Z psychologického ani biologického hlediska neexistuje ostrá hranice mezi dítětem (nedospělým jedincem) a jedincem dospělým. Stejně jako nelze z hlediska „společenské konformity“ odpovědět konkrétním údajem na otázku, od kterého věku dívky se lze do ní zamilovat, nelze jednotlivému jedinci přisoudit přesnou (věkovou) hranici, kdy by se případný zájem o vztah s ním dal z hlediska pedofilie a teleiofilie rozlišit. Je tedy otázkou, zda umělé striktní oddělování pedofilie od „normální“ většinové sexuální orientace, jak se o to někteří sexuologové pokoušejí, je správné, když určité prolínání je zde patrné.

---

⁶ Pojem *dítě* v kontextu tématu práce používám pro označení nedospělého jedince se specifickými dětskými projevy. Tuto „definici dítěte“ zde uvádím především proto, aby nedocházelo k zaměňování s pojmem *dítě*, jak jej definuje např. Úmluva o právech dítěte (1991), kde je za dítě považována osoba mladší osmnácti let.

1.2. Je pedofilie nemoc?

Je přece uvedena v oficiálním seznamu nemocí, a ten dělali odborníci! Jenže: o tom, co je a co není nemoc, nerozhodují lékaři, ale člověk a jeho okolí, tedy rodina, přátelé a nepřátelé, obec, společnost. Je-li někdo spokojen s tím, jaký je, a žije spokojeně v souladu s ostatními na svém místě ve světě, může klidně psát levou rukou, mít krevní skupinu XXL, šest prstů na každé ruce, spát zavěšen nohama na stromě a povídat si s holuby, a nikdo to nemusí považovat za nemoc. Ovšem jakmile začne takový člověk mít ze své jinakosti traumata nebo se sousedi budou cítit obtěžováni, omezováni a ohroženi, vlastnosti se stanou nemocemi. (Host, 2002)

Desátá revize Mezinárodní klasifikace nemocí MKN-10 uvádí v části Poruchy osobnosti a chování u dospělých položku F 65.4 – pedofilie. Podobně americký Diagnostický a statistický manuál DSM-IV uvádí pedofilii v bodě 302.2.

Na základě řazení pedofilie do výše uvedených klasifikací nemocí se diskutuje, zda pedofilie je či není nemocí, může zdát zbytečná. Avšak samotné uvedení nějakého pojmu v mezinárodní klasifikaci nemocí nemusí znamenat, že příslušný stav poruchou skutečně je, zároveň také neuvedení nějakého pojmu, stavu či jevu neznamená, že poruchou být nemůže. Jako příklad uveďme homosexualitu. Ta byla v DSM uváděna do roku 1974, v MKN do roku 1992. Jejím zařazením či pozdějším vynětím z obou uvedených seznamů nemocí zajisté nedošlo ke změně podstaty či povahy náklonnosti a citů homosexuálně orientovaných jedinců. I dnes však někteří z nich zakouší díky své odlišné sexuální orientaci nejrůznější příkoří a nepochopení, či sami mohou mít těžkosti s přijetím vlastní menšinové sexuální orientace, následkem čehož mohou být různé problémové stavy, jež mohou mít v některých vyhraněných případech až charakter (duševní) nemoci.

Někteří kritici diagnostického systému upozorňují, že v případě všech parafilí, podobně jako v případě homosexuality nebo i „normální“ sexuální orientace, nemá povahu duševní poruchy sama struktura sexuality, nýbrž navazující psychické nebo sociální problémy, které se mohou vyskytovat jak v kombinaci s normální sexualitou, tak v kombinaci s parafilní sexualitou, nebo které jsou spojeny s menšinovým postavením a obdobné problémům jiných menšin.

Fog (1992) vysvětluje celou škálu příznaků, jakými jsou například extrémně stereotypní, nepružné a nekontrolovatelné sexuální chování, nahlížení na partnera jako na objekt místo jako na subjekt a nerealistické představy o potenciálním partnerovi, jako projevy tzv. *syndromu izolované menšiny*, za jehož hlavní příčinu považuje nedostatek identifikačních vzorů. Dalšími projevy jsou nekritická internalizace (sebenaplňující se proroctví) deviantních scénářů chování, jak jsou prezentovány ve veřejném povědomí i v představách některých odborníků, a amplifikace deviací, tj. frustrace, sociální stigmatizace, nízká sebeúcta, zneužívání léků i drog, asociální chování či extremismus, deprese i sebevražedné sklony. Léčba *syndromu izolované menšiny* seberepřijetím a kontaktem se skupinou lidí s podobnou

parafilii podle Foga většinu těchto problémů zmírňuje nebo odstraňuje, zatímco samotné parafilie je dle něj nesmyslné léčit, protože pokusy o jejich léčbu mívají škodlivé až tragické následky.

Rovněž Moser a Kleinplatzová (2005) tvrdí, že žádné parafilie nenaplňují samy o sobě znaky duševní poruchy, protože neklinické studie jedinců s neobvyklými sexuálními zájmy ukazují, že tito jedinci jsou od „normofilních“ (tj. lidí s „normální“ sexualitou) nerozlišitelní, a ani klinické studie nerozpoznaly skupinu, která by měla společného cokoliv jiného než sexuální zájem. Jednotlivci sice mohou zažívat a zažívají psychiatrické problémy vztahující se k jejich sexuálním zájmům a chování, avšak problémy (distres, dysfunkce) vztahující se k parafilikům jsou obdobné problémům vztahujícím se k normofilikům a jsou obsaženy v nesexuálních diagnózách.

V odborné diskusi (Karasic a Drescher, 2006) oponenti zmiňovali jako argumenty pro uvedení parafilii mezi poruchami jednak potřebu z psychiatrického hlediska určovat, jaké chování je normální (Robert L. Spitzer), a také potřebu chránit parafiliky před trestním stíháním a spíše je léčit než trestat (Paul Jay Fink).

Weiss (2002) v úvodu své knihy uvádí, že v rozlišení deviací a psychické choroby či poruchy, v definici sexuálního zdraví i v definici vlastní sexuální deviace přetrvávají nejasnosti. Dále píše: *„Podle obou v současnosti používaných mezinárodních klasifikací nemocí (DSM-IV i MKN-10) lze parafilii považovat implicitně za poruchu pouze v případech, kdy způsobuje svému nositeli distres a osobní či sociální problémy. Z tohoto hlediska by například egosyntonní nekriminální pedofil (tedy pedofil, který je – na rozdíl od pedofila egodystonního – vnitřně se svou odlišností plně srovnaný a je schopen naplňovat své potřeby některou sociálně akceptovatelnou náhradní sexuální aktivitou) vlastně nebyl deviantní, a to přesto, že by ze sexuologického hlediska vykazoval celoživotní preferenci dětí jako sexuálních objektů.“*

Pokud budeme považovat za esenciální podstatu pedofilie dispozici definovanou v kapitole 1.1. dle Wikipedie (článek *Pedofilie*, 2009) jako „trvalou nebo dlouhodobou náklonnost či reaktivitu s erotickým rozměrem převážně nebo výlučně vůči nedospělým chlapcům nebo dívkám“, pak ta sama o sobě nemůže být nemocí. Za nemoc bývá pedofilie označována v momentě, kdy svou přítomností působí nositeli nebo jeho okolí problémy, přestože nebývá jejich přímou příčinou – za tu lze považovat spíše nositelovu osobnostní či sociální nevyzrálost, sníženou schopnost empatie nebo sebeovládání, vnitřní nevyrovnanost s vlastní odlišnou sexuální orientací, případně objektivní obtížnost za daných okolností najít přijatelné sebeuplatnění a identitu.

1.3. Rozdělení pedofilie

Někteří pedofilové mají obzvláště rádi chlapce, jiní mají spíš smysl pro krásu a povahu děvčátek. U některých je náklonnost naléhavější v psychické rovině, u jiných v tělesné. Asi pro většinu pedofilů jsou nejkrásnější děti těsně před pubertou a v rané pubertě. (Host, 2002)

Různí autoři rozdělují pachatele sexuálního zneužívání dětí, pro něž zpravidla chybně používají označení *pedofil*, do různých skupin a podskupin, např. na preferenční, situační, sadistické apod. (in Douglas a Olshaker, 1999; Seikowski, 1999; Hoffmann, 1996; Knight et al., 1985; Ward et al., 1995; Abel et al., 1985; Howells, 1981). Vycházejí přitom pouze z výzkumů okolností sexuálních zneužití dětí a projevů jejich pachatelů; pouze preferenční pedofilové tematicky spadají do problematiky pedofilie jako sexuální orientace. V těchto rozděleních však zcela chybí pedofilové, kteří se sexuálního zneužívání nedopouštějí – takové skupiny zohledňuje dělení na kriminální a nekriminální pedofily, případně na klinické a neklinické skupiny pedofilů. Pedofily lze dělit také podle toho, jaký mají teoretický nebo praktický postoj k sexuálním kontaktům s dětmi nebo k jiným otázkám.

Z hlediska zaujetí pohlavím lze pedofilii rozdělit na dvě podstatné skupiny: **heterosexuální** a **homosexuální**. Adekvátně tomu odpovídají pojmy **girllove** a **boylove**, které používají pedofilové ve svých komunitách.⁷ Dochází však mezi nimi zároveň k významovému očišťování původního pojmu *pedofilie*, který je ve velké části společnosti vnímán pejorativně a používán nekorektně pro označení sexuálních aktivit s dětmi. Někdy bývá uvažována i **bisexuální** pedofilie; o té podrobněji níže (viz též nepiofilie).

Pedofily lze dále dělit na **egosyntonní** a **egodystonní**:

Egosyntonní pedofil je se svou odlišnou sexualitou vyrovnaný, úspěšně ji integroval do své osobnosti jako součást svého já, žije v souladu s tím, co cítí, a nezažívá vnitřní rozpor s morálními normami společnosti v té podobě, v jaké si je osvojil. I egosyntonní pedofil ovšem může zažívat konflikty vůči vnějšímu světu (tlak předsudků, blízkého okolí, veřejného mínění nebo státní moci), ale je schopen jim jako integrovaná osobnost čelit.

Naproti tomu **egodystonní** pedofil se svou odlišnou sexualitou bojuje, chce být „normální“, nechce si odlišnost přiznat, společenské normy pro něj znamenají nepřekonatelnou překážku na cestě k osobnímu štěstí.

---

⁷ Používání pojmů *girllove* a *boylove* synonymicky pro označení heterosexuální či homosexuální formy pedofilie je v podstatě nesprávné, protože koresponduje s převahou pedofilů – mužů. Pedofilní žena apetující dívky sama sebe zřejmě zařadí pod pojem *girllove*. Korektní význam pojmů *girllove* resp. *boylove* je tedy náklonnost k nedospělým dívkám resp. chlapcům bez rozlišení, zda se jedná o homosexuální či heterosexuální formu náklonnosti.

Jemnější **dělení pedofilie podle věku preferovaných objektů** si většinou zavádí a přesněji definuje každý autor nebo autorský tým podle svých potřeb. Přibližně je možné rozlišovat následující:

Nepiofilie označuje zaujetí pro kojence a batolata. Tito pedofilové většinou rozlišují mezi pohlavími méně, dají se tedy považovat za bisexuální. Podle názoru Brichcína a Kolářského (2000) je to pravděpodobně způsobeno tím, že somatické i behaviorální intersexuální rozdíly jsou u takto malých dětí zanedbatelné (mnohdy lze poznat holčičku v kočárku jen díky náušnicím). Děti po začátku puberty je zajímají méně, často vůbec.

Infantofilie se někdy používá jako synonymum nepiofilie, jindy pro náklonnost ke starším předškolním dětem.

Pedofilie v užším smyslu je zaměření na prepubertální děti v mladším školním věku (se středem zájmu kolem 9 let).

Zaměření na děti na počátku puberty (se středem zájmu cca 11–13 let) je sice možná nejtypičtějším pedofilním zaměřením, avšak zároveň již z některých definic pedofilie vybočuje, protože mu nejsou na překážku první známky dospívání. Někdy může být takové zaměření diagnostikováno již jako hebefilie nebo efebofilie.

Hebefilie resp. **efebofilie** označuje náklonnost k dospívajícím jedincům ženského resp. mužského pohlaví. Pro označení lesbické hebefilie se někdy užívá pojem **korofilie**. Hebefilie či efebofilie leží na pomezí mezi „normální“ gynekofilii (orientací na dospělé ženy) či androfilii (orientací na dospělé muže) a pedofilii. Někteří odborníci zde rozlišují věková pásma zájmu jemněji (například již zmiňovaný Kurt Freund rozlišoval tři pásma efebofilního zájmu, Kolářský (2008) podle stejného principu rozlišuje tři pásma heterosexuální adolescentofilie). Zejména zaměření na mladší dospívající jedince bývá ještě běžně řazeno k pedofilii. Po biologické stránce mohou být tito nedospělí jedinci již plodní, ačkoliv jejich tělesný ani duševní vývoj není ještě zcela ukončen.

1.4. Výskyt v populaci

Výskyt pedofilie v populaci není znám. Některé odhady uvádějí asi 1 až 2 % populace (např. Sexuologický slovník autorů Capponi, Hajnová a Novák, 2000), Okami (in Levine, 2002) odhaduje 1 %, bohužel tyto údaje nejsou podloženy žádným relevantním výzkumem a zůstávají tak pouhou spekulací. Rovněž lze pouze spekulovat, zda je v populaci více homosexuálních nebo heterosexuálních pedofilů. Avšak na základě výše (v kapitole 1.1.) uvedených studií, v nichž Briere a Runtzová⁸ (1989), Smiljanichová a Briere (1996) či Hall (1995) uvádějí přibližně pětinu mužů ze

---

⁸ Autoři poznamenali, že vzhledem ke společenské nepřijatelnosti podobných přiznání lze předpokládat, že skutečné počty budou ještě vyšší.

zkoumaného souboru, kteří přiznali *nějakou* sexuální přitažlivost k dětem, se lze domnívat, že pedofilní dispozice budou pravděpodobně vlastní poměrně velké části populace.

Zásadním problémem, komplikujícím určení alespoň přibližného výskytu pedofilie v populaci, je dosavadní neshoda vědců na takové definici pedofilie, která by pedofily od „nepedofilů“ ostře rozlišila, především z hlediska míry reaktivity na dětské objekty. Toto rozdělení by mělo v rámci diagnostiky zahrnovat také negenitální erotické projevy (specifickou citovou náklonnost k dětem, schopnost zamilovat se, apod.), je proto otázkou, zda by právě z důvodu obtížné diagnostiky negenitálních erotických projevů takové exaktní rozlišení bylo vůbec možné.

Pedofilie se nevyhýbá žádné sociální skupině lidí. Je rovnoměrně zastoupena ve všech společenských vrstvách, náboženstvích a rasách, i když samozřejmě ovlivňuje volbu profese i jiné aspekty životního stylu, čímž mohou vznikat nerovnoměrnosti – Weiss (2002) například uvádí, že se pedofilové často velmi dobře uplatňují v zaměstnáních spojených s kontaktem s dětmi. V poslední době dochází k odhalování případů šíření nebo přechovávání dětské pornografie. Velmi často se objeví v médiích zpráva, že mezi zadrženými jsou „lékaři, bankéři, obchodníci, nezaměstnaní, právníci, politici, učitelé, atd.“ Kromě účelu šokovat veřejnost, že se v některých společensky významných a odpovědných funkcích vyskytují „amorální“ jedinci, podává taková zpráva relevantní informaci především o tom, že pedofilie je zastoupena ve všech společenských vrstvách bez výrazného rozdílu.

Výskyt pedofilie u žen

Výskyt parafilii u žen se obecně udává jako podstatně méně častý než u mužů. Weiss (2002) k této problematice zmiňuje, že nekonformní sexuální projevy žen vnímá společnost podstatně tolerantněji. Navíc parafilní žena je pravděpodobně více než parafilní muž schopna realizovat své odlišné sexuální potřeby na fantazijní úrovni nebo v rámci partnerského vztahu. Rovněž falometrická diagnostika není u žen v případě vulvopletysmografie dostatečně spolehlivá. Weiss připomíná, že je-li žena nositelkou parafilie, je málokdy delikventní; v úvodní části své monografie však uvádí obdobné tvrzení obecněji bez rozdílu příslušnosti k pohlaví.

Wikipedie, článek *Pedofilie* (2009) k výskytu pedofilie u žen uvádí, že *„pedofilii žen se téměř žádné výzkumy nezabývají mimo jiné i proto, že genitální erotické projevy jsou u žen méně zřetelné a příznačné. Citové a vztahové projevy vůči nejen vlastním, ale i cizím dětem jsou od žen očekávány a jsou mnohem snáze považovány za přirozené a normální i v případech, kdy by obdobný kontakt nebo vztah ze strany muže byl již považován za podezřelý nebo nepatřičný.“*

Host (2002) vysvětluje, že se málokterá žena považuje za pedofila *„nejspíš proto, že pokud se ráda mazlí s dětmi nebo pokud touží více po dětech než po manželovi a vidí*

v nich hlavní smysl svého života, považuje se to za normální.“ Liddel (2009) zastává podobný pohled: „Žena, ktorá cíti lásku k deťom a aj ju nejakým spôsobom fyzicky prejavuje, je v našej spoločnosti na rozdiel od muža vnímaná bez podozrenia.“

Málokterá žena se bude považovat za pedofilní i z toho důvodu, že fyzický projev sexuálního vzrušení nemusí být pro ni samotnou na první pohled patrný, zatímco muž vzhledem k specifickému somatickému charakteru vnějších pohlavních orgánů si je své erekce většinou vědom a snáz si tak může všimnout, co bylo příčinou toho, že se sexuálně vzrušil.

1.5. Etiologie

O etiologii sexuálních deviací, tedy i pedofilie, toho sexuologie neví mnoho, respektive téměř nic. Existují pouze jisté modely a domněnky, sami sexuologové přiznávají, že zatím nemají k dispozici komplexní a všeobecně uznávanou koncepci vzniku a vývoje sexuálních deviací. Weiss (2002) uvádí na patnáct různých druhů etiologických modelů. S některými etiologickými teoriemi pedofilie se zde krátce seznámíme:

Behaviorální modely

Laws a Marshall (1990) uvádějí příklad klasického podmiňování – pro nezkušeného mladého muže, který svou první sexuální zkušenost získá ze styku s malou holčičkou (dítětem), se hlas, tělesný vzhled dítěte apod. stanou podnětem, který u něj může vyvolat sexuální vzrušení (podmíněnou odpověď na podnět).

V případě modelů sociálního učení se můžeme setkat s teorií, kdy jedinec, který je v dětství sexuálně zneužíván, sám tento vzor přebírá a dopouští se v dospělosti sexuálního zneužívání. Pokud pomineme zavádějící ztotožnění pedofilie se sexuálním zneužíváním dětí, tuto teorii nabeurčuje fakt, že velká část těch, kteří byli v dětství zneužití, se sexuálního zneužití dětí nedopouští, a že zneužívání se dopouštějí i ti, kteří v dětství zneužití nebyli (Weiss, 2005, str. 22). Otázkou je i příliš široká definice „zneužívání“ – tedy zda například účast v konsensuální sexuální aktivitě v dětství může vést ke skutečnému zneužívání v dospělosti, nebo naopak zda ten, kdo je obětí skutečného zneužití v dětství, by tím do své dospělosti mohl získat schopnost „pozitivního“ erotického vztahu k dětem.

Genetické modely

Obecně genetické předpoklady pro menšinové erotické zaměření, tedy i pro pedofilii, nejsou ani prokázány, ani vyvráceny. Weiss (2002) se domnívá, že vrozené dispozice budou pravděpodobně hlavní příčinou všech variací sexuality.

Evolučně biologické modely

Quinsey a Lalumiére (1995) tvrdí, že základem pedofilie je porucha v detekci tvaru těla (poměru pasu a boků), která způsobuje, že detektor věku, nastavený na signály typu hladkost kůže, lesklost vlasů a pohyblivost, není patřičně utlumen.

Mealeyová (2000) uvádí, že pedofilie by mohla být jakousi strategií k získání exkluzivního přístupu k ženě, a tedy i k jejímu genetickému potenciálu, po celou dobu fertilního věku. Pokud by bylo toto vysvětlení správné, apetence prepubertálních a adolescentních dívek by byla z evolučního hlediska smysluplná.

Model sexuálního motivačního systému

Kolářský a Brichcín (2000) lidskou sexualitu neinterpretují jako unitární pud, ale jako motivační systém. Lidská sexualita je sexuálně motivační systém (SMS) vzájemně propojených dílčích motivačních stavů (DMS), které se projevují selektivní responzivitou. Autoři se v rámci sexodiagnostiky zaměřují na zkoumání proceptivity, tedy úvodních pregenitálních projevů sexuálního chování (laicky „namlouvání“). Kolářský (2008) rozděluje sexuální variace⁹ na ty, které jsou způsobeny:

- A) atypickou náplní sexuálně motivačního systému,
- B) koordinační anomálií,
- C) absencí části SMS.

Pedofilii přitom řadí do kategorie A, přičemž její podstatu vidí v obsahově netypické (pedofilní) atraktivitě (skotačivé, hravé chování dětí) a proceptivitě. Zároveň zdůrazňuje důležitost proceptivních (negenitálních) projevů pedofilie pro její diagnostiku.

Naproti tomu hebefilii Kolářský řadí do kategorie C – popisuje typické hebefily tak, že objektově jsou zaměřeni gynekofilně,¹⁰ avšak protože mají defekt v proceptivní fázi sexuality, jsou jejich reakce kompatibilní s reakcemi dospívajících dívek, které ještě proceptivní fázi vyvinutou nemají, a proto se hebefilové překotně snaží o intimitu, zejména vizuální. Tato teorie je ovšem v důsledcích velmi podobná zavrženým psychoanalytickým teoriím, které jakékoliv odlišnosti sexuálního zaměření vykládaly například jako nezralost, nebo teoriím, které preferenční pedofilii zaměňují za nezdrženlivost či náhražkové sexuální chování. Kolářský ve svých úvahách o hebefilii opomenul (oproti jiným svým textům) zmínit otázku, zda vedle jím popisované „hebefilie C“ neexistuje také „hebefilie A“, která se projevuje specifickou hebefilní proceptivitou.

---

⁹ Kolářský (2008, str. 19) zavádí termín *sexuální variace* pro kterýkoliv typ sexuální orientace, tedy i pro běžný „normální“ typ. Když však v dalším textu své monografie provádí klasifikaci sexuálních variací, na svou předešlou deklaráci zapomíná – běžný „normální“ typ sexuální variace totiž nelze dle předložených klasifikačních kritérií zařadit do žádné z kategorií A, B nebo C.

¹⁰ „Všechny adolescentofilie pokládáme zatím za neúplně vyvinuté gynekofilie.“ (Kolářský, 2008, str. 71)

Psychoanalytické modely

Klasická psychoanalýza chápe deviaci jako uchování infantilní sexuality na úkor dospělé, přičemž operuje s pojmy **perverze** (který odpovídá pojmu deviace v aktivitě) a **inverze** (deviace v objektu). Jakékoliv odlišnosti sexuality jsou vykládány jako ustrnutí v některé fázi vývoje nebo její neúspěšné absolvování, popřípadě jako obranný mechanismus spočívající v regresi do některé z nedospělých fází vývoje. Typickými motivy, které se u psychoanalytiků objevují jako domnělé příčiny pedofilie, homosexuality či ostatních parafilii, jsou příliš slabý nebo příliš silný vztah k některému z rodičů, popřípadě neurotický strach z dospělých partnerů (Bräutigam, 1979). Pedofilie jakožto vztah k dětem se pro teorie o perverzích pojímaných jako ustrnutí v dětství hodí ideálně. Rycroft (1968) v Kritickém slovníku psychoanalýzy píše, že neexistuje žádná psychoanalytická studie pedofilie, ale s odvoláním na sociologické studie (zmiňuje Mohra et al., 1964) uvádí, že pedofilie není perverzí ve smyslu vývojové distorze (poruchy) nebo obranného mechanismu, ale autentickou preferencí.

1.6. Léčba

Přimět dospělého pedofilního muže, aby eroticky preferoval dospělou zralou ženu a neobracel se za zvládavou dětskou tvář, nikdo nedokáže. (Brichcín in Alexa, 2002)

Pedofilie se objevuje u jedince jako danost, kterou nelze žádnými léčebnými postupy změnit. Připomeňme (viz kapitola 1.2.), že dle Weisse (2002) egosyntonní nekriminální pedofil není nemocný ve smyslu diagnózy (nemoci) pedofilie, jak ji popisuje MKN-10 nebo DSM-IV. Léčba se tedy týká především těch pedofilně orientovaných osob, u kterých jejich odlišná sexuální orientace působí potíže jim či lidem v jejich okolí.

Do určité míry lze pedofilně orientovanému člověku, který má ze své jinakosti traumata či jiné obtíže, pomoci. Existují v zásadě dva přístupy (níže je v samostatných podkapitolách o každém z nich pojednáno podrobněji). První z nich spočívá ve snaze sexualitu potlačit, vytěsnit ze života, k čemuž podle názoru tradiční sexuologické psychiatrie mohou být nápomocny léky nebo v krajním případě též kastrace. Zpravidla se klientovi doporučí vyhýbat se dětem, učí se považovat své city a touhy za nebezpečné. Vychází se zde z představy, že cokoliv, co je motivováno pedofilii, směřuje ke zneužití dítěte, a jen potlačením těchto tendencí, k čemuž jsou používány zejména metody tzv. kognitivně-behaviorální terapie, se může parafilní jedinec chovat společensky přijatelně. Fog (1992) tuto metodu přirovnává k uzavření pojistného ventilu parního kotle – zvyšuje se zde riziko, že rozpor mezi tím, co klient cítí a co je po něm požadováno, skončí tragicky, např. zneužitím dítěte či sebevraždou klienta apod. Druhý přístup je opačný. Spočívá ve snaze přijmout

odlišnost jako součást své osobnosti. Člověk se učí své dispozice rozvíjet, chápat a kultivovat, učí se s nimi žít.

Wikipedie (článek *Léčba pedofilie*, 2009) uvádí: „Cíle i principy léčby pedofilie se mohou značně lišit; většina odborníků se však shoduje, že reálným cílem není změna samotného erotického zaměření, ale jen změna sebepojetí a chování, zvýšení sebeovládacích schopností, případně též nespécifické tlumení sexuálního pudu (podáváním antiandrogenů nebo kastrací). Někteří odborníci nerozlišují zřetelně mezi léčbou pedofilů a léčbou pachatelů sexuálních deliktů.

U dobrovolné léčby, k níž se častěji hlásí pedofilové bez kriminálních problémů či sklonů, obvykle hlavním důvodem léčby není potenciální nebezpečnost, ale deprese plynoucí z citových frustrací a traumatické a posttraumatické příznaky související buď s egodystonií nebo se společenskou situací, tedy obtížností nalézt realistický životní styl a nutností odolávat předsudkům a nenávisti.

Některé „léčebné“ postupy směřují k potlačování a vytěšňování pedofilních sklonů a jejich projevů, jiné postupy k jejich kanalizaci¹¹, například s využitím masturbace, jiné postupy kladou důraz na sebepřijetí a socializaci, tedy na využití pedofilních dispozic ke společensky ceněným a akceptovaným aktivitám a způsobu života.“

Trojan (2007) považuje za podstatu léčení „získání náhledu, porozumění vlastní sexuální motivaci a hledání cesty, jak žít a neškodit ani sobě ani lidem kolem.“

Weiss (2002) mezi cíli léčby jmenuje získávání informací o normální i parafilní sexualitě, vytvoření kritického náhledu na vlastní parafilní motivaci, změnu postojů a chování, posílení vědomé kontroly, sexuální adaptaci a sociální reintegraci.

Léčba založená na útlumu a konformizaci

Gieles (2001) zmiňuje, že zhruba do počátku 80. let 20. století se běžně používala individuální psychoterapie. Ta často vycházela z psychoanalytických či odvozených teorií sexuality, dnes víceméně překonaných. V posledních desetiletích se používají kognitivně-behaviorální metody, včetně z nich vycházející skupinové terapie.

V současné době převažují přístupy, které mají za cíl především kontrolu chování klienta. Sexuologové pedofilnímu klientovi často doporučují vyhýbat se jakémukoliv sociálnímu kontaktu s dětmi a kladou důraz na adaptaci k alternativním způsobům sociálně akceptovatelného sexuálního uspokojení. Pedofilům se například může doporučovat, aby vyhledali partnerku mladistvého vzhledu již nad zákonnou

---

¹¹ kanalizace – říedce užívaný psychologický termín označující formu vybití pudové energie prostřednictvím společensky neškodných aktivit

věkovou hranicí, ačkoliv pak takové jednání, byť již právně nepostižitelné, může mít také charakter zneužití.

U pedofilů, kteří se dopustili sexuálního deliktu vůči dítěti, je většinou nařízena ústavní léčba zpravidla po výkonu trestu v klasické věznici. Pokud však má jít o nápravu pedofilního delikventa, je léčba nezbytnou nutností již v průběhu výkonu trestu – toto umožňuje věznice v Kuřimi jako jediná v ČR. Weiss (2002) považuje tento český model sexuologické léčby, kdy léčba probíhá již při výkonu trestu, z hlediska míry recidivy k nejlepším na světě. (Je však otázkou, zda je na místě úspěšnost léčby měřit mírou recidivy trestné činnosti – pokud by v hypotetickém případě léčba dohnala všechny pacienty k sebevraždě, bude recidiva nulová.)

Pacientovi se sníženou ovládací schopností jsou obvykle podávány léky, které navázáním na specifické receptory buněk inaktivují účinky testosteronu, který má velký vliv na intenzitu sexuálního puzení. Lze tak pacientovi pomoci snížit sexuální puzení na úroveň, kterou již dokáže vůlí ovládnout. Někdy se o této metodě mluví jako o chemické kastraci.

Jinou možností je chirurgická kastrace (orchidektomie), která je v ČR dobrovolná a pacient o ni musí požádat. Někdy je to jediná možnost, jak lze pedofilnímu delikventovi umožnit žít normální život. Komise proti mučení a nelidskému zacházení Rady Evropy však proti dobrovolné kastraci vznáší mnoho námitek, Weiss (in Taněv, 2008b) se domnívá, že v budoucnu se bude muset na nátlak Rady Evropy pravděpodobně od této metody zcela upustit, což povede k tomu, že někteří delikventi, kteří se jinak po zákroku úspěšně zařazují do společnosti, budou muset strávit zbytek života v detenčních ústavech.

Někteří odborníci považují „klasickou“ léčbu, založenou na útlumu a konformizaci, za problematickou. Gieles (2001) například uvádí, že *„klasická metoda užívá mnoho nátlaku. Léčba pokračuje tak dlouho, dokud klient nezmění svůj způsob myšlení, jednání a dokonce i cítění, dokud nezíská „správné myšlení“. Tato metoda může namísto uzdravení způsobit další trauma, protože redukuje osobnost na nemocného a zločince. Zaměřuje se na změnu hlubokého egosyntonního cítění na egodystonní cítění. Nesměřuje k dosažení sebepřijetí celé osobnosti klienta včetně pedofilního cítění, nýbrž k potlačení a popření těchto pocitů. Tato metoda může být nebezpečná tím, že se snaží potlačovat cítění, myšlení a fantazie.“*

Protože si však již mnozí sexuologové nemožnost vyléčení jakékoliv sexuální orientace i nebezpečné následky jejího vytěsňování uvědomují, už nedoporučují zcela potlačovat sexuální fantazie, ale doporučují je tzv. kanalizovat, tj. ventilovat například s pomocí masturbace ve fantazijním světě. Proto také někteří sexuologové (např. Brzek in Nejezchlebová, 2007; Uzel 2005; Trojan, 2007) navzdory mínění značné části veřejnosti nesouhlasili s kriminalizací přechovávání dětské pornografie

pro vlastní potřebu. Důraz je pak kladen na schopnost udržet hranici mezi tímto fantazijním světem a reálným světem – problémem může být, že ne každý pacient je schopen takto žít „dvojím životem“. Přístup sexuologů, kteří uznávají lidskou hodnotu autentických vztahů a citů svých klientů, již spadá spíše pod metodu popsanou v následující podkapitole.

Léčba založená na sebezpřijetí a integraci

Někteří odborníci uvažují poněkud jiným směrem. Především samotnou pedofilii nepovažují za primární problém. Gieles (2001) uvádí dva cíle léčby založené na sebezpřijetí a integraci: Prvním je egosyntonní náhled – aby si pedofilně orientovaní své vnitřní citění uvědomili, přijali je jako součást sebe samých a nebojovali proti němu. Druhým cílem je poznávání a objevování alternativ, jak mohou se svým citěním žít.

Gieles srovnává tři druhy léčby: první nazývá „léčbou“ v uvozovkách (jedná se v podstatě o výše zevrubněji popsanou „klasickou“ léčbu, založenou na útlumu a konformizaci), jako druhou uvádí svépomocnou metodu a jako třetí individuální psychoterapii, o níž mluví jako o „skutečné terapii“.

Klinici, kteří pracují metodou „léčby“, zpravidla zakazují svým klientům kontakt s dětmi. Tím jim dle Gielese znemožňují jejich přání a citění socializovat a sublimovat (tj. transformovat do sociálně akceptovatelné a kultivované činnosti). Obvykle jim také zakazují i kontakt s jinými lidmi s pedofilním citěním, čímž jim zabraňují přijímat je jako kladné vzory chování.

Podle názoru Gielese má klasická metoda založená na útlumu využití jen v extrémních případech lidí, kteří se nedokáží ovládat. V mnoha ostatních případech je vhodnou, skutečnou a efektivní pomocí pedofilně orientovaným jedincům metoda „skutečné terapie“ a především metoda svépomocná.

Trojan a spol. (1990) uvádí, že nevyhnutelným předpokladem práce terapeuta v rámci léčby parafiliků je zájem o pacienta, schopnost empatie a absence předsudků. Dále uvádí, že pro léčbu může být přínosný i laický terapeut, který je v egosyntonní formě sám nositelem příslušné sexuální odlišnosti, protože se dokáže vcítit do pocitů léčeného parafilika lépe než terapeut s „normální“ sexualitou.

2. Souvislost pedofilie s některými společenskými jevy

V této kapitole bych se chtěl dotknout některých společenských jevů, které s pedofilii do určité míry souvisejí. Jistě se každému vybaví například sexuální zneužívání dětí či dětská pornografie, o pedofilii se též často mluví v médiích. Málokdy je však pojem *pedofilie* užíván korektně.

Společenská informovanost ohledně pedofilie je velice tristní. Pedofilně orientovaný člověk musí po informacích doslova pátrat, aby mohl zjistit, že nemusí být „zrůdou“, která má za jediný svůj cíl ubližování dětem, jak si to obvykle mnoho lidí představuje. Z tohoto důvodu může být pro pedofily užitečné, mají-li možnost identifikace s pozitivními vzory; proto v kapitole 2.8. uvádím také jeden konkrétní příklad slavného spisovatele dětských knih, o němž lze na základě dochovaných informací usuzovat o jeho pravděpodobné pedofilní orientaci.

2.1. Souvislost pedofilie s pohlavním zneužíváním dětí

Pedofilně orientovaný člověk cítí lásku, přichylnost k dítěti, touží být v jeho blízkosti, projevoval mu něžnosti a navázat s ním vztah. Čili, prožívá přesně to, co nepedofilně orientovaná většina z nás pocituje ve vztahu erotického zamilování k dospělému partnerovi či partnerce. Z toho, co jsem napsala, vyplývá, myslím, zcela jasně, že pedofilně orientovaný člověk netouží dítěti nijak ubližovat či nějak ho trýznit. (Fifková, 1998)

Fenoménu pohlavního zneužívání dětí se v posledních letech věnuje stále více pozornosti. Dosti často zde ale dochází k zaměňování pojmů – již v úvodu bakalářské práce jsem zmínil, že pojem *pedofilie* bývá používán za totožné (významově synonymické) označení pro pohlavní zneužívání dětí. Takové užívání pojmu *pedofilie* je však chybné. Připomeňme, že pedofilie je erotická náklonnost k dětem a pedofil je subjektem této náklonnosti. Pedofilie tedy neznamená pohlavní zneužívání dětí, a pojem *pedofil* by proto neměl sloužit k označení toho, kdo děti sexuálně zneužívá.

Na to, že je pohlavní zneužívání dětí z hlediska pojmového významu zcela jinou, od pedofilie odlišnou záležitostí, poukazují též následující fakta: Weiss (in Novinky.cz, 2007; iDnes.cz, 2007) uvádí, že odhadem 90 % vyšetřovaných případů pohlavního zneužití dítěte nemá na svědomí pedofil, nýbrž člověk po sexuální stránce normální, který je však defektní jinak – osobnostně, sociálně apod. Policejní vyšetřovatelka Alena Kolářová (in Nejezchlebová, 2009) udává zmíněné procento dokonce ještě vyšší, cca 95–97 %. Kolářský (2008, str. 43) píše, že „*podstatou sexuální deviace není sklon páchat sexuální delikt.*“ Někteří sexuologové, např. Brzek (in Nejezchlebová, 2007) nebo Weiss (in Máte slovo, 2008, 22. minuta; in Taněv, 2008a), dokonce tvrdí, že většina pedofilně orientovaných lidí se trestného činu sexuálního zneužití dítěte nikdy nedopustí. Stručně by se tedy dalo říci, že pedofilie má se sexuálním zneužíváním a znásilňováním dětí společného přibližně tolik, co

heterosexuální gynekofilie (tj. „normální“ mužská heterosexuality) se znásilňováním či obtěžováním žen.

Přesto se objevují názory požadující kvůli ochraně dětí preventivní izolaci či případně zákaz práce s dětmi pro všechny pedofilně zaměřené osoby, aby se tím předešlo potenciálnímu riziku, že jednou své pudy nezvládnou a zneužijí dítě. Za dostatečný důvod pro takový přístup považují možný fakt, že obecně od pedofilů hrozí třeba i jen o trochu vyšší riziko zneužití dítěte než obecně od ostatních lidí. Avšak i kdybychom všechny skutečné preferenční pedofily zcela eliminovali z populace bez ohledu na to, jaké (a to i třeba jen zanedbatelné) procento se jich opravdu zneužívání dětí dopouští, zamezíme tím přibližně pouze desetinu případů sexuálního zneužití dětí; celých 90 % se bude dít dál. Je tedy zřejmé, že problém pohlavního zneužívání dětí v pedofilii nespočívá (i když určité souvislosti zde jsou), je proto třeba jej řešit komplexně a bez předjímání.

Někteří pedofilové se domnívají, že do vztahu k dětem žádná forma sexuálních aktivit nepatří, jiní považují něžnosti nebo experimenty za přirozenou součást vztahu. Zkušenosti i výzkumy ukazují, že běžné odborné i laické předsudky tuto otázku přeceňují – nezáleží tolik na tom, k jakým přesně aktivitám ve vztahu dochází, ale více na tom, jaké city, vztahy a postoje jimi účastníci vyjadřují, jak respektují zájem a štěstí druhého. (Host, 2002)

Problematika samotného pohlavního zneužívání je poměrně složitá. Pojem *zneužívání* totiž může zahrnovat nejen definici právní (jak je uvedena např. v trestním zákoně nebo jak je užívána v soudní praxi), ale též definice etické či morální.

Obecně lze za zneužití považovat takovou formu lidského činění, která vede k ukojení pouze vlastních sobeckých cílů a která nebere ohledy na to, jaký bude mít toto konání dopad na druhou osobu, prostřednictvím které je těchto cílů dosahováno. Čírtková (2008) sexuálním zneužitím dítěte rozumí jakoukoliv interakci mezi dospělým a dítětem, při níž je dítě degradováno na pouhý objekt uspokojení sexuálních potřeb dospělého.

V právní praxi se může přihodit, že za pohlavní zneužití dítěte bude považován jakýkoliv fyzický kontakt s dítětem, kdy je člověk (čímž není obvykle myšlen sám člověk, ale jeho genitál) dítětem vzrušen, a to bez ohledu na to, zda fyzické přiblížení iniciovalo dítě nebo dospělý. Stojí za zamyšlení, zda je korektní posuzovat trestnost skutku na základě mimovolných reakcí sexuálně motivačního systému – sexuální vzrušení může být **průvodním jevem**, nikoliv cílem. Lze tedy připustit, aby pedofil např. odstranil dítěti z intimních partií klíště, pokud o to bude požádán a pokud ví, že samotná situace mu nebude dělat problémy se sebeovládáním, a zároveň nebude-li se snažit této situace zneužívat; nebude se jednat o pohlavní zneužití, i když při tom bude sexuálně vzrušen, **sexuální vzrušení je** v tomto případě **průvodním jevem**. Stejně tak v kontextu hry nebo škádlení není důvod, aby se pedofil některým jinak intimním místům **za každou cenu** vyhýbal;

avšak neměl by záměrně takové situace navozovat či, pokud už vzniknou, jich sobecky zneužívat. **Každý člověk** (bez ohledu na to, zda je či není pedofilně orientován) **musí sám zvážit konkrétní situaci** a zachovat se vždy k dobru dítěte – především s ohledem na svou vnitřní motivaci, se kterou jedná.

Často se předpokládá, že jakýkoliv sexuální kontakt dospělého s dítětem musí dítěti zákonitě ublížit. Na druhou stranu si někteří pedofilové myslí, že určité sexuální projevy jsou ve vztahu k dítěti přípustné a uškodit mu nemohou, a tudíž není důvod se takovým projevům oboustranné náklonnosti vyhýbat.

Rind, Tromovitch a Bauserman (1998) ve své metaanalýze došli k závěru, že sexuální kontakt dospělého s dítětem ve vyhodnocovaných případech ublížil přibližně ve čtvrtině případů, častěji u děvčat, přičemž v případech, kdy se zjistilo poškození, bylo rodinné prostředí desetkrát silnějším faktorem této újmy než sexuální zážitky. Browne a Finkelhor (1986) ve své studii uvádějí, že charakteristické následky ve formě klinicky významnějších příznaků lze pozorovat u 20–40 % zneužitých dětí a i v dospělosti lze zjistit vážnější psychopatologii pouze u necelé pětiny z nich.

Oba výše uvedené přístupy tedy stojí za přehodnocení – sexuální kontakt s dítětem může ublížit, ale také nemusí (záleží samozřejmě více na konkrétních okolnostech než jen na náhodě). Avšak vzhledem k tomu, že i oboustranně dobrovolný sexuální kontakt může dítěti ublížit, je **požadavek na zdrženlivost v genitálních sexuálních aktivitách s dětmi oprávněný**, a to samozřejmě **nejen** vůči pedofilně orientovaným osobám. Škoda může vzniknout na několika frontách. Dítě může později zjistit, že fyzická blízkost, kterou s dospělým zažilo, je společensky nepřipustná, trestná. Ve světle těchto nových zjištění může přehodnotit tehdejší situaci dobrovolného souhlasu a změnit na celou situaci názor – bude si myslet, že bylo sexuálně zneužité. Může ublížit též prozrazení. Následky policejního vyšetřování, případné uvěznění pachatele, odsouzení rodiny a zároveň postavení dítěte do role „oběti zvrhlíka“ mohou vést k mnoha nenapravitelným škodám a pokřivenému pohledu dítěte na sebe sama i na okolní svět. Láska se tak může stát zástěrkou pro zradu a ublížení – vždyť přece dítě mělo dotyčného „zneuživatele“ opravdu rádo a mělo pocit, že i on je má rád.

Za určitých okolností mohou být některé **negenitální erotické projevy**, vycházející z podstaty a hloubky vztahu, adekvátní. Pohlazení nebo pusa snad nemusejí být bez kontextu považovány za něco a priori škodlivého. Na druhou stranu existují místa, kterým by se měl pedofil (a opět nejen on) v dotecích vyhýbat, protože ve spojení s nimi je v naší kultuře chápána sexuální intimita. Jedná se o oblast genitálií, vnitřní stranu stehna, hýždě a u dívek též hrud'. Existují však situace, kdy je dotek na uvedených místech přiměřený situaci a zcela na místě, jsou to však případy z kategorie výjimek; ty mohou zahrnovat celou škálu důvodů, počínaje lékařským ošetřením nebo náhodnými doteky při hře, konče obejmutím dívky přes

hrud' či chycením dítěte za hýždě, pokud dotyčnému skočí do náruče. Vždy však **velmi záleží na motivaci, s jakou dotyčný jedná.**

Stejně jako nelze bez kontextu (tj. bez zjištění motivace dotýkajícího se) fyzický kontakt na intimních místech považovat za zneužití, nelze se domnívat, že dotek na místě, které není považováno za intimní, zneužitím být nemůže. I pouhé obyčejné „nevinné“ pohlázení po vlasech nebo jiný běžný fyzický kontakt s dítětem (např. již uvedené chycení do náruče apod.) nebo i citový nátlak bez fyzického kontaktu může být pohlavním zneužitím (zpravidla však ještě ne stejnojmenným trestným činem). Jedná se o případ, kdy cílem takového jednání je právě vlastní sexuální vzrušení či uspokojení bez ohledu na dítě.

Rozhodným prvkem pro posouzení, zda určité jednání je či není pohlavním zneužitím, by tedy měla být **vnitřní vědomá motivace (úmysl)** jednatelova, nikoliv pouhá přítomnost jeho sexuálního vzrušení nebo motivace ve smyslu popisu nevědomých interakcí. Tento přístup však komplexně zahrnuje pouze hledisko morální. Právní definice trestného činu pohlavního zneužívání tuto motivaci nerozlišuje – soulož s osobou pod stanovenou věkovou hranicí označuje jako pohlavní zneužití vždy a bez ohledu na okolnosti, i když z morálního hlediska se v případě konsensuálních sexuálních aktivit o zneužití jednat nemusí. Jiné formy pohlavního zneužití než soulož český trestní zákon jen zmiňuje, ale nijak nedefinuje. Je zde tedy prostor pro celou škálu výkladů. Považoval bych proto za prospěšné, kdyby trestní zákon klasifikoval trestný čin pohlavního zneužívání z hlediska rozlišení trestních sazeb s větším zřetelem k rozdílnému charakteru jednání, která lze považovat za naplnění skutkové podstaty zmíněného trestného činu; podrobněji je problematika české zákonné úpravy probrána v kapitole 2.6.

Jednání, které je z morálního hlediska zneužitím, nemusí však být trestným činem. Bylo by nejspíš pošetilé trestně stíhat člověka za to, že hladil dítě ve vlasech, přičemž tím sledoval pouze navození svého pohlavního vzrušení, ale nikdo si toho nemusel resp. ani nemohl všimnout. V právní praxi může být zjištěná pedofilní orientace považována za důkaz skutku i motivace, korektně však z hlediska trestnosti jednání lze posuzovat pouze kritéria objektivní, tedy viditelná a zjištělná, např. nepatřičné dotýkání na intimních místech (v tomto významu je též pojem *pohlavní zneužití* běžně užíván), zatímco vnitřní motivaci např. při hlazení dítěte ve vlasech nebo na zádech může posoudit pouze každý člověk sám za sebe (běžně užívaný význam pojmu *pohlavní zneužití* takové jednání nezahrnuje, i kdyby bylo z morálního či etického hlediska zneužitím).

Pedofil (ale nejen on) si může sexuální kontakt s dítětem ospravedlňovat – „vždyť mě samo svádělo, samo dotýkání chtělo“. Je třeba zdůraznit, že za sexuální kontakt s dítětem, i kdyby byl oboustranně chtěný, je dospělý člověk vždy zodpovědný. V tomto smyslu je dospělý člověk zodpovědný např. i za to, kam samo dítě položí jeho či svou ruku.

Někteří pedofilové zacházejí v bádání nad vnitřní motivací svého jednání ještě dál. I myšlenku, ve které dobrovolně setrvávají, považují za čin své vůle, je pro ně tedy zneužitím i samotná myšlenková představa konkrétního dítěte, kterou použijí k vlastnímu sexuálnímu uspokojování např. při masturbaci. Můžeme spekulovat nad otázkou, čím mohou být takové představy přínosné (např. při masturbaci mohou pedofilovi pomoci vybijet sexuální napětí) či škodlivé (např. zda masturbační představy, ve kterých vystupují děti, nemohou zvyšovat touhu proměnit fantazie ve skutečnost), nebo do jaké míry jsou tyto představy přirozené vzhledem k zaměření jejich sexuality a do jaké míry by si zasluhovaly naše odsouzení. Vždyť i běžný gynekofilně orientovaný muž mívá nejrůznější představy o ženách, se kterými se denně setkává.

2.2. Souvislost pedofilie s dětskou pornografií

Psát o dětské pornografii a snažit se být objektivní je těžké. Emocionální zabarvení tématu je až příliš trýznivé a každý, kdo se pokusí prezentovat jiný postoj než naprosté odsouzení riskuje, že bude považován sám přinejmenším za „divného“. (Trojan, 2007)

Když vyslovíme pojem *dětská pornografie*, většina lidí zaujme stanovisko naprostého odsouzení, a to přesto, že se pravděpodobně nikdy s žádnou nesetkali a ani se komplexněji nezamýšleli nad všemi jejími aspekty. I novináři se často uchylují k podání šokující informace o počtu snímků nebo videí, které policie odhalila v počítači nějakého člověka a na kterých je vidět to „nejbrutálnější znásilňování dětí“. Když se nad dětskou pornografií zamyslíme hlouběji a vyjdeme přitom z faktů, zjistíme, že je problematika s ní spojená poněkud složitější.

V současnosti lze také sledovat trend, kdy se začíná považovat za závadné i prosté zobrazení nahého dítěte – na internetu můžeme nalézt fotografie nahatých dětí ze zcela běžných situací, jejichž intimní partie jsou překryté nebo „zakostičkovány“. Jsou též známy případy rušení výstav fotografií kvůli tomu, že zobrazovaly polo- či zcela nahé děti, přičemž se jednalo evidentně o fotografie umělecké. Rovněž filmové scény s nahými dětmi jsou v některých případech označovány jako kontroverzní.¹² Lze tak snadno nabýt dojmu, že nahé dětské tělo je něco škaredého, co musíme zakrývat, pro jiné to může být důkaz, že dítě je tvor sexuální a působí sexuálně na všechny lidi bez rozdílu, což koresponduje s již zmiňovanými výzkumy Freunda (1965, 1972), který zjistil, že i nepedofilní muži genitálně reagují penilními tumescencemi na fotografie nahých nedospělých dívek (viz. kapitola 1.1.).

---

¹² Např. komentář serveru RareFilmFinder.com ke švédskému filmu *Du är inte klok Madicken* (anglicky *You're Out of Your Mind, Maggie*), natočeného podle románové předlohy Astrid Lindgrenové z roku 1960 s českým názvem *Madyňka*, poukazuje na kontroverzní scény, které zobrazují „full front and rear nudity“. Zdroj: <http://www.rarefilmfinder.com/showfilm.php?id=266>

Stejně jako v případě pojmů *pedofilie* nebo *dítě* se i pojem *pornografie* dá jen stěží definovat tak, aby se ostře rozlišila hranice – v tomto případě díla pornografického od díla nepornografického. Definici dětské pornografie navíc komplikuje, že se do hry dostává i věk zobrazených osob. V právní praxi není termín přesněji zakotven. Za dětskou pornografii může být považováno jakékoliv sexuálně explicitní zobrazení dítěte, ve volnějším právním výkladu pak takové zobrazení dítěte, které má za cíl (nebo dokonce které je způsobilé u pedofila) vyvolat vzrušení. Jak však konkrétně a objektivně rozlišit, zda je fotografie nahatého dítěte z pláže pornografická nebo ne?

Pro definici dětské pornografie je důležitá nejen poloha a estetičnost snímku, ale též věk zobrazených osob. Čeští zákonodárci píší o „*pornografickém díle, které zobrazuje nebo jinak využívá dítě*“, přičemž z kontextu mezinárodních dokumentů o ochraně dětí lze vytušit, že dítětem se pro tento účel rozumí jakákoliv osoba mladší osmnácti let. Přitom je velmi nesnadné rozlišit, zda má dívka na pornografické fotografii sedmnáct nebo osmnáct let. V případě, že bude mít sedmnáct let, bude se jednat o dětskou pornografii, a pokud bude mít někdo takovou fotografii uloženou v počítači, páchá tím trestný čin s trestní sazbou až dva roky odnětí svobody. Ještě paradoxnější situace nastává v momentě, kdy při dnešním poměrně velkém rozšíření různých záznamových zařízení osoba mladší osmnácti let sama a ze své vůle sebe vyfotografuje v eroticky provokující póze a tuto fotografii ukáže někomu dalšímu či vystaví na internet. Sama na sobě se tím dopustí skutkové podstaty trestného činu, stejně jako se dopustí trestného činu ten, kdo takový (třeba samotným dítětem) dobrovolně pořízený materiál stáhne do počítače.

Dalším sporným hlediskem je přechovávání dětské pornografie, které začalo být v ČR trestné od prosince 2007. Do té doby bylo přechovávání jakýchkoliv pornografických materiálů, stažených bezplatně z internetu pro soukromou potřebu, legální (i když z hlediska morálních norem závadné). Proti kriminalizaci přechovávání dětské pornografie vystoupili někteří odborníci z řad sexuologů (např. Brzek in Nejezchlebová, 2007; Trojan, 2007), kteří poukazovali na to, že pornografie (obecně) snižuje počet sexuálních trestných činů. Pedofilně orientovanému jedinci, který konzumuje pornografii, zobrazující jeho kýžený nezletilý objekt, může tento vizuální stimul sloužit ve spojení s masturbací jako náhražková sexuální aktivita a představovat tak prevenci zneužívání skutečných dětí; např. když byla v 60. letech v Dánsku dětská pornografie jednu dobu legální, rapidně klesl počet sexuálních deliktů vůči dětem (Kutchinsky, 1985). Kriminalizace přechovávání dětské pornografie tedy může ve skutečnosti počet případů zneužitých dětí zvýšit. Podobný pohled zastává i liberálnější část veřejnosti, která připouští, že je lepší, když má pedofil možnost vybit sexuální pud doma u počítače, než kdyby měl místo toho zneužívat skutečné děti.

Kriminalizace přechovávání dětské pornografie vychází z předpokladu, že sníží-li se poptávka, dojde též ke snížení nabídky, resp. produkce, a tím ke snížení počtu případů pohlavního zneužívání dětí. Můžeme však spekulovat, zda tento

obchodní model platí i v případě, kdy je nějaká komodita nabízena zdarma v neomezeném množství (což je případ, kdy lze jeden digitální snímek zkopírovat libovolněkrát). Někdy se rovněž v argumentaci objevuje i představa, že se „pedofilie“ (rozuměj zneužívání dětí) šíří nebo vzniká prohlížením dětské pornografie nebo že trestnost přechovávání dětské pornografie umožní odstranit ze společnosti a zneškodnit tak „pedofilně orientované osoby“ (rozuměj pachatele trestného činu pohlavního zneužití dítěte), a to i potenciální, ještě dříve, než někomu skutečně způsobí faktickou újmu. Naproti tomu existují odůvodněné obavy, že naprostou restrikcí pornografických děl, která zobrazují dítě, vzroste na černém trhu cena těchto děl (snížení nabídky zvyšuje poptávku i cenu) a tím i zisky výrobců, což nakonec může vést k komerčního sexuálního zneužívání dětí podpořit.

Otázkou je i morální hledisko podílu viny na existenci dětské pornografie a na újmě dítěti, zobrazeném v pornografickém díle. Uzel (2005, str. 153) zastává názor, že zatímco výroba a šíření dětské pornografie jsou zřetelně škodlivé, její přechovávání pro soukromou potřebu je eticky indiferentní. Přechováváním dětské pornografie totiž není páchána žádná konkrétní škoda, společenská nebezpečnost ani chráněný zájem zde není zřejmý a následky činu jsou velmi sporné (Adlatus, 2004). O společenské nebezpečnosti lidského jednání, spočívajícím v bezplatném stažení dětské pornografie z volně dostupného zdroje na internetu a jejím uložení na jinému člověku nepřístupném místě (např. v zaheslované podobě), by se proto dalo pochybovat. Lze spekulovat, zda byla trestnost přechovávání dětské pornografie uzákoněna opravdu kvůli reálné hrozbě, kterou by takové jednání někomu způsobovalo, nebo pro snadnost, s jakou lze vystopovat pedofily bez ohledu na to, zda dětem ubližují nebo ne, či zda se nemůže jednat o pouhý populistický krok, jímž lze poměrně snadno vylepšovat policejní statistiky a následně se chlubit, kolik se toho v České republice pro potírání sexuálního zneužívání dětí dělá. Je totiž mnohem jednodušší vysledovat člověka, který si uloží na disk pornografický obrázek dítěte, než toho, kdo příslušný obrázek vyrobil nebo kdo dítě na snímku zneužívá. Primární příčina existence dětské pornografie se tak evidentně dostává mimo hlavní zorné pole. Z důvodové zprávy k návrhu zákona vyplývá, že bylo jedním z jeho hlavních účelů, aby trestnost přechovávání dětské pornografie umožnila zahájit trestní řízení a provádět domovní prohlídky či odposlechy i v případě, kdy zatím není konkrétní podezření na žádný „skutečný“ trestný čin (tedy takový čin, který by působil nějakou prokazatelnou škodu), a následně odsoudit i toho, na koho se přes veškeré úsilí nepodaří zjistit, že by kdy nějaké dítě fakticky poškodil. Poznamenejme, že v rámci „boje proti pedofilii“ se výhledově uvažuje také o kriminalizaci prohlížení dětské pornografie (Troníček, 2009).

Ačkoliv je prokázáno, že dětská pornografie může pomoci pedofilnímu jedinci lépe vybit sexuální napětí na úrovni masturbace, není na druhou stranu vyloučeno, že její sledování může u někoho zvyšovat touhu vyzkoušet si „věc“ ve skutečnosti, tím spíše když dotyčný uvidí, že je něco takového reálně možné, navíc se na

některých snímcích a videích děti usmívají a je patrné, že je sexuální aktivity vyloženě baví. I přesto však společenskou nebezpečnost přechovávání dětské pornografie osobně považuji za zanedbatelnou a trest ve výši až dvou let odnětí svobody za přehnaný. (Za výrobu dětské pornografie s reálnými dětmi hrozí jen o rok víc!) Více by se dle mého názoru měl klást důraz na potírání sexuálního zneužívání dětí, výroby a distribuce dětské pornografie – tedy na skutečnou příčinu celého problému existence tohoto druhu pornografie.

Co může vést pedofila k vyhledávání dětské pornografie? Položme si kontraotázku – co vede k vyhledávání legální pornografie běžné muže a ženy? Jistěže dětská pornografie pedofila vzruší, a tím přitahuje. Neznamená to však automaticky, že se mu líbí nebo že ji schvaluje. Pro mnoho pedofilů je dětská pornografie morálním problémem, často u nich vzniká vnitřní rozpor – dětská pornografie je z důvodu zaměření jejich sexuality přitahuje, na druhou stranu si uvědomují, že se jedná o závadný materiál, při jehož výrobě bylo (pokud jde o dílo záznamové, nikoliv virtuální) zneužito dítě.

Zatímco kriminalizace výroby či šíření dětské pornografie se skutečnými dětskými aktéry je bezesporně odůvodnitelná (při výrobě dochází ke zneužití dítěte a následné šíření se děje většinou bez jeho souhlasu), „*k právním a politickým sporům dochází zejména ve vztahu k těm pornografickým dílům, která zneužíváním nevznikla, například literárním, kresleným nebo animovaným, včetně počítačové animace*“ (Wikipedie, heslo *Dětská pornografie*, 2009). Nyní je totiž i tato forma dětské pornografie včetně všech jejích podob (např. počítačově animovaná, kreslená a písemná), při jejíž výrobě ke zneužívání skutečného dítěte nedochází, aktuální právní úpravou kriminalizována. Weiss (in Jílková, 2007) vyjádřil, že by se o možnosti legální produkce animované dětské pornografie mělo uvažovat. Zůstává tak tématem k další diskuzi.

2.3. Kulturní odlišnosti akceptace sexuálních kontaktů s dětmi

V různých historických dobách a kulturách bylo a je na transgenerační vztahy včetně případných sexuálních genitálních aktivit nahlíženo různě. Pro demonstraci různorodosti kulturních zvyklostí stačí kupříkladu nahlédnout do právních úprav soudobých moderních států, stanovujících minimální věkovou hranici pro sexuální styk (v anglosaském právním systému je věková hranice určena formou stanovení *age of consent*). Jednotlivé věkové hranice se totiž stát od státu liší. V Evropě věkový limit variuje mezi 12 až 18 lety – nejnižší je ve Vatikánu, nejvyšší na Maltě a v Turecku. Ve světě není nikde stanovena nižší hranice, avšak existuje několik států, kde není věkový limit explicitně určen, případně je legální pohlavní styk dovolen v manželství, do kterého mohou vstupovat i děti. Celosvětově nejvyšší věkový limit 20 let platí v Tunisku (AgeOfConsent.com, 2003).

Existují však i kultury, kde jsou, jak se traduje v sexuologické literatuře, sexuální vztahy dospělých s dětmi akceptovány. Například u obyvatel Trobriandských ostrovů začíná pro dívku pohlavní život v šesti až osmi letech, podobné zkušenosti etnografové a antropologové našli u některých afrických kmenů. Jedná se nejen o pohlavní styk mezi dětmi samotnými, v některých případech též sami rodiče své děti sexuálně stimulují. U jiných afrických domorodých kmenů údajně neexistuje dívka starší deseti let, která by byla pannou. Podobně jsou či byly v mnoha kulturách běžné sexuální aktivity chlapců s muži například jako součást iniciačního nebo pedagogického procesu. (Pondělíček, 1974)

Ford a Beach (1951) a Gorer (1967) popsali sexuální zvyklosti kmene Lepců žijícího v himalájských údolích indického Sikkimu. U tohoto kmene je například běžný pohlavní styk dospělých mužů s dívkami od šesti let věku, přitom bez zjevných negativních následků na psychický vývoj těchto dívek. O Lepcích se zmiňují i Pondělíček (1974), Schorsch (1980) či Weiss (2002), který pro ně užívá název Laptšové.

Na první pohled je zřejmé, že tyto sexuální aktivity jsou podle našich měřítek značně předčasné. Přitom jsou determinovány sociálním a mravním kodexem skupiny (kultury), ve které děti žijí. Tyto kultury mimo jiné charakterizuje neexistence tabu o sexu s nedospělci v té podobě, jak je známe v naší kultuře.

Je otázkou, zda existence kultur s morální a sociální kodifikací sexuálních aktivit s dětmi nevyvrací těmto sexuálním aktivitám označení předčasnosti a amorálnosti, na druhou stranu z pohledu moderní vyspělé společnosti snadno zdůvodníme restrikce sexuálních vztahů s dětmi, hájící jejich zájmy. Různé kultury, včetně naší, mají nastavené různé morální zásady ohledně sexuálního života. To, co je u nás považováno za tabu, však jinde za tabu být považováno nemusí.

Kdysi neexistovala žádná právní úprava, která by stanovovala věkovou hranici pro legální pohlavní styk. Ve středověku jedním z legitimních prvků legalizujících pohlavní styk bylo manželství, které, jak známo, bylo často uzavíráno v době, kdy jeden z manželů dospělý zdaleka nebyl. Zda spolu takoví manželé měli pak i pohlavní styk, to je otázka druhá.

V současnosti a v naší kultuře jsou citové a společenské vztahy dospělých s dětmi včetně přiměřeného tělesného kontaktu obecně možné, ne však vztahy s explicitním sexuálním stykem. Ten je považován za pohlavní zneužívání. Současné vyspělé kultury nezletilce obvykle chrání do doby, než dozrají a než jim přiznáno právo dát k sexuálnímu kontaktu kvalifikovaný souhlas.

2.4. Pedofilie v médiích

Pokud jde o termín pedofilie, nejpříjemnější je pro nás vyhradit jej jen pro variantu kvalitativně odlišné proceptivity, kterou jsme zmínili jako druhou, tedy užívat tohoto slova v nejužším významu. Nepříjemné je pro nás jeho užití ve významu jakékoli sexuální deviace vedoucí k pohlavnímu zneužití dítěte. Absurdní je užívat tohoto slova pro označení jakéhokoli sexuálního deliktu vůči dítěti, jak to dělají naše hromadné sdělovací prostředky. Mediální výraz „obviněn z pedofilie“ zní odborníkovi stejně nesmyslně, jako kdybychom řekli „obviněn z angíny“ nebo „obviněn z levorukosti“. (Kolářský a Brichcín, 2005, str. 201)

Média dnes zaujímají ve společnosti důležité postavení. Mnoho lidí si vlivem médií vytváří na určitou skutečnost svůj názor. V případě pedofilie dochází v médiích k jednoznačné převaze negativních informací – setkáváme se téměř pouze s případy lidí, kteří dítě zneužili. Novináři (ale nejen oni) téměř nerozlišují mezi pedofilem (deviantem) a pachatelem trestného činu (delikventem), popřípadě mezi pedofilem, který je opravdu sexuálně přitahován dětmi, a pachatelem situačním, který dítě použil pro snadnější dostupnost, avšak ne v důsledku odlišné sexuální preference.

Často se můžeme dočíst v novinových článcích, že byl někdo „obviněn z pedofilie“, jindy se objevují tvrzení, která mluví o „legalizaci pedofilie“, „zákazu pedofilie“ či „boji proti pedofilii“ apod. Používání pojmu *pedofilie* v podobných souslovích je naprosto nekorektní. Jakoukoliv erotickou náklonnost nelze zakázat, postihovat, legalizovat nebo kriminalizovat, protože se nejedná o čin člověka. To reflektují např. zákony – pedofilie není v trestním ani jiném zákoně v jakékoliv podobě zmiňována.

Média také sehrávají nemalou roli v souvislostech s některými kauzami, které se týkají velmi ojedinělých případů znásilnění či vražd dětí, jichž se v některých případech může dopustit i pedofil. Média však často tyto činy zveličují a dávají je do podbízivých souvislostí, místo aby se o nich vedla rozumná debata. To může zapříčinit vznik tzv. *morální paniky*, která je charakteristická přehnanou reakcí sociální skupiny, založenou na falešném nebo zveličeném dojmu, že chování nějaké jiné (většinou minoritní) skupiny je nebezpečné a je hrozbou pro společnost, čímž dochází k demonizaci oné minoritní sociální skupiny (Cohen, 2002).

Protože se v médiích setkáme s informací, která o pedofilii pojednává i v jiném než negativním duchu, velmi ojediněle, můžeme snadno nabýt dojmu, že pedofilie je obzvlášť nebezpečná sexuální úchylka, která automaticky u svého nositele předpokládá, že děti zneužívá či někdy v budoucnu zneužije. Je třeba si uvědomit, že takto může uvažovat i pedofil samotný. Zkusme si představit společnost, která by tvrdě odsuzovala jakoukoliv sexuální myšlenku ohledně běžných heterosexuálních vztahů, a všude by se tvrdilo, že např. muž, představující si vlnadnou ženu v jemu příjemné sexuální fantazii, jednou nějakou ženu znásilní nebo jí jinak ublíží. Pedofil, který obvykle zaměření své sexuality vnímá třeba již od puberty, může nabýt pod

vlivem médií a celospolečenského náhledu na cokoliv sexuálního vůči dětem dojmů, že nemá jinou možnost, než nějaké dítě zneužít. Stěží nachází v médiích (ale i jinde) nějaký pozitivní vzor – jak s pedofilii žít ku prospěchu lidem a lidské společnosti (o tom viz kapitola 2.7., příp. 2.8.). Světlou výjimkou může být kupříkladu článek *Pedofil: Ve škole boj nesvádím. Jsem učitel a učím* (Raušová, 2007) nebo článek v Lidových novinách s názvem *Nebezpeční pedofilové? Ne vždycky* (Kvačková, 2004).

Média by se měla zaměřovat na přinášení hodnotných a objektivních informací o různých společenských jevech. Snad se k tomuto cíli budou vždy snažit přibližovat i v případě pedofilie; především považují za nutné, aby novináři užívali související pojmy vždy v korektním významu.

2.5. Pedofilie, škola a prevence

Pedofil má pedagogickou proceptivitu, přitahuje ho dětská psychika, okouzluje jej půvab dětských pohybů. Baví ho rozvíjet dětskou mysl, sdílet s dítětem jeho zájmy. Homosexuální pedofil touží organizovat chlapcům dobrodružné aktivity, zpřístupňovat tajemné jevy. (Brichcín in Alexa, 2002)

Dle dostupné literatury se lze domnívat, že ve školách a zařízeních, která se zabývají pedagogickou činností s dětmi, je procentuální zastoupení pedofilně orientovaných osob o něco větší než obecně v populaci. Podobně lze tuto domněnku aplikovat na studenty pedagogických oborů. Muž, který chce být pedagogem a má k dětem pozitivní vztah, již sám o sobě může být někomu „podezřelý“, přitom se ale samozřejmě o pedofilně orientovaného jedince vůbec jednat nemusí – koneckonců sexuální orientace je (nejen) v těchto případech irelevantní. Všeobecně si však lidé volí ta zaměstnání a profese, které je nějakým způsobem naplňují a těší. Právě proto si pedofilové, ať už vědomě či podvědomě, často volí zaměstnání, kde mohou přijít do kontaktu s dětmi (Weiss, 2002).

Každý pedagog musel projít nějakým vzděláváním, avšak osvěta na poli informovanosti o sexuálních deviacích je zde často velice zanedbaná a neodborná. Člověk, kterého k dětem táhne pedofilní složka jeho sexuality a který si zaměstnání zvolil, aniž by si to uvědomil, může „z neznalosti situace“ napáchat nemalé škody – vždyť případů pedagogů, kteří zneužijí dítě, je každý rok několik. I když si jistě nezvolili svou profesi primárně proto, aby mohli děti zneužívat, tím, že o sobě nikdy nepřemýšleli ve světle možné odlišnosti své sexuální orientace, se nakonec dostali do situace, kterou nezvládli.

Podobná je situace z hlediska informovanosti „budoucích“ pedofilů (a nositelů jiných sexuálních deviací) i na základních a středních školách. Již tam si může na začátku či v průběhu puberty dospívající jedinec všimnout, že se mu děti líbí „tak nějak jinak“. Nikdo však tyto mladé dospívající neinformuje o tom, že mohou mít i jinou sexuální orientaci než heterosexuální, případně homosexuální. Dnes se již

otevřeně hovoří o homosexualitě, nevidím proto důvod, proč by se stejně otevřeně nemohlo mluvit i o sexuálních deviacích. Nikdo mladému člověku, který o sobě pochybuje a může být potenciálním nositelem parafilie, neřekne: „Ano, mohou se ti líbit děti – holčičky nebo chlapci, jedná se o pedofilii. Nejsi v tom sám, takových lidí je hodně, jen to o sobě málokomu řeknou.“ A hlavně: „Jde s tím žít ku prospěchu společnosti.“ Samy děti by měly vědět, že pedofil nemusí být jenom „ten zlý člověk, který se pokusí osahávat je ve výtahu“, ale že to klidně může být jejich skvělý o několik let starší kamarád ze sousedství nebo všemi oblíbený pedagog. Často se děti o pedofilii dozví jen v negativním světle. Mladý člověk, který podvědomě cítí, že ho vzrušuje něco „zakázaného“, pak může nabýt dojmu, že nemá jinou možnost, než tyto internalizované (zvnitřněné) představy společnosti realizovat.

Prevence pohlavního zneužívání dětí dnes spočívá v podstatě pouze v jejich informování o nebezpečích, která by jim měla hrozit od dospělých deviantů. Zdůrazňuje se jim, že nikdo nemá právo sahat na jejich tělo, pokud se jim to nelíbí (jenže z tohoto pravidla existují výjimky – např. za určitých okolností lékař, rodič apod., navíc se dotýkání na intimních místech dítěti líbit může), a aby cokoliv nepříjemného hlásily rodičům nebo jinému dospělému, kterému důvěřují. **Nikdo však preventivně nepracuje s potenciálními nositeli parafilií**, tj. nepřipravuje mladé lidi na to, že i oni sami nebo jejich přátelé se možná budou muset vyrovnávat se specifičností své sexuality, **a to ani v nejmenším**. Nositelem parafilie se někdo začne zabývat až v momentě, kdy už je pozdě – kdy spáchá sexuální delikt. V České republice neexistuje místo, kam by mohl sexuálně odlišně orientovaný jedinec přijít, mít zaručenou anonymitu a beze strachu se svěřit odborníkovi, který by mu pomohl. Sexuologové zpravidla nejsou řešením. Strach z prozrazení sexuální orientace či velké riziko nepochopení obvykle pedofilně orientovaným lidem nedovolí svěřit se nejen nejbližším lidem, které považují za naprosto důvěryhodné, ale dokonce ani úplně cizí osobě anonymně přes internet, kde je riziko ublížení při zachování určitých komunikačních pravidel zcela zanedbatelné. Navíc reputace odborného přístupu sexuologů nepatří mezi pedofily, kteří se pokusili dobrovolně navštěvovat sexuologickou ambulanci, zrovna k nejlepším; o tom bych rád podrobněji pojednal v následné (diplomové) práci.

Pedofilně orientovaný člověk se téměř nikde nedočte, co má dělat, když se mu líbí nedospělé dívky nebo chlapci, s nikým nemůže mluvit o svých představách, přáních, či o tom, co cítí. Nikdo jej pak nemá možnost korigovat, usměrňovat, případně mu nabídnout jiný pohled na jeho sexuální preference. Myslím si, že v této oblasti má společnost nejen vůči pedofilům, ale i vůči lidem s jinými odlišnostmi sexuality, velké rezervy, a domnívám se, že svým přístupem k sexuálním deviantům je jako celek spoluzodpovědná za kriminální činy některých z nich.

Prevenici pohlavního zneužívání dětí spočívající v informování „budoucích“ pedofilů a jiných parafiliků považuji primárně za důležitou nejen z toho důvodu, aby rozpoznali svou nebezpečnost, ale také (a hlavně) proto, aby dokázali svou sexuální

odlišnost integrovat do své osobnosti a uměli s ní zacházet nejen tak, aby nikomu neubližovali, ale aby ji též případně dokázali využít k dobru a prospěchu svému i ostatních lidí.

Často se můžeme mezi lidmi setkat s požadavkem, že by pedofilně orientovaný jedinec neměl s dětmi pracovat. Tento požadavek vychází z obav ohledně zvýšené nebezpečnosti pedofilů. Sexuologové uvádějí (viz kapitola 2.7), že pedofilové se často velmi dobře uplatní v zaměstnáních spojených s kontaktem s dětmi a mohou být díky dobrému porozumění dětskému světu úspěšnými učiteli, vedoucími volnočasových aktivit či trenéry, což Weiss (2002, str. 76) považuje z hlediska sublimace jejich sexuálních potřeb za optimální. V pořadu *Máte slovo* (2008, 22. minuta) také uvedl, že by zákaz práce pedofilů s dětmi mohl být například na úkor kvality výuky. Fifková (in Hučín, 2002) vyjádřila názor, že by se pedofilně orientovanému jedinci, je-li se svou sexualitou vyrovnán, v práci s dětmi bránit nemělo.

2.6. Pedofilie a legislativa

O konkrétních erotických orientacích (například heterosexuální, homosexuální nebo pedofilní) žádný ze zákonů České republiky nepojednává ani je nezmiňuje, tedy je nezakazuje ani nepodporuje. Zákony ani neurčují, kdo smí mít koho rád, komu smí věnovat svůj čas, kdy a z čeho smí být člověk šťastný, kdo se smí komu líbit ani kdy smí kdo být jak a čím nebo kým vzrušen nebo uklidněn. (Host, 2002)

Různá legislativní opatření se obecně týkají určitých činů bez ohledu na sexuální orientaci jedince. Přesto však považuji za prospěšné zamyslet se nad některými právními ustanoveními, která se pedofilie, byť jen nepřímo, dotýkají.

Nový trestní zákoník č. 40/2009 Sb., který dne 11. 11. 2008 schválila Poslanecká sněmovna, dne 8. 1. 2009 též Senát a 27. 1. 2009 jej podepsal prezident, vejde v platnost 1. ledna 2010. Nově druhá část zákona obsahuje samostatnou hlavu III, týkající se trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti. Trestný čin pohlavního zneužívání je obsahem § 187, výroby a nakládání s dětskou pornografií se týká § 192 a zneužití dítěte k výrobě pornografie § 193.

Oproti současnému stavu nový trestní zákoník plošně snižuje věkovou hranici patnácti let na čtrnáct let. Nejenže tím sexuálně zpřístupňuje všem dospělým lidem celý jeden ročník mládeže a snižuje tak věk, do kterého budou děti před pohlavním zneužíváním chráněny, ale zároveň tím také bere čtrnáctiletým ochranu ve formě vyšších trestů za činy, jež jsou spáchány právě na osobě mladší, než je příslušná věková hranice. Na tomto místě však zároveň připomeňme, že čtrnáctiletí jedinci již obvykle, vzhledem k pokročilému vývoji svých sekundárních pohlavních znaků, nejsou preferovanými objekty pedofilů. Dle průzkumu Mladé fronty Dnes je pro snížení příslušné věkové hranice jen třetina čtrnáctiletých (Suchomel a Sládková,

2008), průzkum agentury Median uvádí tentýž poměr u dospělých respondentů (Blažková a Frydecká, 2005). Navrhované snížení kritizují též někteří sexuologové, např. Herrová, Weiss a Zvěřina (in Vaca a Suchomel, 2008), naproti tomu Trojan (2008) či Uzel (2008) se domnívají, že obavy ze snížení věkové hranice jsou přehnané.

Nový trestní zákoník zásadně mění ustanovení o promlčecí době vztahující se k trestným činům proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti – např. dříve byla promlčecí doba u trestného činu pohlavního zneužívání 5 let (v případě pohlavního zneužití v závislosti 12 let) a počala běžet od posledního spáchaného skutku. Nyní bude lhůta promlčení 10 let (v případě pohlavního zneužití v závislosti 15 let) a počne běžet speciálně u trestných činů hlavy III druhé části zákona až dovršením osmnácti let věku oběti. Trestnost neoznámení trestného činu pohlavního zneužívání nový trestní zákoník dle § 368 nezavádí, trestné však nadále zůstává dle § 367 jeho nepřekážení – pokud se člověk hodnověrným způsobem dozví, že někdo má v úmyslu páchat nebo páchá trestný čin pohlavního zneužívání, má povinnost tento čin přerušit; může tak učinit i oznámením.

Nová úprava promlčecí doby řeší především situaci, kdy dochází k dlouhodobému pohlavnímu zneužívání v rodině – obvykle trvá velmi dlouho, než se zneužívaný jedinec někomu svěří, pokud vůbec. Dřívější promlčecí lhůta 12 let od posledního skutku v tomto případě byla nedostačující, nynější promlčecí lhůta do 33 let věku oběti je z výše zmíněného hlediska příznivější. Na druhou stranu u ojedinělého skutku mírnější formy pohlavního zneužití se může zdát promlčecí lhůta do 28 let resp. 33 let věku oběti příliš dlouhá, navíc zde nastává paradoxní situace – u dítěte mladšího osmi resp. třinácti let je v případě jeho vraždy kratší promlčecí lhůta (20 let), než v případě pohlavního zneužití (až 33 let). Podobně paradoxní je situace, kdy za přechovávání dětské pornografie hrozí až 2 roky vězení, zatímco za výrobu jen o rok více; zákonodárci zde zcela zásadně opomněli zohlednit prokazatelně vyšší společenskou nebezpečnost výroby a šíření dětské pornografie oproti jejímu přechovávání. Ztotožnění výroby a šíření dětské pornografie v rámci § 192 odst. 2 se zdá také poněkud nešťastné – za šíření prostřednictvím veřejně přístupné počítačové sítě (což je dnes zřejmě nejčastější způsob šíření dětské pornografie) hrozí až 6 let odnětí svobody, zatímco za výrobu, která nese primární odpovědnost existence, hrozí trest o polovinu kratší.

Naplnění skutkové podstaty trestného činu pohlavního zneužití zahrnuje poměrně širokou škálu různých výkladů. Ustanovení § 187 explicitně uvádí pouze soulož, jiné formy pohlavního zneužití nijak nedefinuje ani explicitně nerozlišuje výši trestní sazby podle závažnosti spáchaného skutku. Je tedy hypoteticky možné, aby někdo, kdo s dítětem souložil, dostal nižší trest než ten, kdo dítě „pouze“ osahával. Bylo by proto jistě přínosné definovat a lépe rozlišit různé trestní sazby dle závažnosti skutku. Příkladem lepšího rozlišení příslušných trestních sazeb může být například slovenský Trestný zákon č. 300/2005 Z.z.

V současnosti velmi propíraným tématem je tzv. „databáze pedofilů“¹³, korektně databáze lidí, kteří se dopustili sexuálně motivovaného trestného činu na dítěti. Je to obzvláště citlivý etický problém. Pokud by taková databáze evidovala všechny osoby, které spáchaly sexuálně motivovaný trestný čin na dítěti, a byla by veřejně přístupná, komplikovala by po odpykání trestu znovuzáření do společnosti těm lidem (bez ohledu na sexuální orientaci), kteří se dopustili ojedinělého a třeba z hlediska formy mírnějšího pohlavního zneužití dítěte (např. na bázi osahávání intimních partií apod.). V zahraničí, kde takové databáze existují, jsou známy i případy fyzických likvidačních útoků na jedince, kteří byli takto evidováni, či pohrdání jejich příbuznými a kamarády, nebo dokonce, protože jsou veřejné i fotografie, došlo k napadení jedince, který byl pachatelem pouze vizuálně podobný (Douglas a Olshaker, 1999; Ševela, 2009).

Významným aspektem demotivace k trestné činnosti je též výše trestní sazby. Zejména je ale důležité její citlivé nastavení. Příliš vysoká výše trestu totiž může paradoxně situaci pro oběť značně znevýhodňovat. Často se argumentuje, že v ČR výše trestu za pohlavní zneužívání dostatečně neodrazuje od spáchání trestného činu (Weiss in Buchert, 2008). Na druhé straně jsou známy příklady ze zahraničí, kde je za pohlavní zneužití dolní trestní sazba 30 let (např. na Floridě), avšak statisticky tam výskyt pohlavního zneužívání dětí menší než u nás není (Weiss in Máte slovo, 2008, 13. minuta pořadu). Příliš vysoká sazba navíc může vést k tomu, že pachatel raději oběť usmrtí, aby tak snížil pravděpodobnost odhalení činu. I výše trestní sazby proto musí být nastavována citlivě, aby plnila účel demotivovat případného pachatele od trestného jednání a zároveň aby chránila potenciální oběť. Ochrana vyšší trestní sazby může spočívat též v délce izolace delikventa od společnosti, který se tak vlastně nemůže dopustit recidivy činu. K dlouhodobé izolaci nebezpečných sexuálních delikventů slouží též v některých případech detenční ústavy.

I přes faktickou nedomyšlenost a nejasné definice některých trestných činů, i přes různé názory na to, které jednání kriminalizovat a které ne, je třeba zdůraznit, že primárně je každý občan povinen, bez ohledu na své sexuální preference, zákony dodržovat a v případě nedodržení musí počítat s příslušnými postihy. Debata o některých ne příliš zdařilých definicích trestných činů a sporných či kontroverzních otázkách by však ustávat neměla.

---

¹³ Zde se jedná o příklad mediálního ale i všeobecně rozšířeného „zneužití“ pojmu pedofil (Pokorný, 2009; ČT24, 2009).

2.7. Projevy, přínosy a rizika pedofilie

„Pedofilie, byť přináší nezbytné riziko nezákonných praktik s nezletilými, má i své pozitivní rysy: Pedofilní muž dětské duši skutečně rozumí, je podobně psychicky ustrojen a dítě se cítí v jeho společnosti dobře. Pedofilní muž, který udrží na uzdě puzení k tělesnému kontaktu, dokáže děti laskavým přátelstvím obohatit. Věnuje jim svůj volný čas, je okouzlen dětskou myslí a citovými projevy. Bývá tedy rozeným pedagogem, trenérem, rádcem či nadaným tvůrcem uměleckých děl, které školní mládež obdivuje.“ (Brichcín in Alexa, 2002)

Každá vlastnost má své projevy a s nimi související přínosy a rizika. Stejně je tomu i v případě pedofilie. Často se však za možné projevy pedofilie pokládají pouze jevy veskrze negativní, např. pohlavní zneužívání dětí. Pedofilové bývají v některých případech popisováni jako jedinci bez altruismu, empatie a dalších důležitých prosociálních vlastností.¹⁴ Tuto vizi podporuje i zakořeněná neuvědomělá představa, že ten, kdo eroticky preferuje děti, tak činí z jakési vrozené amorálnosti, vady charakteru či „přesycenosti“ normálním sexem (Weiss, 2002).

Někdy se pedofilům připisují i „pozitivní“ vlastnosti a schopnosti, které jsou pro ně charakteristické, např. dobrá schopnost komunikace s dětmi, avšak tyto bývají poněkud „automaticky“ spojovány se strategiemi dovedného zastrasování a manipulace či účinného zamezení tomu, aby dítě o svém zneužívání mluvilo (např. in Hartl a Hartlová, 2000).

Zřídka se uvede, že pedofil může být společnosti jednoznačně přínosný. Weiss (2002; in Máte slovo, 2008) velmi často zmiňuje, že „pedofilové dětem rozumí a jsou v dětském kolektivu obvykle dobře přijímáni. Svět dětí je pravým pedofilům blízký, cítí se v něm bezpečně, uvolněně, neutlačováni úzkostlivým očekáváním.“ Dále zmiňuje, že pedofilové se často dobře uplatní v zaměstnáních spojených s kontaktem s dětmi, kde – pokud nepodlehnu svým sexuálním pohnutkám – mohou být velmi úspěšnými učiteli, vedoucími volnočasových aktivit, trenéry, autory knih pro děti apod. Dle Weisse lze považovat takovou sublimaci sexuálních potřeb pro pedofily za optimální. Fifková (1998) vyjadřuje názor, že přesto, že se pedofilové mohou v těchto profesích dobře osvědčit, nelze jim je doporučovat, protože celodenní či každodenní blízkost pro ně důležitých erotických objektů může znamenat příliš velké pokušení a příliš velký nápor na sebekontrolu. Weiss za rizikovou považuje takovou sublimaci sexuálních potřeb, která zvyšuje četnost úzkých osobních kontaktů s preferovaným objektem. Fifková (in Hučín, 2002) zdůrazňuje, že nelze paušalizovat a vždy záleží na konkrétním jedinci, jak danou věc vnímá, tedy záleží především na osobnosti pedofila – pro někoho může být práce s dětmi životní náplní, radostí, tím, po čem vždycky toužil, zatímco pro jiného může být stejné zaměstnání utrpením ve smyslu frustrace z toho, že nemůže nikdy dojít naplnění svých tužeb, ač je tak blízko vytouženým objektům.

---

¹⁴ „Nedostatek empatie (sexuální, ale i nesexuální) a hlubších citových vztahů je typický pro agresory, sadomasochisty, pedofily...“ (Pazdera, 2009).

Fifková (1998) či Weiss (1998) uvádějí, že mnozí pedofilové vůči dětem vystupují v pozici staršího kamaráda, tedy ne nadřazeně. Děti si více všímají, berou je jako rovnocenné partnery pro komunikaci a sdílení zážitků. Mají obvykle o svět dětí všeobecně větší zájem. Dále bývá udávána například vyšší citlivost a empatie k dětem, schopnost jim naslouchat, snadno s nimi navázat kontakt apod.¹⁵

Veškeré tyto schopnosti mohou být, stejně jako jakékoliv jiné schopnosti, použity jak k dobru, tak ke zlu. Vyšší empatie k dětem může například vést k lepšímu porozumění a tím přizpůsobení se dětem a následné všeobecné oblíbenosti dotyčného u dětí, čehož lze jistě velmi pozitivně výchovně či pedagogicky využít, na druhou stranu může být použita k manipulaci, zastrašování či jiné aktivitě, která nemusí být dítěti přínosná, či mu může dokonce škodit. Přínosy pedofilie většinou zůstávají v pozadí právě kvůli neustálému upozorňování na podobná rizika. Považuji proto za důležité, aby se v případě pedofilie její přínosy a rizika, včetně vztahu mezi nimi, uváděly vždy úplně. Například nůž obvykle nepovažujeme za „d'áblův“ nástroj – přitom se v rukou vraha stává velmi nebezpečnou zbraní, která ročně na celém světě připraví o život mnoho lidí. Proto stejně jako lze nožem např. ukrojit krajíc chleba, nemělo by být zapomínáno na to, že pedofilie může být v případě empatického osobnostně a morálně vyzrálého jedince dětem (a tím i celé společnosti) ku prospěchu. Zdůrazňeme však, že velmi záleží především na individuální kvalitě osobnosti a všeobecné kompetenci daného jedince. Kdo něco v životě umí, má dětem co dát. Kdo je morálně a osobnostně vyzrálý, ten je prospěšný každému, s kým se stýká, a obzvláště tomu, koho má rád. Naopak, bezprizorní člověk má méně šancí uplatnit se ve vztazích a nevyrovnaný, sobecký nebo zlý člověk může ubližovat nejen nenávisť, ale i láskou.

Za jediné podstatné riziko pedofilie bývá uváděno riziko pohlavního zneužití dítěte. Často se předpokládá, že každý pedofil dříve nebo později „pudům“ podlehne a nějaké dítě zneužije. Připomeňme (viz kapitola 2.1.) tvrzení sexuologů Brzka (in Nejezchlebová, 2007) a Weisse (in Máte slovo, 2008, 22. minuta; in Taněv, 2008a), že většina pedofilně orientovaných lidí se trestného činu sexuálního zneužití dítěte nikdy nedopustí, či Kolářského (2008, str. 43), že pedofilie není sklonem k páchání sexuálních deliktů vůči dětem. Ve stejné kapitole je také uvedeno, proč pedofilie není primární příčinou pohlavního zneužívání dětí – v 90 % případů dítě sexuálně kontaktuje člověk po sexuální stránce normální; za symptomy, které jsou u obou skupin (tedy pedofilních i nepedofilních) pachatelů společné, lze považovat osobnostní či sociální nevyzrálou, sníženou schopnost empatie nebo sebeovládání, či jiný osobnostní nebo sociální defekt. Je tedy zřejmé, že shora uvedené riziko

---

¹⁵ Uvedené atributy jsou v různé míře vlastní i většině nepedofilů. V této souvislosti zmiňme úvahu, nastíněnou v kapitolách předchozích, že pedofilie by patrně mohla být obecně rozšířenou dispozicí, která je do určité míry přítomná v každém člověku a jen u některých jedinců se projevila v takové míře, že významně prostoupila celou jejich bytost včetně jejich sexuality.

pedofilie, která je částí veřejnosti považována za sklon k pohlavnímu zneužívání dětí, je poněkud zveličováno.

Z důvodu přeceňování či zveličování rizik pedofilie je pak často vůči jejím nositelům kupříkladu vyslovován požadavek, aby se dětem vyhýbali, a ti, kteří by tak činili, jsou ujišťováni o tom, že to je to nejlepší, co mohou pro děti udělat. Z předchozího textu však vyplývá, že mnoho pedofilů je dětem přínosných právě tím, že mohou mít s dětmi přátelské a naplňující vztahy. Objevuje se též modifikovaný požadavek (vycházející rovněž z premisy zvýšené rizikovosti výskytu pedofila mezi dětmi), že by pedofil neměl s dětmi pracovat a místo toho by se měl raději věnovat třeba psaní knih pro děti. Je třeba si uvědomit, že pravděpodobně ani díla známých autorů, o nichž se traduje, že nejspíš byli pedofilně orientováni, nejsou náhražkou za reálné vztahy, ale jejich plodem. Lewis Carroll by zřejmě nikdy nenapsal Alenčina dobrodružství, kdyby sám neměl s Alenkou, tedy Alicí Liddelovou, blízký kamarádský vztah. Brzek (in Nejezchlebová, 2007) vyslovil názor, že zákaz společenských styků pedofilů s dětmi by mohl být v tomto smyslu pro společnost ochuzením.

Nadání pedofilů pro práci s dětmi však bývá přeceňováno také – bývá považováno za jakousi zázračnou schopnost, která je s pedofilním zaměřením spojena automaticky. To může vést jednak k tomu, že pedofil, nedosahující talentu slavných spisovatelů nebo manažerských schopností legendárních zakladatelů hnutí pracujících s dětmi, nenalezne adekvátní vzor pro svůj život obyčejného, průměrně nadaného pedofila, a také k tomu, že radící odborník často volí jen mezi možnostmi „zakázat“ nebo „umožnit“ a neuvažuje o tom, že i pedofil se potřebuje sociálním dovednostem učit a že potřebuje podporu a inspiraci. Právě zanedbání tohoto úkolu může zbytečně vést k tomu, že se pedofilně orientovaný člověk dostane na okraj společnosti a uchýlí se k asociálnímu chování nebo rezignaci na svůj život.

Riziko může spočívat i v náhledu lidí na pedofilii. Pro pedofilně orientovaného jedince není snadné v dnešní společnosti, která cokoliv, co by jen trochu mohlo s pedofilií souviset, tvrdě odsuzuje, vyrovnat se s odlišnou sexuální orientací a integrovat ji do své osobnosti tak, aby ji vnímal jako dispozici pro společnost v určitých ohledech i přínosnou. Obecně rozšířený negativní náhled na pedofilii zvyšuje riziko, že člověk, který cítí, že je pedofilně orientován, bude mít s přijetím své odlišné orientace potíže a následně kvůli tomu může napáchat nemalé škody právě na dětech, které jej eroticky přitahují. Přitom kdyby dotyčný poznal svoje dispozice a tyto se snažil, třeba i s odbornou pomocí, kultivovat do jejich pozitivních projevů, možná by se mohlo některým případům pohlavního zneužití dětí ze strany pedofilů předejít. Brzek (in Nejezchlebová, 2007) riziko obecně rozšířeného negativního náhledu na pedofilii komentuje slovy: *„Předsudečné opovrhování pedofily zvyšuje riziko trestné činnosti. Kdyby si jich společnost uměla vážit za to, že se s deviací úspěšně perou, žilo by se jim líp a riziko by bylo menší.“*

2.8. Pedofilie a vzory

Má-li pedofil pocit, že sám sebe nemůže „objektivně posoudit“, pomůže, má-li v dosahu jiné pedofily. Pokud jsou to lidé, kterých si může vážit, dokáže si pak lépe vážit i sám sebe. Pokud vidí, že oni mají děti doopravdy rádi a jsou pro ně důležití a prospěšní, může přiznat cenu i své lásce. Pokud vidí, že i pedofilové mají dobré i zlé pohnutky, naučí se sám rozlišovat dobro a zlo ve svém vlastním chování. (Host, 2002)

Pedofilie, stejně jako jiné parafilie, je charakteristická deficitem pozitivních vzorů. V internetových komunitách jsou často pedofilové vzory sobě navzájem. Komunikují přes email, ICQ, někdy se i osobně setkají. Je to často jediná možnost, jak může pedofil pravidelně někomu sdělovat, co prožívá, a zároveň může konzultovat určité situace, do kterých se dostal, případně i hypotetické situace, které ho napadly. Egosyntonní pedofil může vést jiného pedofila k lepšímu pochopení jeho citění a možností, které v životě má. Připomeňme, že Gieles (2001) označuje tuto metodu vyrovnávání se s odlišnou sexualitou jako svépomocnou – sami pedofilové si pomáhají navzájem. Rovněž Fog (1992) v ní vidí řešení problémů, které přičítá syndromu izolované menšiny.

Existují také domněnky (z nichž některé se zdají být téměř jistými), že pedofily byli i někteří slavní spisovatelé dětských knížek – například Jaroslav Foglar, Hans Christian Andersen nebo Lewis Carroll (uvádí je např. Weiss in Nový čas, 2002, nebo Trojan, 2007). Signifikantními znaky přitom bývá absence trvalejších partnerských vztahů s dospělými ženami, nápadná přichylnost k dětem a porozumění dětskému světu.

Lewis Carroll

O Lewisi Carrollovi (vlastním jménem Charles Lutwidge Dodgson) je známo, že Alenku v říši divů napsal na popud tehdy desetileté Alice Liddelové. S rodinou Liddelových se seznámil v roce 1855, velmi se přátelil s Liddelovou manželkou a později se velmi spřátelil právě s Alicí a s jejími sestrami Lorinou (o tři roky starší než Alice) a Edith (o dva roky mladší než Alice). Bral je na vyjížděky lodí po Temži a na pikniky. 4. července 1862 jej při jedné z vyjížděk měla Alice požádat, zda by jí a jejím sestrám neřekl nějakou pohádku. Začal jim tehdy vyprávět příběh o Alici samotné, přičemž ona jej poté měla poprosit, zda by pro ni příběhy nese-psal, aby si je mohla kdykoliv číst. Roku 1864 tak Alice dostala k Vánocům sepsané vyprávění „Alice's Adventures Under Ground“ dokonce s ilustracemi od Dodgsona samotného.

Je dochováno mnoho deníkových zápisků jak rodiny Dodgsonových tak Liddelových, avšak některé pasáže byly z deníků vytrženy. Roku 1863 v době, kdy bylo Alici 11 let a Dodgsonovi 31 let, došlo k přetržení vztahů s rodinou Liddelových a oblíbený výklad té události, v denících však chybějící, je ten, že snad měl Dodgson po dovršení zákonného věku v tehdejší Anglii Alici požádat o ruku,

čímž mohli být rodiče minimálně rozladěni. Mohlo to být ale také tím, že Dodgson psal Alici dopisy a celkově k ní projevoval zvláštní náklonnost, což se rodičům nemuselo pozdávát. Matka údajně měla roztrhat a zničit všechny jeho dopisy, které Alici adresoval, a nikdo tak neví, co v nich Dodgson psal. Ze všech zdrojů, které o vztahu Dodgsona a Alice pojednávají, je nepřehlédnutelně zřejmé, že rodina Liddelových a hlavně Alice byly pro Dodgsona v oné části jeho života velmi důležité. Podle některých zdrojů si dopisoval s víceméně dětských kamarádek,¹⁶ Shilder (1938) uvádí, že jeho intenzivnější kamarádství s dívkami obvykle končilo, když tyto dosáhly věku přibližně čtrnácti let. Dodgson se zabýval též fotografováním. Z jeho fotografických prací je zřejmé, že měl velkou zálibu ve fotografování dětí – dívek.

Novotný (in Carroll, 1996) v Dodgsonově životopise uvádí, že s dětmi svých přátel a kolegů se kamarádil více než s jejich rodiči, přičemž společnost děvčat mu byla příjemnější než společnost chlapců. Také píše, že snad se měl Dodgson kolem roku 1888 svěřit jednomu svému příteli, že děti jsou pro něj tři čtvrtiny jeho života.

Už z těchto doložených faktů lze s jistotou konstatovat intenzitu a povahu Dodgsonova vztahu k malým dívkám a jejich mimořádný význam pro jeho život. Se stejnou jistotou lze říci, že po většinu jeho života pojem *pedofil* neexistoval a nevešel v obecné užívání s tak širokým významem, aby se s ním Lewis Carroll, autor Alenky v říši divů, mohl identifikovat. Z dostupné literatury a jeho prokazatelné náklonnosti k malým dívkám však můžeme vidět zcela jasnou souvislost s fenoménem, kterému dnes říkáme pedofilie. Leachová (1999) se naproti tomu domnívá, že jeho orientace na děti, a zejména na Alici Liddelovou, pro kterou Alenku v říši divů původně psal, je jen mýtus, vytvořený jeho rodinou a životopisci.

Vědomí, že někdo tak slavný byl s největší pravděpodobností také pedofil, může pomoci současným pedofilům vyrovnat se se svou sexualitou. Pokud se postavení pedofilů bude ve společnosti, která zároveň bude lépe informována, alespoň mírně zlepšovat, dá se v budoucnu očekávat, že vyjde najevo i o některých jiných lidech, kteří toho hodně dobrého pro děti udělali, že jsou nebo byli pedofilové.

Pokud by však jedinými vzory byli jen slavní spisovatelé, zakladatelé hnutí pracujících s dětmi a podobné mimořádně talentované osobnosti, muselo by se jejich následování většinou pedofilů jevit jako nedostížné a frustrující. K tomu, aby se člověk dokázal úspěšně vyrovnávat se specifiky své osobní jedinečné sexuality, je nezbytně nutné, aby měl následováníhodné vzory i mezi „obyčejnými“ lidmi ve svém přirozeném sociálním okolí.

---

¹⁶ „Posledně jsi byla tak půvabná, že jsem téměř překonal svou bázeň z Tebe. Lehce roztřesené písmo tohoto listu, jež je způsobeno pomyšlením, že píšu Tobě, brzy pomine. Příště, až si Tě vypůjčím, chci Tě mít jen samotnou. (...) Ale nejdříve bych si rád vypůjčil (téměř se mi nedostává odvahy to vyslovit) Tvoji nejstarší sestru. Ach, jak jen mě pouhé pomyšlení na to rozechvívá! Myslíš si, že přijde?“ ... z Dodgsonova dopisu jedné z jeho dětských přítelkyň (in Křížek, 1999).

3. Život s pedofilní orientací

Pedofil je součástí této společnosti. Proto i to, jak chápe sám sebe, své možnosti a své role, vychází z názorů, sporů a otázek, způsobů myšlení, vzorců chování a typů vztahů přítomných v celé společnosti. Pokud by nepoznal jiný obraz pedofila než ten zprofanovaný, volil by jen mezi možnostmi být uslintaným úchylem anebo svůj život vzdát. Naštěstí i naše kultura zahrnuje mnoho možností, jak lásku k dětem uplatnit. (Host, 2002)

Život běžného pedofilního muže či ženy se od běžného života ostatních lidí v ničem příliš neliší. Snad jen v tom, jakou důležitost pro něj a jeho život mají děti. Chodí do práce, může mít rodinu, manželku, vlastní děti. Může být samotářský introvert, společenský, nudný nebo zábavný. Může celé dny jen pozorovat z okna děti na dvorku, může s některými ze sousedství či příbuzenstva nebo okruhu spřátelených rodin navazovat vztahy a kamarádit, nebo nemusí s dětmi kamarádit vůbec. Záleží na tom, jak chápe sám sebe, svoje možnosti, nakolik svoje zaujetí dětmi přijal nebo nakolik s ním svádí vnitřní boj.

Třetí část práce má za cíl nastítnit, jak nekrimální pedofil žije, jaké má pocity, jak může přemýšlet a vnímat okolní svět. Na většině z nich totiž nic zvláštního na první pohled nepoznáme. Pokouším se pojednat o složitém procesu odhalování a uvědomění si odlišné sexuální orientace či identity, snažím se nastítnit, jaké aspekty má láska pedofilně orientovaného jedince k dítěti, co mu může přinést, když se někomu svěří, jak se vyrovnává se sexuálním puzením, a další otázky týkající se reality, ve které žije.

V důsledku naprostého deficitu odborných zdrojů jsem myšlenky pro následující kapitoly čerpal přímou komunikací s pedofilně orientovanými jedinci (Efix, Flarnytryl, Fx100d, Host a Kasz – kontakty na ně uvádím v příloze na konci práce), z jejich webových stránek (BL Info, 2008; Flarnytryl, 2009; Fx100d, 2009; Host, 2002; Kasz, 2003; Liddel, 2009), z rozhovorů s jejich skutečnými kamarády, z diskuzních fór (např. Lopuch.cz, 2009), a z webové stránky eKamarád.cz (Fuček, 2002).

Vzhledem k charakteru celé této kapitoly, pojednávající o životě s pedofilní orientací, necituji v textu podkapitol u jednotlivých myšlenek autory jmenovitě. Ty pouze souhrnně uvádím v odstavci předchozím, poněvadž se v dalším textu většinou jedná o syntézu jejich úvah, názorů a zkušeností. Zároveň považuji za důležité zdůraznit, že závěry, plynoucí z této kapitoly, jsou omezené a nelze je aplikovat globálně na všechny pedofily, jelikož zdroje, ze kterých jsem čerpal, pocházejí jen od určité malé skupiny českých, případně slovenských pedofilů. Dá se však očekávat, že zkušenosti ostatních nekrimálních pedofilů budou podobné.

3.1. Počátek zjištění odlišné sexuální orientace

Zjištění, že jsem pedofilem, může probíhat různě. Někteří lidé svou odlišnost objeví již v pubertě, jiní až v dospělosti. Mnozí si nikdy svou jinakost neuvědomí, zůstane skryta a potlačena hluboko v jejich duši nebo šťastně prožívaná, aniž by potřebovala jméno. (Host, 2002)

Prvních příznaků odlišné sexuální orientace si může všimnout dospívající jedinec již na počátku puberty, přibližně kolem třinácti let. Aniž by si to plně uvědomoval, zjišťuje, že se mu líbí „něco jiného“ než jeho vrstevníkům. Toto zjištění přichází obvykle z ničeho nic. Mladý člověk bývá těmito pocity zaskočen, ale nemusí jim zatím věnovat žádnou větší pozornost. Těmto svým pocitům prozatím nerozumí.

Období puberty je procesem odhalování oblasti, která byla doposud v pozadí – začíná se projevovat sexualita a každý mladý člověk se učí s ní žít a poznávat její projevy. Zpočátku se může zdát, že vlastně o nic nejde. Dospívajícímu klukovi je třináct let a dívkám, které se mu líbí, třeba osm. V poloze běžných heterosexuálních partnerských vztahů je rozdíl pěti let vcelku běžný. Dlouhou dobu tak mladý člověk může mít pocit, že vlastně o nic zvláštního nejde. Mnozí v pubertě prožívají své intenzivní city jako běžné dětské lásky nebo intenzivní kamarádství s vrstevníky (mohou být dokonce v emočním jádru dětských kolektivů) a svou odlišnost si uvědomí až v době, kdy se začnou „optimálnímu“ věku milovaných osob citelně vzdalovat.

S přibývajícím věkem do jejich vztahů a tužeb zasahuje jejich přirozená sexualita zřetelněji a oni pak na prahu své dospělosti zjišťují, že děti pro ně neznamenají jen malé kamarády, ale také objekty citové náklonnosti, lásky, potřeby milovat a být milován. Mohou mít i výčitky, že při masturbaci mají jiné představy než jejich vrstevníci, že jejich láska má i tělesné stránky. Mladý člověk se s takovými pocity jen velmi těžko vyrovnává, zvláště uvědomuje-li si tlak společnosti, která vše související s pedofilií razantně odsuzuje. (Host, 2002)

Není to samozřejmě jediná možnost, jak člověk může zpozorovat jinakost své sexuální orientace. Někteří pedofilové objeví svoji odlišnou orientaci až v době, kdy jsou už šťastně ženatí, a jsou i tací, kteří si své zaujetí dětmi nikdy sami před sebou vnitřně nepřiznají. Člověk je schopen v sobě do určité míry potlačit vědomí, že by mohl mít jinou sexuální orientaci; může si leccos namlouvat a různě si zdůvodňovat, že je „normální“. Mnozí pedofilové si svou odlišnost přiznali v momentě, kdy zjistili, že jsou zamilovaní do holčičky od sousedů nebo do chlapce z nějakého oddílu.

Pedofil, aniž by si byl zatím vědom, že jím je, podvědomě vyhledává blízkost preferovaných objektů, cítí zvláštní uspokojení, pokud může být v jejich blízkosti či pokud s nimi může nějak interagovat. Tato fáze může trvat různě dlouho – několik týdnů, ale také klidně po celý život.

Heterosexuálnímu pedofilovi, který není orientován exkluzivně na nedospělé dívky, se může průběh identifikace a přijetí odlišné orientace komplikovat, a to především časově – do určité míry jej totiž přitahují i dívky starší (věkově přiměřené) a ačkoliv se mu nedospělé dívky podvědomě líbí, rozumově si může po dlouhá léta zdůvodňovat svou „normalitu“ právě tím, že se mu líbí přece i starší, dospělé, s již rozvinutými sekundárními pohlavními znaky.

U homosexuální pedofilie se můžeme v praxi setkat s několika jevy. Dnes se o homosexualitě mluví otevřeněji, takže se stává, že homosexuální pedofil si svou odlišnost může uvědomit o něco dříve. Někteří homosexuální pedofilové si projdou fází, kdy se považují za teleiofilní homosexuály (tj. za „normální“ homosexuály), zatímco jiní tuto fázi neznají. Situaci může, podobně jako u heterosexuální pedofilie, ovlivnit situace, kdy i homosexuálnímu pedofilovi se mohou líbit dospělé ženy natolik, že je schopen se do některé zamilovat. (Oproti tomu se prakticky nevyskytují případy, že by se vyhraněně heterosexuálnímu pedofilovi obzvlášť líbili dospělí muži.)

Není vyloučeno, že konfrontace s vžitým stereotypem pedofila a případně interiorizace (zvnitřnění) tohoto stereotypu může člověka, který v sobě objevuje pedofilní dispozice, svést na dráhu „úchyla“, která je od něj očekávána. Možná kdyby mu někdo už na začátku řekl, že jej mohou sexuálně přitahovat děti, a vysvětlil mu, co to může obnášet a že to může mít i svá pozitivní východiska, mohl by se na určité projevy své sexuality předem lépe připravit.

3.2. Přiznání si pedofilní identity

Zřejmě významnou roli v přiznání si pedofilní identity a v životě pedofila v dnešní době hraje internet. Je jediným informačním médiem, ve kterém se může dozvědět o pedofilii více informací, současně je jediným místem, kde při zachování určitých pravidel může svobodně a bezpečně vyjádřit, co cítí, a zároveň se na internetu může dočíst, jaký mají na pedofilii názor ostatní lidé. Někteří pedofilové až zde poznají, že nejsou se svou orientací sami – stává se totiž, že si ze začátku dotyčný uvědomuje, že se mu děti líbí jaksí víc, zároveň však cítí, že v žádném případě nemá touhu jim ubližovat (proč by měl něco tak úžasně krásného ničit?), a tak si ve světle konfrontace s pojmem pedofil, jak je všeobecně chápán, myslí, že pedofilem není (dětmi přece nechce ubližovat) a že je takový na světě sám. Do té doby totiž neslyšel nic o tom, že by se dospělému mohly v nějaké vyšší míře děti opravdu líbit. To, co cítí, vůbec nezapadá do obrazu „pedofila“, jak jej většina lidí a také on sám v té chvíli chápou. Jaké pak pro něj bývá překvapení, když nalezne webovou stránku jiného

pedofila, či případně nějakého kontaktuje, a najednou vidí, že naprosto totožné pocity z krásy dětí (tak si sám pro sebe může tu vlastnost ponejprv pojmenovat) má i někdo další.

Důležitým mezníkem pro přiznání si pedofilní identity je také vnitřní „odtabuizování“ a očištění pojmů *pedofil* a *pedofilie* od pejorativních konotací, lidmi běžně užívaných. Když zjistí, že pedofilie znamená něco jiného než sex s dětmi, začne přemýšlet dále; často si pak tento člověk, kterého děti přitahují, položí otázku, zda je pedofilem nebo ne. Začte se do textů na internetu. V některých se vidí, v jiných méně, je nerozhodný. Cítí, že se mu děti líbí, ale jestli je opravdu pedofil, to se zatím neodvažuje rozhodnout. Analyzuje vlastní myšlení, cítění, prožitky, přemýšlí, jak se mu děti vlastně líbí, často si ani nemusí uvědomovat jejich sexuální atraktivitu. Časem se nakonec tímto téměř každodenním přemýšlením dobere k nějakému výsledku, ale i tak se nechce unáhlit ve vyřčení skutečnosti: „Ano, jsem pedofil.“ Jsou známy situace, kdy se třeba dospělý muž zamiluje do desetileté dívky, ale i přesto se ještě nějakou dobu za pedofila nepovažuje.

Celou situaci navíc komplikuje všudypřítomný strach. Strach z toho, že když někomu řekne, co cítí, přijde pro něj policie a zavrou ho někam do léčebny. Strach, který pedofilové mají, když by měli přes internet kontaktovat jiného pedofila, je obrovský. Trvá i několik let, než pedofilně orientovaný člověk napíše tomu, který má na internetu svou stránku a dokonce na ní ke kontaktování vyzývá. Zkušenosti z pedofilní internetové komunity však praví, že tento strach je přehnaný.

I poté, co si jedinec přizná pedofilní cítění, může pochybovat a znovu a znovu si ověřovat na nejrůznějších situacích, zda pedofilem opravdu je. Jsou známy i případy, kdy si někdo nejdřív přiznal, že je pedofil, ale vzápětí po nějaké době zase pedofilní identitu odmítl.

Ne každý člověk, který je dětmi sexuálně přitahován, sám sobě přizná pedofilní identitu. Tu nelze nikomu připsat ani třetí osobou zvenčí (např. stylem „ten muž si nějak moc rozumí s dětmi, to bude určitě pedofil“). Gieles (2001) říká, že pedofilní cítění může být částí podstatně rozsáhlejší identity. Mezi pedofily a „nepedofily“ není žádná ostrá hranice. Někteří lidé svou identitu i vícekrát za život změň, aniž by se přitom změnily vrozené dispozice, prostřednictvím kterých své vztahy a city vnímají.

3.3. Pedofilní láska

Láska k dítěti může být tak různá, jak různá bývá láska mezi dospělými a jak různé jsou děti. Lze milovat jednoho chlapce či dívku, nebo zároveň celou partu, oddíl, třídu a přitom každého v nich trochu jinak. Je možné naplno milovat malé dítě i dospívajícího mladého člověka. Jsou krátká náhodná setkání, na která člověk dlouho vzpomíná, prázdninové lásky, ale i mnohaleté vztahy pokračující celoživotním přátelstvím. Většinou jsou to právě děti, které vztahy prožívají mnohem spontánněji, přirozeně a bez předsudků. Instinktivně lásku i s ní související blízkost vyhledávají. (Host, 2002)

V této kapitole je nastíněn pouze určitý model vztahu pedofila k dětem. Stejně jako mezi ostatní populací i mezi pedofily existují lidé osobnostně nevyzrálí, narušení, hrubí, jednající nadřazeně. Takoví skutečně mohou dítěti ublížit. V této kapitole však vycházím především ze zkušeností egosyntonních pedofilů, které jsem kontaktoval, a jejich výpovědí, jak prožívají vztahy s dětmi.

S pedofilií se úzce pojí dispozice k zamilování se do dítěte. Erotická fascinace nedospělým jedincem je srovnatelná s citovým vzplanutím k dospělému. Pedofilova láska k dětem však klidně může postrádat charakter zamilovanosti a může se jevit jako přátelství. Pedofilovi je všeobecně v dětské společnosti příjemně, vyhledává blízkost dětí, rád si s nimi povídá, rád jim věnuje spoustu času, energie a nadšení. Díky empatii k dětem bývají pedofilové ve vztahu k nim citlivější. Dětem rozumí a jsou jimi obvykle i dobře přijímáni („dítě lásku pozná“). Pedofil je okouzlen především dětskou myslí, obdivuje dětské emocionální projevy. *Kochá se projevy dětské psychiky zcela tak, jako je běžný muž okouzlen ženským půvabem (Kolářský a Brichcín, 2005, str. 198).*

Vztah s dítětem obvykle začíná nenápadně – náhodné setkání na chodbě před výtahem může započít běžnou konverzací na téma „to to dlouho trvá, než ten výtah konečně přijede“, a může ji započít v tomto smyslu i samo dítě. Nebo v samoobsluze – dítě se zeptá v sektoru sladkostí, co všechno si může koupit za sedm korun. Podobných zcela náhodných situací je jistě plno. Avšak nejvíc možností, jak navázat vztahy s dětmi, se naskýtá při nějaké společné zájmové činnosti – v různých oddílech, ve škole, při volnočasových aktivitách apod. I u širší rodiny, známých nebo sousedů se mohou naskýtat nejrůznější možnosti ve vztahu k jejich dětem.

Pedofilovo zamilování obvykle přichází v momentě, kdy dítě projeví nějaký bližší zájem – třeba když chlapec na adresu vedoucího poznamená, jaktože na posledním setkání skautského oddílu chyběl, čímž dá najevo, že jej postrádal. Konkrétní dítě se pak stává pro pedofila tou nejkrásnější bytostí na světě. Kudy chodí, tudy na něj myslí.

Po čase se krásné pocity „vznášení se na růžovém obláčku“ začnou konfrontovat s racionálními argumenty: „Vždyť je to přece dítě!“ I ten nejoptimističtější pedofil si uvědomí, že šance na trvalý partnerský vztah či manželství jsou malé. Nemůže dítěti ani vyznat lásku, nemůže mu říct, jak je krásné,

jak na něj pořád myslí a že by s ním chtěl prožít zbytek života.¹⁷ Empatie a sociální inteligence obvykle pedofilovi nedovolí dítě zatížit něčím, co do dětského světa nepatří. Rozhodně tedy dítěti lásku nevyzná „na plnou hubu“ – především proto, že by dítě situaci s největší pravděpodobností nepochopilo a ve výsledku by mu takové sdělení mohlo ublížit. Přesto však může dát dítěti lásku přiměřeně najevo, například zájmem, pozorností, ale také dárečky k narozeninám, k Vánocům, nebo jen tak, apod.

Někteří lidé se domnívají, že pedofil se k dítěti chová jako k dospělému. Pedofil si však obvykle velmi dobře uvědomuje a respektuje fakt, že se jedná o dítě, tedy o jedince nedospělého. Chová se k němu partnersky (tedy ne nadřazeně), je mu kamarádem, má radost, když může dítě obohatit třeba novou dovedností nebo jej prostě jen tak rozesmát.

V pubertě začíná dětství jedince ustupovat jak po biologické, tak po psychické stránce. Úměrně tomu u pedofila klesá intenzita náklonnosti s pedofilním rozměrem k dospívajícímu jedinci. Častým dotazem proto bývá, co se stane, až dítě vyrostě. Pokud pedofil naváže k dítěti citové vazby, náklonnost a zájem o vztah mohou přetrvávat v určité pozměněné formě i nadále. Zkušenosti praví, že nejčastěji se vztah transformuje do jiné podoby, podobně jako se proměňuje vztah rodiče k dítěti. Pedofil obvykle po určitém oboustranném odeznění zájmu má mladého dospívajícího člověka stále rád, na dřívější společné zážitky nejde jen tak zapomenout. Sice se mu „dítě“ přestává mimořádně líbit, ale určité sympatie na základě pevně zakořeněného přátelství přetrvávají nadále. Není samozřejmě vyloučeno ani to, že pedofilní vztah, především heterosexuální, může v budoucnu přejít ve vztah partnerský; zkušenosti však ukazují, že pravděpodobnost je zde malá.

3.4. Svěření

K zásadním okamžikům života pedofila patří svěření se jiné osobě. Většinou se jedná o blízkého kamaráda, jednoho z rodičů nebo partnera, někdy i o dospívající nebo odrostlé dítě, s nímž si pedofil mimořádně rozumí. Pravděpodobně mnoho pedofilů se celý život nikomu nesvěří, protože se příliš bojí nepochopení a odsouzení. Jsou ale jedinci, kteří se v průběhu let svěří několika nejbližším lidem. Většina lidí je schopná skutečnost přijmout s pochopením, příkré odsouzení však není nikdy předem vyloučeno.

Jsou známy i případy, kdy se pedofilní muž svěřil rodičům dítěte, do kterého se zamiloval, a k žádné negativní změně vztahů nedošlo. Ač je toto pro mnohé lidi nepochopitelné (zřejmě málokterý **neinformovaný** rodič by souhlasil s tím, aby s jeho dítětem kamarádil „pedofil“), pochopení většinou vychází z reálných vztahů,

---

¹⁷ Touhu prožít s dítětem zbytek života v rámci partnerského vztahu či manželství lze sledovat především u heterosexuálních pedofilů.

kteří mají zúčastněné osoby mezi sebou a s ostatními lidmi. Před svěřením většinou rodiče pedofilního kamaráda svého dítěte dobře znají, vědí, proč a za kým k nim domů chodí, vidí, jak jejich dítě reaguje na jeho přítomnost (a koneckonců i nepřítomnost), a podle toho si na něj utvářejí názor. „Má rád děti“ je častá konkluze jejich úvah. Často ke svěření dochází v momentě, kdy vztahy jsou již velmi blízké a rodič například poznamená, že je rád, že se jeho dítěti dotyčný starší kamarád věnuje.

Výsledek svěření ale nikdy není předem stoprocentně odhadnutelný a vždy platí Hostovo (2002) upozornění: **Dobře zvaž, jaká rizika ti přinese, když se někomu svěříš.**

Svěření může do určité míry zmírnit stresovou zátěž, prohloubit vztahy, otevírá možnost mluvit s někým skutečným o sobě a o svých citech k dětem, mít zpětnou vazbu, mít někoho, kdo se v těžkých chvílích pedofila zastane, atd.

3.5. Sexuální pud

Láska pedofilů k dětem obsahuje přece jenom dost zřetelně i aspekty, které alespoň v naší kultuře tak nějak přebývají. (Host, 2002)

Stejně jako heterosexuální muž mívá sexuální představy o ženách, mívá pedofilní muž či žena sexuální představy o dětech. Velmi častou metodou vybíjení sexuálního pudu je u pedofilů masturbace. Fífková (1998) doporučuje, aby si pedofil v představách dovolil vše, co k uspokojení potřebuje a co se mu líbí.

„Jsou názory, že masturbace uvolňuje napětí, takže pedofil pak má menší nutkání překračovat hranice intimity ve skutečných vztazích s dětmi. Něco je ovšem i na opačném pohledu, že v člověku roste touha uskutečnit to, o čem sní.“ (Host, 2002)

I když se uvádí, že je masturbace neškodná, v případě pedofie je zde několik problémů. Prvním je vyrovnání se s tím, že si ve fantaziích člověk představuje něco, co je považováno za zakázané a nemorální. Druhým je fakt, že si pedofilové mohou „pomáhat“ např. fotografiemi dětí. Nemusí se přitom vůbec jednat o pornografické snímky – pedofil si obvykle vystačí s docela obyčejnou fotografií oblečeného dítěte. Nicméně právě i takové použití (či spíše „zneužití“) dítěte na obrázku pro sexuální uspokojování někteří pedofilové považují za ne příliš morálně čisté a mohou mít výčitky svědomí, i když svou činností dítěti, které je na fotografii zobrazeno, nijak neublíží. Třetím problémem bývá masturbační představa skutečného dítěte, které zná – pedofil pak obvykle cítí, že v jistém ohledu si pro sebe toto skutečné dítě víc sexualizuje. Někteří pedofilové si proto raději děti, se kterými přicházejí pravidelně do kontaktu, při masturbaci nepředstavují.

Záleží na každém pedofilním jedinci, jakou formou se se svými sexuálními potřebami vypořádává. Rozhodně by ale neměl být za svoje sexuální představy, ve kterých zcela samozřejmě vystupují děti, nijak odsuzován.

3.6. Pedofilní realita

V této kapitole bych rád nastínil, jak pedofil prožívá realitu, ve které se pohybuje, a jaké komplikace jsou s tím spojené.

Pedofil není tvor z jiného světa. Často však má on sám pocit, jako kdyby byl. Je k zamyšlení, jaktože lidé toho o pedofilii a pedofilech tolik namluví, ačkoliv se třeba osobně nikdy nesetkali s někým, o kom by věděli, že je pedofilně orientován. Zprofanovaný obraz pedofilie, který vytvářejí především média, pedofilům velmi znesnadňuje život, útočí na jejich osobnostní integritu a podkopává možné ušlechtilé city, které k dětem cítí.

Pedofilové musejí odolávat nejrůznějším překážkám, o kterých „normálně“ orientovaní nemají ani potuchy. V první řadě v reálném životě téměř nesmí vyjádřit, kdo jsou a co cítí, jinak by riskovali odsouzení od nejbližších lidí, kamarádů a známých, pokud se navíc aktivně věnují pracovní nebo mimopracovní dětem, riskovali by ztrátu zaměstnání a vztahů pro ně důležitých a život naplňujících.

Pokud už vyjádří, kdo jsou a co cítí, často tak učiní „virtuálně“ na internetu. Jestliže zároveň tvrdí, že žádné dítě nezneužili, nezneužívají a zneužívat nehodlají, lidé jim často nevěří. Jakmile se v médiích objeví seriózní článek či vystoupení pedofilně orientovaného člověka, např. blog Flarnytryla (2009), najdou se lidé, kteří jeho skutečné existenci nevěří a v diskuzích píšou, že si dané médium dotyčného člověka vymyslelo a chce si tím jen zvýšit sledovanost. Často se stává, že když o sobě někde na internetu napíše, je jim vyhrožováno a v některých případech je na ně i podáno trestní oznámení se slovy „jen ať to policie prověří“. Pokud si založí na nějakém veřejném webu službu, např. chatovací místnost, přezdívku, webové stránky atd., jsou tyto často bezdůvodně, aniž by došlo k porušení podmínek užívání služby, mazány či rušeny jen proto, že se dotyčný se svou pedofilní orientací netají. Pro pedofilní spoluobčany zřejmě není snadné žít a psychicky odolávat tlaku anonymních lidí na internetu, které však ve skutečnosti denně potkávají na ulici nebo v tramvaji a kteří si pod rouškou anonymity internetu dovolí vyslovit ty nejpeprnější výroky na jejich adresu, neuvědomujíc si, že to může být i jejich kamarád či dobrý známý: „Pedofilie je prostě zlo, patříš do vězení a pověsit za koule do průvanu!“ Mírnější výroky pak staví pedofilii do role nebezpečné úchyvky: „Jsi dětem nebezpečný, měl by ses jim vyhýbat, léčit se, v žádném případě bys neměl s dětmi pracovat!“ Sám si nedovedu představit, jak bych tato úskalí, tuto nenávist a nepochopení v jejich situaci snášel. Zatímco cesta za pochopením je někdy náročná a

zdlouhavá, odsoudit člověka okamžitě a zvláště na základě toho, co cítí, lze velice snadno. Gieles (2001) uvádí, že „*existují lidé s pedofilním cítěním. Jak tito lidé jednají se svými pocity a co dělají, jejich činy, to se liší případ od případu. Nemůžeme je soudit a už vůbec ne zavrhnout jen proto, že něco cítí. Jen jejich skutky mohou být posuzovány.*“

Je třeba mít na paměti, že téměř všechny odborné výzkumy, týkající se pedofilie, jsou prováděné na těch pedofilech, kteří sexuálně zneužili dítě. Jejich výsledky se samozřejmě a zcela nutně musí od skutečné reality pedofilie vzdalovat – pedofilie se na základě těchto výzkumů a zkušeností vsutku může jevit jako velmi nebezpečná úchylka. Možná kdyby někdo zkoumal povahu heterosexuality u pachatelů znásilnění či sexuálního harašení, patrně by se i ta mohla někomu zdát dosti nebezpečná.

Samozřejmě i empatický a citlivý pedofil nemusí vždy odhadnout situaci a může něco „přehnat“. Kolikrát pochybuje, jestli něco nepřehnal, a nikdy si nemůže být sebou úplně jistý – adekvátní (respektive v adekvátní míře) zpětnou vazbu většinou nedostává.

Rodiče jsou v praxi velmi často vztahu nepřibuzného dospělého s jejich dítětem nakloněni, zvlášť pokud vidí, že si dítě s oním starším kamarádem rozumí a má ho rádo. Může se ale stát, že vlivem „protipedofilního harašení“ rodiče pojmou podezření, jaktože dospělý muž věnuje jejich dětem tolik času a pozornosti.¹⁸ Někdy převládne strach rodiče, který pak může zasáhnout – od přátelského rozhovoru se zúčastněným/i až po striktní a absolutní zákaz jakéhokoliv styku s jejich dítětem.

V životě pedofilního jedince dochází k mnoha rozporům. Jedním z nich je skutečnost, že musí svoje cítění před okolím tajit. Přetvářka pak může nahlodávat úctu k sobě samému. Další, možná největší rozpor je mezi tím, co pedofil skutečně cítí, a tím, a co si o jeho cítění myslí ostatní lidé (společnost). Jeho přátelských vztahů k dětem si obvykle cení, ale kdyby znali některé souvislosti toho, proč se dětem věnuje a má k nim kladný vztah, někteří z nich by jím dozajista opovrhli.

Další rozpor se týká sexuální zdrženlivosti. Ta se v sexuálních vztazích dospělých lidí příliš nenosí, spíše se obecně propaguje opak – ze všech stran útočí sexuální podněty a nezastřené náměty, aby si lidé „sexu“ užili, kdy to jen půjde. Přitom po pedofilech se striktně požaduje, aby byli sexuálně zdrženliví. Určitou výhodou může pro pedofila být, pokud zastává náboženský pohled na pohlavní styk, který díky tomu zamýšlí realizovat případně až v manželství.

---

¹⁸ Příkladem „protipedofilního harašení“ může být např. „rada“ – zařazená na stránku, která radí rodičům, co mohou udělat, aby zabránili sexuálnímu násilí na dětech – v následujícím znění: „*Dejte si pozor na osobu, jež nosí dárky vašim dětem a vykazuje přílišnou náklonnost směrem k vašim dětem.*“ (DomaciNasili.info, 2005)

Často se můžeme setkat s tím, že se sexualita a její projevy uměle oddělují. V případě pedofilie se většinou rozebírá sexuální stránka věci a málokoho napadne, že zde mohou být i city. Mohou se pak najít lidé, kteří z umělých a nepřesných definic vyvozují závěry, že pedofilům jde vždy jen o sex. Co vede heterosexuální pár k tomu, že spolu chtějí žít a založit rodinu? Láska přece se sexualitou úzce souvisí. Erotické zaměření je neoddělitelným rozměrem lidské psychiky, proniká osobnost až do nejhlubšího jádra, i kdyby člověk nikdy v životě na „sex“ ani nepomyslel. Je o radosti, o štěstí, o touze a motivaci, o schopnosti a šanci být si s někým blízký.

Přestože někdy pedofilové mohou zažívat krušné chvíle, jsou okamžiky, které je psychicky osvěžují a díky nimž nacházejí sílu žít. Často stačí málo – úsměv dítěte na ulici, vřelý pozdrav chlapce či prozvonění mobilního telefonu od milované dívky.

Pokud se někomu stane, že se mu svěří například jeho dobrý kamarád, jako se to stalo mně, měl by se snažit pochopit co nejvíce, snažit se vcítit se do něj a do toho, co k dětem cítí. Je to sice zpočátku poněkud obtížné – sami jsme zatíženi všeobecným povědomím o pedofilech. Nic lepšího však pro něj udělat nemůžeme – náš lidský přístup nedokáže nahradit žádný sexuolog ani léčebna. Pokud pedofilní jedinec zakusí, že si jej váží jiní lidé, kteří o jeho odlišné orientaci vědí, bude si tak moci lépe vážit sám sebe, vztahů s dětmi i ostatních lidí.

Poměrně rozšířený je vtip, který pedofilii přirovnává k nedočkavosti („to není pedofilie, to je jen nedočkavost“). Tento vtip přijde pedofilům, se kterými jsem měl možnost komunikovat, poněkud nesmyslný. Nechť si čtenář zkusí představit, že se pedofil zamiluje kupř. do osmileté holčičky. Bude trvat minimálně 6 let, než by s ní mohl mít legální sexuální kontakt, a minimálně 10 let, než by si ji hypoteticky mohl vzít za manželku. Takové čekání zajisté vyžaduje opravdu velkou dávku trpělivosti.

Nicméně i přes všechna úskalí žije nekriminální pedofil celkem normálním životem. Dýchá stejný vzduch, chodí po stejných chodnících, jezdí stejnou tramvají, autobusem, vlakem, metrem, do práce i z práce jako ostatní lidé. Liší se opravdu jen tím, že místo toho, aby obdivoval krásu dospělých žen, jako osoba gynekofilní, nebo mužů, jak je to vlastní androfilním jedincům, obdivuje krásu dětí, které na ulici potkává, a občas se do nějakého zamiluje. Můžeme spekulovat, zda je jeho vlastnost vadou nebo ne, můžeme jej tolerovat i odsuzovat za to, co cítí. Nicméně podstatu a charakter jeho náklonnosti k dětem tím zřejmě nezměníme. Domnívám se, že to, zda vztahu dospělého člověka k dětem přisoudíme nádech pedofilie nebo ne, je naprosto irelevantní. Nejdůležitější je to, jak se dotyčný k dětem skutečně chová – podle toho jej pak také posuzujeme.

4. Podněty k zamyšlení

Kterýkoliv muž či žena, a nikdo není předem z této možnosti vyňatý, si může jednoho dne všimnout, že se mu „jaksi víc“ líbí bytosti, které mají pubertu teprve před sebou nebo jsou v její počáteční fázi. Komukoliv z nás se může stát, že se mu svěří jeho dlouholetý dobrý kamarád či dobrá kamarádka s tím, že se mu/jí líbí děti – ať už děvčátka nebo kluci. Kterémukoliv rodiči se může stát, že s jeho dítětem bude intenzivněji kamarádit člověk, který není jeho vrstevníkem. A nesmíme opomenout ani tu možnost, že se komukoliv z nás může narodit pedofilně orientovaný potomek. Proto bych rád na závěr této práce uvedl některé podněty k zamyšlení či doporučení, které považuji pro uvedené konkrétní případy za důležité a prospěšné. Nejedná se o nějaká striktní doporučení, někomu však mohou pomoci se alespoň základně zorientovat a neudělat unáhlený krok nesprávným směrem.

4.1. Podněty k zamyšlení pro ty, kteří se cítí být pedofilně orientováni

Pokud cítíš, že pro tebe děti znamenají něco víc a že jsi (i třeba jen pravděpodobně anebo jen částí své sexuality) pedofilně orientován, může být prospěšné zamyslet se nad některými následujícími větami:

Může se ti stát, že se do nějakého dítěte zamiluješ. Poznáš to tak, že na něj budeš neustále myslet, budeš se dlouho dopředu těšit na každé setkání s ním a po něm vzpomínat na společně strávené chvíle. Vztah s dítětem ale klidně může erotickou fascinaci postrádat. Možná budeš chtít nějaké dítě, třeba od sousedů nebo známých, víc poznat, navázat s ním bližší vztah, budeš hledat možnosti, jak se s ním a s jeho rodinou seznámit. Snad každý realizovatelný vztah s dítětem může existovat pouze za podmínky respektu k jeho rodičům. Rodič by měl vědět, s kým a kde jeho dítě je, co dělá, kdy se vrátí, atd. Pokud je v rodině dětí více, může být žádoucí distribuovat pozornost i k ostatním dětem a členům rodiny, samozřejmě v závislosti na rodinných konstelacích a konkrétních podmínkách. Buď připraven na to, že vnímavý rodič obvykle záhy pozná, za kým k nim domů chodíš – nemusí to přitom chápat nijak negativně, naopak může být takovému kamarádění nakloněn, zvláště když uvidí, že tě má jeho dítě rádo a těší se, až zase příště přijdeš.

Pokud máš to štěstí a můžeš intenzivněji kamarádit s dítětem, které ti přirostlo k srdci, vždy když začneš přemýšlet o vztahu k němu, uvědom si a respektuj fakt, že je to ještě dítě. Můžeš mu dát lásku přiměřeně najevo, měl bys ale také respektovat kontext vztahu s ním – dítě tě pravděpodobně bude považovat pouze za staršího kamaráda, takže i když ty k němu můžeš mít cit kvalitativně odlišný (např. budeš do něj zamilovaný), mělo by se z tvé strany jednat také „pouze“ o kamarádství. Jinými slovy, respektuj formu vztahu, který k tobě dítě má. S tím souvisí také respektování fyzické blízkosti. Jsou děti, které se dospělého téměř nedotknou, naopak existují

takové děti, které svým až příliš kontaktním chováním mohou pedofilnímu jedinci působit nemalé rozpaky. Vždy je třeba hledat přiměřenou míru – pokud dítě sedí celé na klíně, snad není třeba se přehnaně obávat pohlázení po vlasech či přitulení. Vždy měj na paměti, že štěstí a blaho dítěte má přednost před tvým blahem a štěstím. Rozumně uvažuj o přínosech i rizicích všeho, co budeš dělat. Stejně jako kdokoliv jiný v jakémkoliv jiném vztahu musíš počítat s tím, že ten, koho máš rád, není tvým majetkem.

Budeš-li cítit potřebu někomu se se svou orientací svěřit, vybírej opravdu pečlivě. I když by většina lidí nejspíš dokázala tvou odlišnou sexuální orientaci pochopit, nikdy nevíš, zda další svěření nepřinese tvému životu zničující utrpení.

Pokud o sobě pochybuješ, zda jsi nebo nejsi pedofil, všímej si toho, kdy jsi šťastný a kdo je kdy šťastný z tvé přítomnosti a blízkosti. Všímej si toho, po čem skutečně toužíš – nenech si nic od nikoho namlouvat a podsouvat – všímej si toho, po čem touží ti, které máš rád. Hledej cesty, kterými je možné jejich i tvoje štěstí rozmnožovat a uchovat. Není důležité, jak své city a vztahy pojmenuješ, ale jaké budou.

Podněty k zamyšlení pro „problémové“ pedofily

Většina pedofilně orientovaných jedinců se sexuálního zneužívání nikdy nedopustí, avšak tuto práci mohou číst i jedinci, kteří nějaké dítě zneužívají nebo v minulosti zneužili a doposud nejsou se sebou vyrovnání, případně takoví, kteří cítí, že jim sebeovládání v této věci dělá problém. Pro ně jsou určeny následující řádky:

Pokud ti dělá tvoje odlišná sexuální orientace problém, běž ji za někým, komu důvěřuješ, řešit. Pokud nikomu nedůvěřuješ, vyhledej na internetu jiné pedofily, se kterými můžeš o své orientaci a pocitech mluvit. Pokud máš problém se sebeovládáním, vyhybej se rizikovým situacím, kdy cítíš, že tě pokušení příliš svádí – nebuď s dětmi o samotě, nechej pootevřené dveře do pokoje, případně odejdi pryč. V přítomnosti dětí nepij alkohol, snižuje ovládací schopnosti. Selhání opravdu nestojí za to, naruší tvou osobnostní integritu, navíc platí, že kdo jednou „ochutnal“, mívá pak následně větší problém odolat. Vyhledej sexuologa, měl by ti umět pomoci. Pokud už dojde k tomu, že zneužiješ dítě, je lepší přiznat si selhání a začít s tím něco dělat, než žít v omylu, že o nic nejde a nikomu nic nehrozí. Důsledky tvého jednání totiž mohou být fatální. Pokud nějaké dítě zneužíváš, měl by sis uvědomit, že tím ubližuješ nejen sobě a tomu dítěti, ale také své a jeho rodině a vztahům s ostatními lidmi. Situaci je rozhodně potřebné radikálně řešit, a pokud ji přijdeš řešit sám, budeš mít oproti ostatním, které dřív nebo později stejně někdo odhalí, nespornou výhodu – každý sexuolog, ale případně pak i soudce tento tvůj nelehký avšak vstřícný krok pozitivně ocení.

4.2. Podněty k zamyšlení pro rodiče dětí

Jako rodiče (zákonní zástupci) máte k dětem zvláštní pravomoci. Ovlivňujete jejich život víc než ostatní lidé. Můžete rozhodnout, co Vaše dítě smí nebo nesmí dělat, i to, s kým může kamarádit.

Pokud si všimnete, že s Vaším dítětem kamarádí dospělý člověk a rozumí si s ním třeba více než s Vámi, možná o tom začnete přemýšlet. Dospělý kamarád Vašeho dítěte může, ale také nemusí být pedofilně orientovaný. Všimněte si, jak se k Vám a k Vašemu dítěti chová. To, zda je pedofil nebo ne, není vůbec důležité, Vašemu dítěti může ublížit úplně kdokoli. Pokud je Vám starší kamarád Vašeho dítěte cizí (dítě se s ním schází kupř. na dvorku před domem), zkuste ho víc poznat – pozvat domů na návštěvu nebo na společný výlet, povídat si s ním. Může být zpočátku trochu vyplašený, může se bát Vaší reakce. Všimněte si jeho skutečných projevů, nejvíce však samozřejmě reakcí Vašeho dítěte, a to jak v přítomnosti, tak v nepřítomnosti onoho staršího kamaráda. Na Vašem potomkovi nejlépe poznáte, zda je všechno v pořádku nebo zda něco nesedí. Děti obvykle samy mají chuť se o všechny zážitky podělit, nezapomeňte jim proto naslouchat.

Možná se někdy v hovoru se svým potomkem, který je ještě dítě nebo je už dospělý, dostanete i na téma odlišné sexuální orientace. Ubezpečte ho, že ať už se mu budou líbit holky či kluci věkově přiměřeně nebo děti anebo cokoli jiného (tedy bude heterosexuálně nebo homosexuálně teleiofilně či pedofilně, případně i jinak sexuálně orientovaný), může se Vám kdykoliv svěřit a nepřestanete ho proto mít rádi.

Prevence pohlavního zneužití

Učte dítě říkat „NE“. Dítě by mělo umět návrh dospělého nebo dotýkání asertivně odmítnout. Mlčení dítěte může pedofil považovat za souhlas, i když samo dítě mohlo doteky vnímat nepříjemně. Přitom kolikrát jasně vyjádřené „ne“ bohatě stačí – pedofil obvykle nejde přes nesouhlas dítěte, nechce totiž, aby dítěti bylo v jeho přítomnosti jakkoliv nepříjemně.

Poučte dítě, jak jen to bude možné, že nikdo nemá právo se ho dotýkat, když je mu to nepříjemné. (Je však třeba uvědomit si, že toto právo není absolutní, jsou situace, kdy je tomuto právu nadřazen zájem o dobro pro dítě.) Dítě by mělo vědět, že mu nikdo (včetně rodičů) nesmí bezdůvodně sahat na intimní partie, např. mezi nohy. Když se dítě zeptá proč, bude dobré mu říct, že se to zkrátka nehodí (pojednání o kulturních normách ponechejme na dobu, až bude starší). Naproti tomu zdůrazňování, že takové jednání mu ublíží (či ublížilo, pokud se již stalo), by mohlo

být kontraproduktivní – ojedinělé sáhnutí mezi nohy nemusí způsobit žádnou újmu, zatímco zveličování takového skutku a postavení dítěte do role oběti mu může ublížit daleko více.

Nemá příliš cenu upozorňovat na „klasické“ modelové situace, kdy nějaký divný cizí pán s pytlíkem bonbónů bude chtít, aby s ním dítě někam šlo atd. On se většinou objeví docela nedivný pán s naprosto neočekávaným a věrohodným vystupováním. Navíc většina případů pohlavního zneužívání dětí se děje doma, u nejbližších příbuzných, případně ze strany lidí dítěti dobře známých. Samozřejmě je ale třeba dítě rozumně vést k všeobecné opatrnosti k cizím lidem a především k odmítání nabídky svezení autem či jiné lákání na nějakou dítěti příjemnou činnost. Je-li však dítě přehnaně varováno („nesmíš se s nikým cizím bavit“, „nesmíš s nikým nikam chodit“, atp.), může to mít i svá negativa. V zásadě dospělý člověk nemá právo a nesmí dítěti ublížit. Přístup, kdy je dítě vedeno k přehnané opatrnosti, v praxi sice může některým rizikovým situacím předejít, ale stejně nedokáže jistojistě zabránit zneužití – pokud si dospělý člověk usmyslí, že dítě zneužije, není v moci dítěte tomu jakkoliv zabránit. Problematičnost tohoto přístupu pak spočívá v tom, že může vyvolat u dítěte pocit viny (odpovědnosti) za to, co se stalo. Přitom za to, co se stalo, je plně odpovědný pouze člověk, který dítě atakoval. Může také dojít k tomu, že dítě, které bude přehnaně varováno úzkostlivými rodiči na všemožná nebezpečí, se stane příliš bojácným a nesebevědomým.

Svému dítěti věřte. Pokud za vámi přijde a řekne, že mu na přirození sahal strejda, tatínek, bratranec, lékař, atd. – prostě kdokoliv, vezměte tuto informaci zcela vážně. Ač se to může zdát divné, často rodič dítěti tuto informaci nevěří, případně ji bagatelizuje. Vždyť „jak by pan Novotný, ten skvělý a vážený muž, mohl.“ Když pak dotyčný sáhne znovu, dítě se s největší pravděpodobností již svěřit nikomu nepůjde. Dítě si sice může vymýšlet, ale primárně by se mu mělo věřit – malé dítě si osahávání stěží samo vymyslí.

Sledujte projevy dítěte. Když dítě někdo zneužívá, má to určité projevy. „*Například dítě, které bylo veselé, je plačtivé. Dítě, které dosud bez problémů prospívalo ve škole, má náhle problémy s prospěchem nebo chováním. Izoluje se, stahuje se, nechce s dětmi ven, bojí se určitých lidí. Zarytě například odmítá jet k babičce a dědovi. Nebo dítě, které rádo chodilo do sportovních kroužků, najednou přijde s tím, že tam chodit nebude*“ (Krylová, 2008). Dítě obvykle nechce s dotyčným zneužívatelem zůstat samo, za každou cenu se může chtít té situaci vyhnout – vypadá to, jako kdyby zlobilo, že nechce zůstat s tatínkem, u sousedů nebo známých, kteří se o něj mají po přechodnou dobu bez Vaší přítomnosti starat. Projevů je samozřejmě víc, dítě obvykle vysílá nespecifické signály.

V neposlední řadě (a možná je tento odstavec dokonce nejlepší variantou prevence pohlavního zneužívání) je důležité mít s dítětem dobrý vztah, udělat si na ně čas, věnovat se mu, povídat si s ním o tom, co ho zajímá nebo trápí, hrát si s ním. Rodič, který má s dítětem dobrý vztah, obvykle rozpozná, že se něco děje a že něco není v pořádku. Nejrizikovější jsou rodiny, kde se dětem příliš pozornosti nevěnuje – dítě z takové rodiny se snadno upne na člověka, který mu bude věnovat pozornost, kterou doma nedostává. Ten člověk si pak s dítětem může dělat nepozorovaně téměř cokoli.

4.3. Podněty k zamyšlení pro ty, kterým se pedofil svěří

Může se stát, že se Ti jednoho dne svěří Tvůj kamarád nebo blízký přítel s tím, že pro něj děti nejsou jenom malí roztomilí človíčkové – že se mu děti líbí tak nějak víc, že jsou objekty jeho erotické a citové náklonnosti, že jsou pro něj nejkrásnějšími bytostmi na světě. Nejspíš Tě jeho sdělení zaskočí. Nedělej unáhlené závěry. Přemýšlej o tom, co Ti řekne, vycházej přitom z toho, jak jsi ho doposud znal a jaké jsi s ním měl zkušenosti. Pokud se někomu pedofil svěří, většinou to dělá po dobrém uvážení, zároveň však s obrovským strachem. Protože tu skutečnost o něm neví každý a ani Ty jsi ji nemusel vědět, kdyby se nesvěřil, buď mu vděčný za důvěru. Snaž se situaci pochopit, pokud Tě napadnou doplňující dotazy, hned se ptej. Važ však pečlivě každé slovo, které řekneš. Pokud to tak budeš na konci svěření cítit, dej najevo svou účast, potvrď, že se z Tvé strany ve vztahu k němu nic nezmění. Obvykle by tím rozhovor na dané téma neměl navždy skončit – pokud se někdy v budoucnu setkáte, určitě se zeptej na cokoli, na co jsi přišel a co Ti vrtá hlavou. Zcela samozřejmě nikdy nikde bez svolení nešíř informaci dále (včetně pouhých náznaků), a to ani nejlepším přátelům, které máš.

Podněty k zamyšlení pro rodiče pedofilů

Zvláštním typem svěření je, když se pedofil svěří svým rodičům nebo jednomu z nich. Žádní rodiče nevědí, jak bude nebo je jejich potomek sexuálně orientován, měli by být proto předem připraveni na to, že se jim může narodit potomek s jinou sexuální orientací. Svěření pedofila rodičům či jednomu z nich patří k nejobávanějším druhům svěření. Přece jen strach ze zavržení vlastním rodičem je o něco vyšší než ztráta kamaráda ze stejného důvodu. U mladých pedofilů existuje riziko, že rodiče nebudou jeho slova brát vážně, a to z několika důvodů. Rodič si může myslet, že jeho potomek z „toho“ vyroste, protože se jeho sexualita teprve rozvíjí, a že se vývoj poněkud opozdil. Navíc i sám rodič může chápat pedofilii stejně negativně jako většina lidí – jako *sklon* ke zneužívání dětí, pokud tedy zneužívání dětí není přímo pokládáno za synonymum pro pedofilii. Z těchto důvodů plynoucí

nepochopení může být pro jejich pedofilního potomka velice bolestné. Na druhou stranu i pro rodiče může svěřeni syna či dcery znamenat velké zklamání.

Milí rodiče, kterým se svěřil Váš potomek, že je pedofilně orientován: Neklesejte na mysli. Za orientaci svého potomka nijak nemůžete, nemá cenu si cokoli vyčítat. Přemýšlejte s hlubokým zaujetím o tom, co Vám Váš potomek říká – přitom platí to stejné, jako výše u všeobecných doporučení pro ty, kterým se pedofil svěří. Zajímejte se o to, co k dětem cítí. Pokud je do nějakého dítěte zamilovaný nebo s nějakým dítětem kamarádí, rozhodně vztahu nebraňte – zřejmě byste ztratili jeho důvěru a Váš potomek by vztah s dítětem držel v utajení. Určitě nežeňte svého potomka ihned k sexuologovi nebo psychologovi – můžete tím spoustu věcí pokazit a především tím dáte najevo, že jste nepochopili, co Vám chtěl Váš potomek sdělit. Studujte literaturu, která je dostupná. Ptejte se Vašeho potomka na to, co Vás napadne. Ujistěte ho způsobem Vám vlastním, že jej máte stále stejně rádi jako svého syna nebo dceru. A samozřejmě v žádném případě s nikým třetím neřešte konkrétně jeho orientaci za jeho zády a bez jeho vědomí.

Podněty k zamyšlení pro toho, komu se svěří ten, kdo zneužil dítě

Může samozřejmě dojít i k tomu, že se Ti pedofil svěří, že nějakému dítěti už ublížil (mělo by se jednat o méně závažné jednání typu osahávání apod.). Nezapomeň i v tomto případě být vděčný za důvěru – jistě není smyslem dobrovolného svěřeni, abys hned skutečnost oznamoval policii (neoznámení pohlavního zneužití není trestné) – následná činem vyvolaná skandalizace nebo vyšetřování a trestní řízení mohou způsobit mnohonásobně větší škody než samotný tělesný kontakt. Je proto třeba postupovat s rozmyslem, zdánlivě nejsnazší řešení nemusí být to správné. Pokud je to první skutek, nejspíš bude dotyčný potřebovat určitou oporu. Je dobré stanovit podmínky – především v tom smyslu, že budeš donucen postupovat rázněji v případě, kdy by mělo dojít k opakování skutku. Pokud k opakování dojde, je nutné situaci řešit bez zbytečných časových prodlev – je nezbytné s dotyčným zajít na sexuologii. Je-li to mladý člověk ještě v pubertě nebo těsně po ní, měli by být informováni jeho rodiče. Pokud to nepomůže, bude nutné informovat rodiče dítěte, které zneužívá. Vždy však velmi záleží na okolnostech jednotlivého případu. Mělo by se postupovat především s ohledem na dítě, než chtít za každou cenu potrestat pachatele – znovu zdůrazněme, že vyšetřování případu může dítěti ublížit mnohem víc, než samotný skutek pohlavního zneužití. V případě nedodrženi podmínek nebo v případě dalšího opakování skutku bude nakonec nutné i přes předešlé preventivní kroky a po vyčerpání všech jiných možností záležitost oznámit policii.

4.4. Podněty k zamyšlení všeobecné

Pedofilie je poměrně moderní téma, často se o něm mluví. Hodně lidí bere tento pojem do úst, aniž by ve skutečnosti věděli, o čem přesně se jedná. Rady všeobecné jsou proto určeny všem ostatním lidem, kterých se téma pedofilie přímo nedotýká:

Nemusí se vám svěřit žádný pedofil, přesto se vám může stát, že budete svědky „zajímavého“ úkazu, který vám utkví v paměti, a budete o něm přemýšlet. Může to být třeba některý z Vašich kolegů z práce, vzdálenějších známých nebo i náhodných kolemjdoucích na ulici. Všimnete si, že ten člověk (obvykle takto bývá „podezírán“ muž) má k dětem jakýsi zvláštní vztah. Může se přitom jednat jak o pozitivně vyhlížející činnost, tak i nějaký negativní projev. Na pozitivní projev snad netřeba reagovat hned „podezřením“. Může se ale stát, že někdo udělá něco zjevně nedobrého nebo něco přežene. Buďte všímaví a dle závažnosti situace a blízkosti vztahu k němu nejenže ho upozorněte, ale promluvte si s ním o tom.

Pokud se o někom dozvíte, že je „pedofil“, vzpomeňte a všímejte si, jak se ten člověk doposud choval, jaké s ním máte zkušenosti, jaké s ním mají zkušenosti ostatní lidé. Někoho odsoudit na základě nějaké fámy nebo jen na základě toho, že něco je, aniž by porušoval společenské normy nebo zákony, je samo odsouzeníhodné.

Buďte kritičtí k novinovým článkům a televizním reportážím. Pojednávají většinou jen o negativních projevech některých jedinců a směšují pojmy. Pedofilie neznamena ani v nejmenším sexuální zneužívání dětí, přitom je téměř neuvěřitelné, jak často se v médiích zneužívání dětí a pedofilie dohromady spojují. Nezapomeňte, že o pozitivních projevech pedofilie a jejích nositelů ve vašem okolí i vám vzdálených nevíte a nemáte se ani jak dozvědět – zřejmě se nestává, že by například všemi oblíbený učitel informoval prostřednictvím médií o své pedofilní orientaci.

A na závěr snad nejdůležitější všeobecné doporučení: Striktně rozlišujte mezi nositelem pedofilie či jiné sexuální deviace (pedofilem, parafilikem, deviantem) a tím, kdo zneužije dítě (delikventem). Nejsou to synonyma.

Závěr

Pedofilie je cítění. Cítění nemůže být špatné/trestné. Pouze činy člověka můžou být špatné/trestné. Pedofilie, stejně jako každá sexuální orientace, způsobuje určitou motivační sílu, kterou je možné použít jako nůž – k dobru, ale i ke zlu. Je na samotném člověku, aby si svou odlišnost uvědomil a chtěl hledat, jakým způsobem může tu sílu a motivaci k dobru použít. (...) Lidé by měli brát na vědomí, že ve společnosti jisté procento lidí s pedofilní orientací vždy bylo, je a bude. (Kasz, 2003)

Práce pojednala o pedofilii se zřetelem k situaci nekriminálních pedofilně disponovaných osob. Pokusil jsem se v ní shrnout základní fakta, která se ve všeobecné problematice okolo pedofilie vyskytují. Na závěr připomeňme nejdůležitější z nich:

Pedofilie je erotická orientace na nedospělé jedince (děti), která se vyznačuje citovou náklonností, intenzivnějším prožíváním či potřebou citově významných vztahů k dětem a obvykle ve vztahu k nim též specificky vyšší genitální reaktivitou. Neoznačuje sklon páchat sexuální delikt, označuje pouze to, co její nositel v určitých situacích cítí, případně jakou vykazuje míru citlivosti a reakcí vůči dětem (např. pocity z přítomnosti nebo nepřítomnosti dětí a jejich projevů, tělesné reakce, schopnost empatie, zamilovanosti, atd.). Mnozí pedofilové se pracovní (ale i v nepracovních typech vztahů) realizují v pedagogické činnosti s dětmi a pro porozumění dětskému světu jsou obvykle mezi dětmi oblíbení. Pedofilové, stejně jako většina lidí, zpravidla dokáží rozlišit mezi potřebami svými a potřebami dětí a obvykle k dětem nepřistupují jako k předmětům, ale jako ke skutečným osobám, ke kterým se dokáží chovat s úctou. Etiologie pedofilie není známa, stejně jako její výskyt v populaci, s největší pravděpodobností se jedinec s pedofilními dispozicemi rodí. Za nemoc může být pedofilie považována v případě, kdy tato jinakost sexuální orientace působí újmu svému nositeli či jeho okolí.

Sexuálního zneužívání dětí se dopouštějí většinou osoby po sexuální stránce normální, ale defektní osobnostně či sociálně. Pedofilové se podílejí odhadem na desetinu celkového počtu případů sexuálního zneužití dětí; problém pohlavního zneužívání dětí tedy v pedofilii nespočívá.

Legislativa ohledně některých trestných činů, dotýkajících se i některých aspektů pedofilie, nerozlišuje dostatečně skutečnou újmu, kterou jejich spáchání může přivodit. Dle mého názoru je chybou, že zákon nerozlišuje pornografická díla, která zobrazují „živé“ dítě, od děl, která vznikla počítačovou animací, kresbou apod., tedy bez zneužití dětí. Sledování dětské pornografie může pomoci pedofilům lépe vybit sexuální pud, eventuální legalizaci výroby a přechovávání animované či písemné dětské pornografie je tedy třeba dále diskutovat.

Z hlediska ochrany dětí považují za přínosné zamyslet se nad možnostmi prevence negativních projevů „budoucích“ pedofilů či nositelů jiných sexuálních odlišností, kteří by proto měli být již v počátečních fázích rozvoje své sexuality, tedy v pubertě, srozuměni s tím, že mohou být nositeli pedofilie nebo některé z ostatních parafilii, a zároveň s tím, jak mohou svou osobnost integrovat a včetně specifických projevů odlišné sexuality kultivovat. Jako významná se jeví též potřeba pozitivních vzorů a možnost pozitivní adaptace.

Za důležité rovněž považují zlepšení náhledu na pedofilii a jiné sexuální odlišnosti, aby se tak parafilici nebáli svěřit se rodičům, kamarádovi či lékaři, případně, pokud jim dělá odlišná orientace problém, aby se nebáli ji s někým řešit. Bylo by prospěšné, kdyby se lidé alespoň částečně pokusili s pedofilii souvisejícím problémem porozumět a kdyby se snažili používat příslušné pojmy v korektních významech. Za současného stavu, kdy většina lidí považuje bez dalšího kontextu pedofily za a priori dětem nebezpečnější a staví se tak negativně např. k tomu, když se pedofil pohybuje mezi dětmi nebo s nimi pracuje, bohužel nelze očekávat, že se budou pedofilové se svou odlišnou orientací druhým lidem, případně i odborníkům svěřovat, což ve svém důsledku může být ku škodě společnosti a především dětem, o jejichž ochranu a bezpečí jde v první řadě.

Pedofilii i jiným sexuálním odchylkám se média, laici i někteří odborníci zpravidla věnují jen v rámci upozornění na nebezpečné případně kriminální jedince, málokdy se zmíní i skutečné problémy a projevy parafilních jedinců. Ty parafiliky, kteří se se svou odlišnou sexuální orientací vyrovnali a dokázali vykonat např. v případě pedofilie pro děti hodně dobrého, nikdo na odborné úrovni nezkoumá. Bylo by proto přínosné, kdyby byla situace nekriminálních pedofilně disponovaných osob lépe reflektována a kdyby se jimi odborníci z řad sexuologů začali na odborné úrovni významněji zabývat.

Věřím, že předložená bakalářská práce umožní čtenáři alespoň částečně do komplikovaného tématu pedofilie a souvisejících otázek nahlédnout v poněkud širších souvislostech, než v jakých je vnímal doposud, a tím zároveň přispěje k dílčí demytizaci a detabuizaci problematiky pedofilie. V navazující diplomové práci bych se chtěl podrobněji zabývat případovými studiemi některých egosyntonních heterosexuálních a homosexuálních pedofilů – chtěl bych probrat podrobněji především konkrétní aspekty a specifika jejich života, např. proč a jaké děti se jim nejvíc líbí, po čem touží, jak vnímají sami sebe i okolní svět, jaká konkrétní úskalí je potkala na jejich životní cestě, jaké mají osobní zkušenosti s přístupem sexuologů, apod.

Použitá literatura

- ABEL, G. G., MILLTLEMAN, M. S., BECKER, J. V. *Sex offenders: Results of assessment and recommendations for treatment*. In: M. H. Ben-Aron, S. J. Hucker, C. D. Webster (Eds.). *Clinical criminology: The assessment and treatment of criminal behavior*. M & M Graphics. Toronto, Canada. 1985, str. 207–220.
- ABZ.cz. *Slovník cizích slov* [online]. 2008 [cit. 11. 10. 2008]. Dostupné na internetu: <<http://slovník-cizich-slov.abz.cz>>.
- ADLATUS. *Regulace pornografie* [online]. 2004 [cit. 23. 2. 2009]. Dostupné na Internetu: <<http://adlatus.wz.cz>>.
- AgeOfConsent.com. *Legal Age of Consent* [online]. 2009 [cit. 13. 4. 2009]. Dostupné na internetu: <<http://www.ageofconsent.com/ageofconsent.htm>>.
- ALEXA, J. *Žil jsem jako pedofil*. Portál. Praha, 2002. ISBN 80-7178-675-6.
- American Psychiatric Association: *Diagnostic and statistical manual of mental disorders*. 4. edice. Washington, 1994.
- BARTÁK, J., BRADNOVÁ, H. a kol. *Encyklopedický slovník*. Odeon. Praha, 1993. ISBN 80-2070-438-8.
- BERLIN, Fred. *Treatments to Change Sexual Orientation*. In: *American Journal of Psychiatry*, Volume 157. 2000, str. 838. Dostupné na internetu: <<http://ajp.psychiatryonline.org/cgi/content/full/157/5/838>>.
- BL Info [online]. 2008 [zal. září 2007, cit. 22. 11. 2008]. Dostupné na Internetu: <<http://blinfo.tym.sk>>.
- BLAŽKOVÁ, J., FRYDECKÁ, L. *Sex od čtrnácti rozzlobil odborníky* [online]. iDnes.cz, 5. 12. 2005. Dostupné na internetu: <http://zpravy.idnes.cz/sex-od-ctrnacti-rozzlobil-odborniky-dvp-/domaci.asp?c=A051204_200758_domaci_dp>.
- BRÄUTIGAM, W. *Sexualmedizin im Grundriss*. Georg Thieme. Stuttgart, 1979.
- BRIERE, J., RUNTZ, M. *University males' sexual interest in children: predicting potential indices of "pedophilia" in a nonforensic sample*. In: *Child Abuse & Neglect*, Vol. 13. 1989, str. 67–75. Dostupné na Internetu: <<http://web.uvic.ca/psyc/runtz/CANpaper1989.pdf>>.
- BRICHČÍN, S., KOLÁŘSKÝ, A. *K obrazu a významu hebefilie*. In: Weiss a kol. *Sexuální zneužívání – pachatelé a oběti*. Grada. Praha, 2005. ISBN 80-247-0929-5.
- BROWNE A., FINKELHOR, D.: *Initial and long-term effects: A review of the research*. In: Finkelhor D. (ed.): *A sourcebook of child sexual abuse*. London, Sage, 1986.
- BRZEK, A. *Sexuologie pro právníky*. Karolinum. Praha, 1999. ISBN 80-7184-383-0.

- BUCHERT, V. *Devianty trestáme příliš mírně, tvrdí sexuolog Weiss* [online]. 13. 6. 2008. Dostupné na internetu: <http://zpravy.idnes.cz/devianty-trestame-prilis-mirne-tvrdi-sexuolog-weiss-p0u-/domaci.asp?c=A080613_180102_krimi_zra>.
- CAPPONI, V., HAJNOVÁ, R., NOVÁK, T. *Sexuologický slovník*. Grada. Praha, 1994. ISBN 80-7169-115-1.
- CARROLL, Lewis. *Alenčina dobrodružství v říši divů a za zrcadlem*. Aurora. Praha, 1996. ISBN 80-8597-409-6.
- COHEN, S. *Folk devils and moral panics*. Routledge, 3. vydání. London, 2002. Pův. vydání Mac Gibbon and Kee, 1972.
- ČÍRTKOVÁ, L. *Oběti sexuálního násilí*. In: Kovář, P. *Sexuální agrese*. Maxdorf. Praha, 2008. ISBN 978-80-7345-161-5.
- ČT24. *Odborníci požadují celoevropskou databázi pedofilů* [online]. 20. 2. 2009. Dostupné na internetu: <<http://www.ct24.cz/domaci/46148-odbornici-pozaduji-celoevropskou-databazi-pedofilu/>>.
- DomaciNasili.info. *Domácí násilí* [online]. 2005 [cit. 14. 4. 2009]. Dostupné na internetu: <http://www.domacinasili.info/cze/vzdelavaci_aplikace/sex%20nasili%20na%20detech.htm>.
- DOUGLAS, J., OLSHAKER, M. *Cesta do temnot. Jak chránit a vychovávat děti, aby se nestaly oběťmi pedofilních násilníků*. Alpress. Frýdek-Místek, 1999. Dostupné na internetu: <<http://vrazi.webz.cz/knihy/CESTA%20DO%20TEMNOT.txt>>.
- EDWARDS, Douglas J. *Mental Health's Cold Shoulder Treatment of Pedophilia*. In: Behavioral Health Management, 1. 5. 2004.
- FIFKOVÁ, Hana. *O sexu s Hankou: kapitola Líbí se mi děvčátka (pedofilie)*. Grada. Praha, 1998. ISBN 80-7169-673-0. Dostupné na internetu: <<http://kasz.sweb.cz/fifk.rar>>.
- FLARNYTRYL, F. *Blog - František Flarnytryl*. In: blog.iDnes.cz. 2009. Dostupné na internetu: <<http://flarnytryl.blog.idnes.cz/>>.
- FOG, A. *Paraphilias and Therapy*. Nordisk Sexologi, Volume 10, Number 4. 1992, str. 236–242. Dostupné na internetu: <http://www.ipce.info/ipceweb/Library/98-053r_fog_eng.htm>, <http://www.helping-people.info/articles/fog_eng.htm>.
- FORD, C. S., BEACH, F. A. *Patterns of Sexual Behavior*. Harper & Row. New York, 1951, str. 191.
- FREUND, K. *Diagnosing heterosexual pedophilia by means of a test for sexual interest*. In: Behaviour Research And Therapy, Volume 3. 1965, str. 229–234.
- FREUND, K., MCKNIGHT, C., K., LANGEVIN, R., CIBIRI, S. *The female child as a surrogate object*. In: Archives of Sexual Behavior, Volume 2, Number 2. 1972, str. 119–133. Dostupné na internetu: <<http://www.springerlink.com/content/v66171483501517j>>.

- FUČEK, M. *Naše společnost a pedofilie* [online]. In: Ekamarád.cz, 3. 7. 2002 [cit. 22. 11. 2008]. Dostupné na Internetu: <<http://www.ekamarad.cz/ezin/clanek/1644/>>.
- FX100D. *Jirkova stránka* [online]. 2008 [cit. 22. 11. 2008]. Dostupné na Internetu: <<http://fx100d.ic.cz>>.
- GORER, G. *Himalayan Village*. Basic Books. New York, 1967.
- GIELES, F. *Helping people with pedophilic feelings: Lecture at the World Congress of Sexology* [online]. Paris, 2001 Dostupné na Internetu: <<http://www.helping-people.info/>>.
- HALL, G. C. N., HIRSCHMAN, R., OLIVER, L. L. *Sexual Arousal and Arousability to Pedophilic Stimuli in a Community Sample of Normal Men*. Behavior Therapy 26, 1995, str. 681–694. Dostupné na Internetu: <http://www.ipce.info/ipceweb/Library/97-048_article.html>.
- HARTL, P., HARTLOVÁ, H. *Psychologický slovník*. Portál. Praha, 2000. ISBN 80-7178-303-X.
- HOFFMANN, R. *Die Lebenswelt des Pädophilen: Rahmen, Rituale und Dramaturgie der pädophilen Begegnung*. Opladen. Westdeutscher Verlag, 1996.
- HOST. PF03 [online]. 2002 [verze říjen 2007, cit. 28. 10. 2008]. Dostupné na Internetu: <<http://kasz.sweb.cz/pf03/index.htm>>.
- HOWELLS, K. *Considerations relevant to theories of aetiology*. In: M. Cook and K. Howells (eds). *Adult sexual interest in children*. Academic Press. London, 1981, str. 55–94.
- HUČÍN, J. *Slovo devíace nemám ráda*. Rozhovor s H. Fifkovou. In: *Psychologie dnes*. Ročník 8, číslo 11, 2002.
- iDNES.cz *Pouze desetina těch, kdo zneužijí dítě, jsou pedofilové*. 10. 10. 2007. Dostupné na internetu: <http://zdravi.idnes.cz/pouze-desetina-tech-kdo-zneuuziji-dite-jsou-pedofilove-ppg-/psychologie.asp?c=A071010_081653_zdravi_bad>
- JÍLKOVÁ, M. *Povolme animované dětské porno, říká sexuolog Weiss*. In: *Mladá Fronta DNES*, 9. 10. 2007. Dostupné na Internetu: <http://zpravy.idnes.cz/povolme-animovane-detske-porno-rika-sexuolog-weiss-fhs-/domaci.asp?c=A071009_115203_domaci_nad>.
- JONES, G. *The Study of Intergenerational Intimacy in North America: Beyond Politics and Pedophilia*. In: *Journal of Homosexuality*. Volume 20, Number 1–2. 1990, str. 275–295.
- KARASIC, D., DRESCHER, J. *Sexual and Gender Diagnoses of the Diagnostic and Statistic Manual (DSM): A Reevaluation*. In: *Journal of Psychology & Human Sexuality*, Volume 17, Numbers 3/4. 2005. Knižně: Haworth Press. New York, 2006. ISBN 978-0-7890-3214-0, 160 stran.

- KASZ. *Kaszova stránka* [online]. 2003 [cit. 22. 3. 2009]. Dostupné na Internetu: <<http://kasz.sweb.cz>>.
- KERTBENY, K. M. *Paragraph 143 des preußischen Strafgesetzbuches vom 14. April 1851 und seine Wiederbestätigung als Paragraph 152 im vorgeschlagenen Strafgesetzbuch für den Norddeutschen Bund. Eine offene und berufliche Korrespondenz mit Seiner Exzellenz Dr. Leonhardt, dem Königlichen preußischen Justizminister*. Publikováno anonymně, 1869. In: Karl Maria Kertbeny, Manfred Herzer. *Schriften zur Homosexualitätsforschung*. Verlag Rosa Winkel / Männerschwarmskript. Berlin/Hamburg, 2000. ISBN 978-3-86149-103-3.
- KNIGHT, R.; ROSENBERG, R.; SCHNEIDER, B. *Classification of sex offenders: Perspectives, methods, and validation*. In: A. W. Burgess (Ed.). *Rape and sexual assault: A research handbook*. Garland. New York, 1985, str. 222–293.
- KOLÁŘSKÝ, A. *Jak porozumět sexuálními deviacím*. Galén. Praha, 2008. ISBN 978-80-7262-504-8.
- KOLÁŘSKÝ, A., BRICHČÍN, S. *Nezávislá sexodiagnostika*. In: *Psychiatrie* 4, 2000, str. 97–111.
- KOLÁŘSKÝ, A., BRICHČÍN, S. *Za poznáním sexuálních variací disponujících k pohlavnímu zneužívání dětí*. In: Weiss, P. a kol. *Sexuální zneužívání dětí*. Grada. Praha, 2005.
- KOVÁŘ, P. a kol. *Sexuální agrese*. Maxdorf. Praha, 2008. ISBN 978-80-7345-161-5.
- KRAFFT-EBING, R. von. *Psychopathia Sexualis*. Původní vydání: Verlag von Ferdinand Enke. Stuttgart, 1886. 14. vydání: Alfred Fuchs. Wien, 1912. Kopie 14. vydání: Matthes & Seitz. Berlin, 1997, ISBN 3-882-21351-5. Dostupné na internetu: <http://commons.wikimedia.org/wiki/Krafft-Ebing_Psychopathia_Sexualis>.
- KRAUS, Jiří a kol. *Nový akademický slovník cizích slov*. Academia. 1. vydání. Praha, 2005, 879 stran. ISBN 80-2001-351-2.
- KRYLOVÁ, I. *Děti nejčastěji zneužívá někdo z rodiny, říká psychologka* [online]. In: iDnes.cz, 9. 9. 2008. Dostupné na internetu: <http://zdravi.idnes.cz/deti-nejcasteji-zneuziva-nekdo-z-rodiny-rika-psycholozka-pml-/psychologie.asp?c=A080908_125846_zdravi_deti_bad>.
- KŘÍŽEK, L. *Reverend Dodgson psychoanalyzován, aneb Carrollovo „dítě snů“ v kritickém zrcadle* [online]. 1999 [cit. 23. 2. 2009]. Dostupné na internetu: <<http://interkom.vecnost.cz/2000/20000257.htm>>.
- KUTCHINSKY, B. *Pornography and its Effects in Denmark and the United States: A Rejoinder and Beyond*. In: *Comparative Social Research*. Volume 8. 1985, str. 301–330.

- KVAČKOVÁ, R. *Nebezpeční pedofilové? Ne vždycky*. In: Lidové noviny, 14. 5. 2004. Dostupné na internetu: <http://kasz.sweb.cz/LN_14052004-Akademie.JPG>.
- LAWS, D. R., MARSHALL, W. L. *A conditioning theory of ethiology and maintenance of deviant sexual preference and behaviour*. In: Masrshall, W. L., Laws, D. R., Barbaree, H. E. (eds.): *Handbook of sexual assault*. Plenum Press. New York, 1990.
- LEACH, C. *In the Shadow of the Dreamchild: a new understanding of Lewis Carroll*. Peter Owen. London, 1999. ISBN 07-206-1044-3.
- LEVINE, J. *Harmful to Minors: The Perils of Protecting Children From Sex*. University of Minnesota Press. 2002, str. 25. ISBN 978-0-8166-4006-5. Dostupné na internetu: <http://www.ipce.info/library_3/files/levine/lev_ex.htm>.
- LIDDEL, D. *Pedofília – pravda vs. mýtus* [online]. 2009 [cit. 14. 4. 2009]. Dostupné na Internetu: <<http://pedofilia.szm.sk>>.
- LOPUCH, diskuzní fórum – *klub Pedofilie* [online]. 2008 [příspěvky archivovány od 14. 11. 2004, cit. 22. 11. 2008]. Dostupné na Internetu: <<http://www.lopuch.cz/klub.php?klub=pedofilie>>.
- MÁTE SLOVO. *Jak děti ochránit před sexuálním zneužíváním na táborech a v kroužcích?* Česká televize, vysílání ČT1, 29. 5. 2008 21:40, moderuje Michaela Jílková. Dostupné na internetu: <<http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/208572230800017-mate-slovo/>>.
- MEALEY, L. *Sex Differences: Developmental and evolutionary strategies*. Academic Press. San Diego, 2000. ISBN 0-12-487460-6.
- Mezinárodní klasifikace nemocí, 10. revize. *Duševní poruchy a poruchy chování – popisy klinických příznaků a diagnostická vodítka*. Psychiatrické centrum. 2. vydání. Praha, 2000. ISBN 80-8512-144-1.
- MOHR, J. W., TURNER, R. E., JERRY, M. R. *Pedophilia and Exhibitionism*. Toronto University Press, 1964.
- MOSER, Ch., KLEINPLATZ, P. J. *DSM-IV-TR and the Paraphilias: An argument for removal*. In: *Journal of Psychology and Human Sexuality*. Volume 17, Number 3/4. 2005, str. 91–109. Dostupné na internetu: <<http://www2.huberlin.de/sexology/GESUND/ARCHIV/MoserKleinplatz.htm>>, <http://www.ipce.info/library_3/files/moser_kleinpl.htm>.
- MUSK, H., SWETZ, A. *Pedophilia in the correctional system*. In: *Corrections Today*. Volume 59, Number 5. 1997, str. 24–28.
- NEJEZCHLEBOVÁ, L. *Zpověď MF DNES: Jsem pedofil a učím*. In: *Mladá fronta DNES*, 10. 11. 2007. Dostupné na internetu: <http://zpravy.idnes.cz/zpoved-mf-dnes-jsem-pedofil-a-ucim-dl0-/domaci.asp?c=A071109_152603_domaci_ton>.

- NEJEZCHLEBOVÁ, L. *Ozvěte se, vzkazují vyšetřovatelé obětem sexuálních deviantů*. In: iDnes.cz, 18. 2. 2009. Dostupné na internetu: <http://zpravy.idnes.cz/ozvete-se-vzkazuji-vysetrovatele-obetem-sexualnich-deviantu-p6t-/krimi.asp?c=A090218_011257_krimi_nel>.
- NOVINKY.cz *Až 90 procent případů zneužívání dětí nezpůsobují pedofilové* [online]. 10. 10. 2007. Dostupné na internetu: <<http://www.novinky.cz/zena/vztahy-a-sex/124292-az-90-procent-pripadu-zneuzivani-deti-nezpůsobuji-pedofilove.html>>.
- NOVOTNÁ, M., KREMLÍČKOVÁ, M. *Kapitoly ze speciální pedagogiky pro učitele*. SPN. Praha, 1997. ISBN 80-8593-760-3.
- NOVÝ ČAS. *Som „úchylák“ – čo s tým? Rozhovor s Petrem Weisem*. Slovensko, 27. 5. 2002.
- PAZDERA, J. *Empatie závisí na genech* [online]. 16. 3. 2009. Dostupné na internetu: <<http://www.osel.cz/index.php?clanek=4292>>.
- POKORNÝ, J. *Vražda malého Jakuba mění zákony, uvažuje se o evidenci pedofilů* [online]. In: iDnes.cz, 21. 2. 2009. Dostupné na internetu: <http://zpravy.idnes.cz/vrazda-maleho-jakuba-meni-zakony-uvazuje-se-o-evidenci-pedofilu-psn-/domaci.asp?c=A090221_1143864_domaci_vem>.
- PONDĚLÍČEK, Ivo. *Lidská sexualita jako projev přirozenosti a kultury*. Avicenum. Praha, 1974.
- QUINSEY, V. L., LALUMIÉRE, M. L. *Evolutionary perspectives on sexual offending*. In: *Sexual Abuse* 7. 1995, str. 301–315.
- RAUŠOVÁ, Z. *Pedofil: Ve škole boj neschvám. Jsem učitel a učím* [online]. In: iDNES.cz, 14. 11. 2007. Dostupné na internetu: <http://zpravy.idnes.cz/pedofil-ve-skole-boj-nesvadim-jsem-ucitel-a-ucim-fr9-/domaci.asp?c=A071113_150341_domaci_zra>.
- RIND, B., TROMOVITCH, P., BAUSERMAN, R. *A Meta-Analytic Examination of Assumed Properties of Child Sexual Abuse Using College Samples*. In: *Psychological Bulletin*. Volume 124, Number 1. 1998, str. 22–53. Dostupné na internetu: <<http://helping-people.info/rbt/metaana.htm>>.
- RYCROFT, Ch. *A Critical Dictionary of Psychoanalysis*. Původní vydání 1968. 2. vydání: Penguin Books. London, 1995. Dostupné na internetu: <<http://www.iapsa.cz/Rycroft/>>.
- SEIKOWSKI, K. *Pädophilie: Definition, Abgrenzung und Entwicklungsbedingungen*. In: *Sexualmedizin*. Volume 21. 1999, str. 327–332. Dostupné na internetu: <<http://www.itp-arcados.net/wissen/vortrag.leipzig1999se2.html>>.
- SEXUS.cz. *Sexuologický slovník* www.sexus.cz [online]. 2009 [cit. 4. 4. 2009]. Dostupné na internetu: <<http://www.sexus.cz/tema/11-sexuologicky-slovník.html>>.

- SHILDER, P. *Psychoanalytic Remarks on Alice in Wonderland and Lewis Carroll*. In: Journal of Nervous and Mental Diseases. Volume 87, Number 2. 1938, str. 159–68.
- SCHORSCH, E. *Sexuelle Perversionen: Ideologie, Klinik*. In: Sigusch, V. (ed.): Therapie sexueller Störungen. Thieme. Stuttgart, 1980.
- SMILJANICH, K., BRIERE, J. *Self-Reported Sexual Interest in Children: Sex Differences and Psychosocial Correlates in a University Sample*. California State University. Dominguez Hills, 1996. Dostupné na internetu: <<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/8870214>>.
- SUCHOMEL, P., SLÁDKOVÁ, Š. *Sex už ve 14 letech? Pro je jen třetina čtrnáctiletých* [online]. In: iDnes.cz, 22. 11. 2008. Dostupné na internetu: <http://zpravy.idnes.cz/sex-uz-ve-14-letech-pro-je-jen-tretina-ctrnactiletých-fht-domaci.asp?c=A081121_215445_domaci_dp>.
- ŠEVELA, V. *Vystavte pedofily, žádá otec zavražděného Jakuba* [online]. In: Týden.cz, 2. 2. 2009. Dostupné na internetu: <http://www.tyden.cz/rubriky/domaci/cerna-kronika/vystavte-pedofily-zada-otec-zavrazdeneho-jakuba_103075.html>.
- TANĚV, P. *Pedofil umí, co my ne*. In: Reflex 38/2008, 18. 9. 2008a. Dostupné na internetu: <<http://www.reflex.cz/Clanek33669.html>>.
- TANĚV, P. *Kastrace? Ani nutit, ani zakazovat*. In: Reflex 39/2008, 24. 9. 2008b, str. 78–79. Dostupné na internetu: <<http://www.reflex.cz/Clanek33746.html>>.
- TROJAN, O. *Pár slov k dětské pornografii* [online]. 2007 [cit. 28. října 2008]. Dostupné na internetu: <<http://www.sexualne.cz/novinky/?id=80>>.
- TROJAN, O. *Trestní zákon a sex* [online]. Komentář sexuologa. In: Pavel Miškovský. Pohled lékaře: Sex od čtrnácti [online], 25. 11. 2008. Dostupné na internetu: <<http://zena-in.cz/clanek/pohled-lekare-sex-od-ctrnacti>>.
- TROJAN, O., WEISS, P., BRICHCÍN, S. *Poznámky k ochranné léčbě sexuálních delikventů*. In: Československá kriminalistika 23. 1990, str. 124–129.
- TRONÍČEK, J. *Vězení má hrozit i za lákání dětí na internetu*. In: Novinky.cz, 9. 2. 2009. Dostupné na internetu: <<http://www.novinky.cz/krimi/160774-vezeni-ma-hrozit-i-za-lakani-deti-na-internetu.html>>.
- UZEL, R. *Pornografie a komerční zneužívání dětí*. In: Weiss, P. Sexuální zneužívání dětí. Grada. Praha, 2005. ISBN 80-247-0929-5.
- UZEL, R. *PRÁVO: Hrozí epidemie sexuálního zneužívání?* [online]. 26. 11. 2008. Dostupné na internetu: <http://neviditelnypes.lidovky.cz/pravo-hrozi-epidemie-sexualniho-zneuzivani-fmg-p_spolecnost.asp?c=A081125_114946_p_spolecnost_wag>.

ÚMLUVA o právech dítěte. Sdělení č. 104/1991 Sb. federálního ministerstva zahraničních věcí. Sbírka zákonů České a Slovenské Federativní Republiky, částka 22, 1991. Dostupné na internetu:
<http://www.stopdetskepraci.cz/download/pdf/documents_2.pdf>,
<<http://www.osn.cz/dokumenty-osn/soubory/umluva-o-pravech-ditete.pdf>>.

VACA, J., SUCHOMEL, P. *Sex od čtrnácti? Lékaři protestují* [online]. In: iDnes.cz, 14. 11. 2008. Dostupné na internetu: <http://zpravy.idnes.cz/sex-od-ctnacti-lekari-protestuji-dr6-/domaci.asp?c=A081113_215500_domaci_abr>.

WARD, T., HUDSON, S. M., MARSHALL, W. L., SIEGERT, R. J. *Attachment style and intimacy deficits in sexual offenders: A theoretical framework*. In: Sexual Abuse: A Journal of Research and Treatment. Volume 7. 1995, str. 317–334.

WEISS, P. a kol. *Sexuální zneužívání dětí*. Grada. Praha, 2005. ISBN 80-247-0929-5.

WEISS, Petr. *Sex*. Alberta Plus. Praha, 1998, str. 161–163. ISBN 80-85792-99-0.
Dostupné na internetu: <<http://kasz.sweb.cz/pf03/weiss.htm>>.

WEISS, Petr. *Sexuální deviace*. Portál. Praha, 2002. ISBN 80-7178-634-9.

WIKIPEDIE, otevřená encyklopedie. Jednotlivé články:

Dětská pornografie [online]. Poslední aktualizace 24. 3. 2009 18:13 [cit. 20. 4. 2009].
Dostupné na internetu:
<http://cs.wikipedia.org/wiki/D%C4%9Btsk%C3%A1_pornografie>.

Léčba pedofilie [online]. Poslední aktualizace 24. 10. 2008 12:37 [cit. 20. 4. 2009].
Dostupné na internetu:
<http://cs.wikipedia.org/wiki/L%C3%A9%C4%8Dba_pedofilie>.

Lewis Carroll [online]. Poslední aktualizace 2. 4. 2009 20:06 [cit. 20. 4. 2009].
Dostupné na internetu: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Lewis_Carroll>.

Morální panika [online]. Poslední aktualizace 1. 9. 2008 14:56 [cit. 20. 4. 2009].
Dostupné na internetu:
<http://cs.wikipedia.org/wiki/Mor%C3%A1ln%C3%AD_panika>.

Pedofilie [online]. Poslední aktualizace 5. 4. 2009 0:54 [cit. 20. 4. 2009]. Dostupné na internetu: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Pedofilie>>.

ZÁKON č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon. Zbierka zákonov, ročník 2005, ze dne 20. 5. 2005, Slovenská republika. Novelizován předpisem č. 692/2006 Z.z. Dostupné na internetu: <<http://www.trencin.sk/31865>>.

ZÁKON č. 40/2009 Sb. *Trestní zákoník*. Sbírka zákonů, ročník 2009, částka 11, ze dne 9. 2. 2009. Dostupné na internetu:
<<http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?zdroj=sb09040>>.

Příloha – kontakty

Kontakty na pedofilně orientované muže, kteří se mnou komunikovali a pomáhali tak svými myšlenkami spoluvytvářet tuto práci:

Efix, email: efix@seznam.cz

Flarnytryl, email: flarnytryl@gmail.com, ICQ: 466-027-244

Fx100d, email: fx100d@centrum.cz, ICQ: 403-064-903

Host, email: pro_me@seznam.cz

Kasz, email: kasz@seznam.cz, ICQ: 273-094-284